

Samenwerkende
Vrijescholen
Zuid-Holland

Samen bewegen en meeveren

Bestuursverslag en jaarrekening 2020 van de Samenwerkende Vrijescholen Zuid-Holland

Rotterdam, 10 mei 2021

INHOUD

A Bestuursverslag

Leeswijzer	3
1 Voorwoord	4
2 Kernwaarden, missie en ambitie	5
3 Structuur en organisatie	7
4 Verslag van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad	12
5 Verslag van de Raad van Toezicht	13
6 Strategische doelen 2019-2023: Goed onderwijs en ruimte voor leiderschap	17
7 Financieel beleid	40
Basisinformatie	65

B Jaarrekening 2020

B1 Grondslagen	67
B2 Balans per 31 december 2020	71
B3 Exploitatieoverzicht 2020	72
B4 Kasstroomoverzicht over 2020	73
B5 Toelichting op de balans per 31 december 2020	74
B6 Niet in de balans opgenomen verplichtingen (passief)/niet uit de balans blijvende rechten (actief)	78
B7 Toelichting op de exploitatierekening over 2020	79
B8 (Voorstel) bestemming van het exploitatiesaldo	83
B9 Gebeurtenissen na balansdatum	84
B10 Overzicht verbonden partijen	84
B11 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector	85

C Overige gegevens

C1 Controleverklaring	86

Leeswijzer

Voor u ligt het jaarverslag van 2020 van de Samenwerkende Vrijescholen Zuid-Holland. Het jaarverslag is in het kader van de formele verantwoording van uitgaven en activiteiten in het onderwijs een belangrijk document. Het maakt deel uit van de jaarlijkse beleidscyclus van het onderwijs.

1. Voor aanvang van elk kalenderjaar wordt de begroting vastgesteld. Daarbij wordt gestuurd op de inhoudelijke prioriteiten zoals deze uit het bestuurlijke jaarplan van het voorafgaande jaar naar voren zijn gekomen.
2. Voor 1 april wordt het personeelsbeleid vastgesteld en instemming gevraagd van de personeelsgeleding van de GMR. De vastgestelde begroting wordt daarbij als uitgangspunt genomen om de personeelsruimte per school en staf te bepalen.
3. Voor 1 juli worden het door de accountant gecontroleerde bestuurlijk jaarverslag en de jaarrekening ingediend en gepubliceerd. Deze verslagen zijn cijfermatig gedetailleerd en inhoudelijk op hoofdlijnen.
4. Voorafgaand aan het schooljaar wordt het bestuurlijk jaarplan vastgesteld. Daarmee worden de inhoudelijke prioriteiten gesteld voor het komende bestuursjaar. Begroting, formatiebeleid en jaarrekening zijn bouwstenen van het bestuursplan. Ook wordt de inhoudelijke evaluatie opgesteld ten aanzien van de bereikte doelen van het voorgaande schooljaar.

Het jaarverslag begint met een bestuurlijk voorwoord waarin de inhoudelijke ontwikkelingen van onze scholen en de samenwerking in het afgelopen jaar wordt beschre-

ven. Hierna volgen de missie en visie van onze scholen. Integraal wordt verantwoording afgelegd over de governancestructuur en organisatie, over de bestuurlijke doelen en ontwikkelingen en over het handelen van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) en de Raad van Toezicht (RvT).

In het laatste hoofdstuk wordt de financiële verantwoording afgelegd. Dit bevat een analyse van de financiële situatie, het treasuryverslag, risicomanagement en bestuurdersvergoeding. Tevens wordt per school de besteding van de ouderbijdragen verantwoord. Ook is in het jaarverslag de continuïteitsparagraaf opgenomen. Hierin wordt de financiële prognose voor de komende jaren gegeven.

Als laatste is bij dit jaarverslag opgenomen de jaarrekening 2020 die is voorzien van een accountantsverklaring.

Dit verslag is geschreven voor partijen die op een of andere manier een toezichthoudende rol hebben ten aanzien van de Samenwerkende Vrijescholen, zoals het Ministerie van OC&W, de onderwijsinspectie, de Raad van Toezicht en de medezeggenschapsraden. Ook heeft het een verantwoordingsfunctie aan ouders en andere belanghebbenden van onze scholen, zoals gemeenten, samenwerkingsverbanden passend onderwijs etc. Daarom vinden we het vanzelfsprekend dat we het jaarverslag publiceren op de website.

1. Voorwoord

De Samenwerkende Vrijescholen Zuid-Holland (verder SVZH) heeft een bijzonder jaar achter de rug. Op vele terreinen is er intensief samengewerkt om het vrijeschoolonderwijs toekomstbestendig te maken.

In dit jaarverslag kunt u lezen op welke manier er gewerkt is aan alle onderdelen die nodig zijn om het vrijeschoolonderwijs aan het kind van goede kwaliteit te laten zijn, zodat elk kind maximaal kan profiteren van het onderwijs op een van de SVZH-scholen.

In 2019 is het nieuwe strategische beleidsplan van de SVZH vastgesteld. Vanuit leiderschap en kwaliteit zijn er afspraken gemaakt om ontwikkeling te creëren in de komende jaren die voor ons liggen.

Het strategisch beleidsplan is de basis geworden voor alle schoolplannen van de SVZH-scholen. Vanuit gemeenschappelijke normen en waarden en ontwikkelbehoeften wordt het vrijeschoolonderwijs doorontwikkeld. Verder leest u in dit verslag op welke manier er van uit de verschillende thema's is gewerkt aan ontwikkeling.

Het vrijeschoolonderwijs mag zich nog steeds verheugen in een toenemende belangstelling. Dit is aan de ene kant positief, want men ziet steeds meer hoe waardevol en betekenisvol dit onderwijs voor het kind kan zijn. Aan de andere kant vraagt dit organisatorisch veel aanpassingen en moeten er keuzes gemaakt worden die vooral financieel de nodige impact hebben.

Ook qua huisvesting heeft de groei van het aantal leerlingen de nodige consequenties. Binnen de SVZH wordt er alles aangedaan om alle kinderen goed en veilig te huisvesten.

Tot slot kan gezegd worden, dat ondanks alle ontwikkelingen in de maatschappij het alle medewerkers van de SVZH-scholen goed lukt om dat te doen wat er van hen wordt gevraagd. De praktijk laat zien, dat het niet altijd eenvoudig is. Ook het tekort aan leraren wordt binnen het vrijeschoolonderwijs gevoeld. Toch kijken we met vertrouwen naar de toekomst. De plaats die het vrijeschoolonderwijs nu inneemt is er een die door de betrokkenen als buitengewoon waardevol wordt ervaren. Wij zijn degenen die dit graag in stand blijven houden en verder ontwikkelen passend bij hetgeen de maatschappij van ons vraagt en vanuit ons eigen gedachtegoed gebaseerd op de antroposofie en de grondbeginselen van het vrijeschoolonderwijs.

Peter Schreuder, Bestuurder.

2. Kernwaarden, missie en ambitie

De leerkrachten op een vrijeschool en de medewerkers die hen ondersteunen, willen dat iedere leerling zijn eigen talenten kan ontdekken en ontwikkelen. Onderwijs gaat over het opdoen van basisvaardigheden, het ontwikkelen van je talenten en om het ontginnen van de mens die je bent. Dat onderwijs vraagt dus om het aanmoedigen van de ontwikkeling van vrije geesten, zowel in cognitiviteit, inventiviteit, originaliteit en creativiteit. Hiernaar verwijst de term 'vrij' in ons vrijeschoolonderwijs.

Kernwaarden

Ontwikkeling Mensen en organisaties ontwikkelen zich in fasen. Het onderwijs aan de jonge mens vormt hem. Daarom is de lesstof ook ontwikkelingsstof en wordt deze zorgvuldig op de leeftijdsfase afgestemd.

Authenticiteit Onze scholen bereiden jongeren voor op het leiden van een authentiek leven. Ze bevorderen hiertoe de ontwikkeling van het zelfsturend vermogen en de karaktervastheid van de leerlingen.

Respect Onze scholen respecteren levensbeschouwing en godsdienst van eenieder. Leerlingen van vrijescholen ontdekken dat mensen hun waarden op verschillende manieren uiten en leren dit te respecteren.

Vriendschap Onze scholen respecteren het ontstaan van onderlinge banden. Leerlingen leren hoe ze een vruchtbaar gesprek kunnen voeren en hoe ze vriendschappen kunnen aangaan en onderhouden.

Zorgzaamheid Onze scholen zorgen ervoor dat hun leerlingen zich met de wereld verbinden. Ze voeden hun leerlingen op tot volwassenen die bereid zijn verantwoordelijkheid te dragen.

Transparantie Wij zijn open en transparant over de kwaliteit en inrichting van ons onderwijs. Door duidelijkheid te scheppen weten leerlingen, leraren, ouders en andere betrokkenen waar wij voor staan en wat ze kunnen verwachten van ons.

Missie

Onze scholen verzorgen hoogwaardig onderwijs gebaseerd op de antroposofie. Er wordt naar antwoorden gezocht op de ontwikkelingsvragen van elk individueel kind én de klas als groep. Kleuters en schoolkinderen hebben ieder hun eigen wereld waarin wij letterlijk en figuurlijk speelruimte bieden om kennis, vaardigheden en een open en nieuwsgierige houding te ontwikkelen. Een breed onderwijsprogramma gaat uit van evenwicht tussen cognitieve, sociaal-emotionele en motorische vaardigheden. Zo kan ieder kind vol vertrouwen met de verworven kennis en de ontwikkelde vaardigheden naar het vervolgonderwijs doorstromen.

Ambitie

Wij streven naar kwalitatief hoogwaardig onderwijs mét meerwaarde. Náást het behalen van de kwalitatieve reguliere einddoelen gesteld vanuit de overheid, geven wij de leerlingen extra waarden mee die van belang zijn om je blijvend te willen en kunnen ontwikkelen.

Ons vrijeschoolonderwijs is actueel onderwijs. Het blijft in ontwikkeling en aangesloten op de huidige en toekomstige maatschappij, met respect voor en gevoed door de bestaande (antroposofische) waarden.

We werken samen aan het verhogen van de professionaliteit en werkplezier van leerkrachten en aan de talentontwikkeling van alle medewerkers.

We streven ernaar om aan de toenemende vraag naar vrijeschoolonderwijs te kunnen voldoen en zorgen voor goede beeldvorming over het onderwijs.

3. Structuur en organisatie

De Stichting Samenwerkende Vrijescholen Zuid-Holland is het bevoegd gezag van 8 veelkleurige scholen. Elke school heeft zijn eigen geschiedenis en zijn eigen karakter. Wat de scholen bindt is dat het vrijescholen zijn die ervoor hebben gekozen samen te werken in een stichting.

Leerlingen

Leerlingen vormen het hart van onze organisatie. De brede ontwikkeling van leerlingen staat centraal in onze scholen en in onze stichting. Bij beslissingen die we nemen staat de leerling voorop.

Leraren

De leraren vormen, ook als team, de kern van de schoolorganisatie. De beleidsontwikkeling van de Samenwerkende Vrijescholen Zuid-Holland en de implementatie ervan gebeurt altijd in overleg met de leraren. In het bijzonder hebben de leerkrachten een rol bij het pedagogisch beleid van de scholen.

Ouders

De Samenwerkende Vrijescholen Zuid-Holland bestaan omdat ouders hun kinderen aan onze goede zorgen toevertrouwen. Dat doen ouders omdat zij erop vertrouwen dat onze scholen het beste onderwijs voor hun kinderen bieden. Ouders zijn partners voor het leren en ontwikkelen van de leerlingen. Ze ondersteunen de scholen ook bij de jaarfeesten en schenken een vrijwillige ouderbijdrage aan de scholen voor een hoogwaardige invulling van het vrijeschoolonderwijs.

Schoolleiding

De schoolleider geeft leiding aan en is intern eindverantwoordelijk voor het uitvoeren van het beleid van de SVZH en het dagelijks functioneren van de school. Onder die

verantwoordelijkheid valt onder meer het uitvoeren van beleid over de pedagogie en zorg, didactiek en onderwijskwaliteit, personeelszaken en financieel beleid.

Onderwijsondersteuners

Leraren en schoolleiders worden ondersteund door verschillende onderwijsondersteuners. Daaronder verstaan we op schoolniveau conciërges, administratief medewerkers, intern begeleiders, remedial teachers en onderwijsassistenten. Op bestuurlijk niveau vormt de staf deze ondersteuning. Zij zorgen ervoor dat leraren en schoolleiders hun werk effectief kunnen doen en dat specialistische kennis en knowhow voor de hele organisatie beschikbaar is.

College van Bestuur

Het bestuur van de Samenwerkende Vrijescholen wordt gevormd door een eenhoofdig College van Bestuur. Het College van Bestuur is het bevoegd gezag van de stichting en is integraal verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs en de continuïteit van de organisatie. De bevoegdheden van het College van Bestuur zijn vastgelegd in het statuut en bestuursreglement van de organisatie.

Managementteam

Onder voorzitterschap van het bestuur vormen de schoolleiders gezamenlijk het managementteam. Het managementteam komt eens in de vier weken samen om gezamenlijk beleid vorm te geven, maar ook om elkaar advies te geven of oplossingen te bieden voor ontstane vraagstukken in de eigen school.

IB-overleg

Onder voorzitterschap van de stafmedewerker onderwijskwaliteit is er circa 6 keer per jaar een overleg met alle intern begeleiders. Daarin worden actuele ontwikkelingen ten aanzien van onderwijskwaliteit en kwaliteitstoezicht besproken en worden adviezen aan het managementteam voorbereid.

SVZH-academie

De SVZH heeft een eigen academie waarin gezamenlijke scholing, professionalisering en kennisuitwisseling tussen leraren wordt gerealiseerd.

Medezeggenschap

De medezeggenschap van de SVZH wordt gevormd door de GMR, waar beleidszaken gezamenlijk worden besproken. De GMR stelt jaarlijks een agenda vast waarin naast wettelijke taken ook eigen aandachtspunten worden geformuleerd. De GMR vergadert circa 8 keer per jaar in aanwezigheid van het bestuur.

Raad van Toezicht

De taken en verantwoordelijkheden van de Raad van Toezicht zijn vastgelegd in het statuut en bestuursreglement van de stichting. De intern toezichthouder bestaat uit 4 tot 7 leden en komt circa 6 maal per jaar bij elkaar om de bestuurder te adviseren en goedkeuring te geven aan bestuurlijke besluiten. De Raad van Toezicht is autonoom verantwoordelijk voor het beoordelen van het functioneren van het bestuur.

Vertrouwenspersoon

Voor alle scholen is een gezamenlijke externe vertrouwenspersoon aan de stichting verbonden. Deze vertrouwenspersoon heeft een onafhankelijke positie en is in dienst van het Centrum Educatieve Dienstverlening. Er is jaarlijks overleg tussen vertrouwenspersoon en bestuur.

Klachtenprocedure

Alle scholen hebben een klachtenprocedure, deze is vermeld in de schoolgidsen en op de websites geplaatst. De stichting is aangesloten bij de landelijke klachtencommissie, www.gcbo.nl. Jaarlijks worden de klachten en klachtenafhandeling besproken met de Raad van Toezicht.

Kinderopvang en buitenschoolse opvang

Aan elke school is een kinderopvang en buitenschoolse opvang verbonden. Er is regelmatig overleg tussen leiding van de opvang en de schoolleiding. De opvang wordt georganiseerd door verschillende autonome organisaties.

Samenwerkingsverbanden

Het bestuur is verbonden aan 6 verschillende Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs. Directeuren en Intern begeleiders nemen deel aan de binnen de samenwerkingsverbanden georganiseerde overleggen. Het bestuur neemt deel aan de bestuurlijke overleggen.

Lidmaatschappen

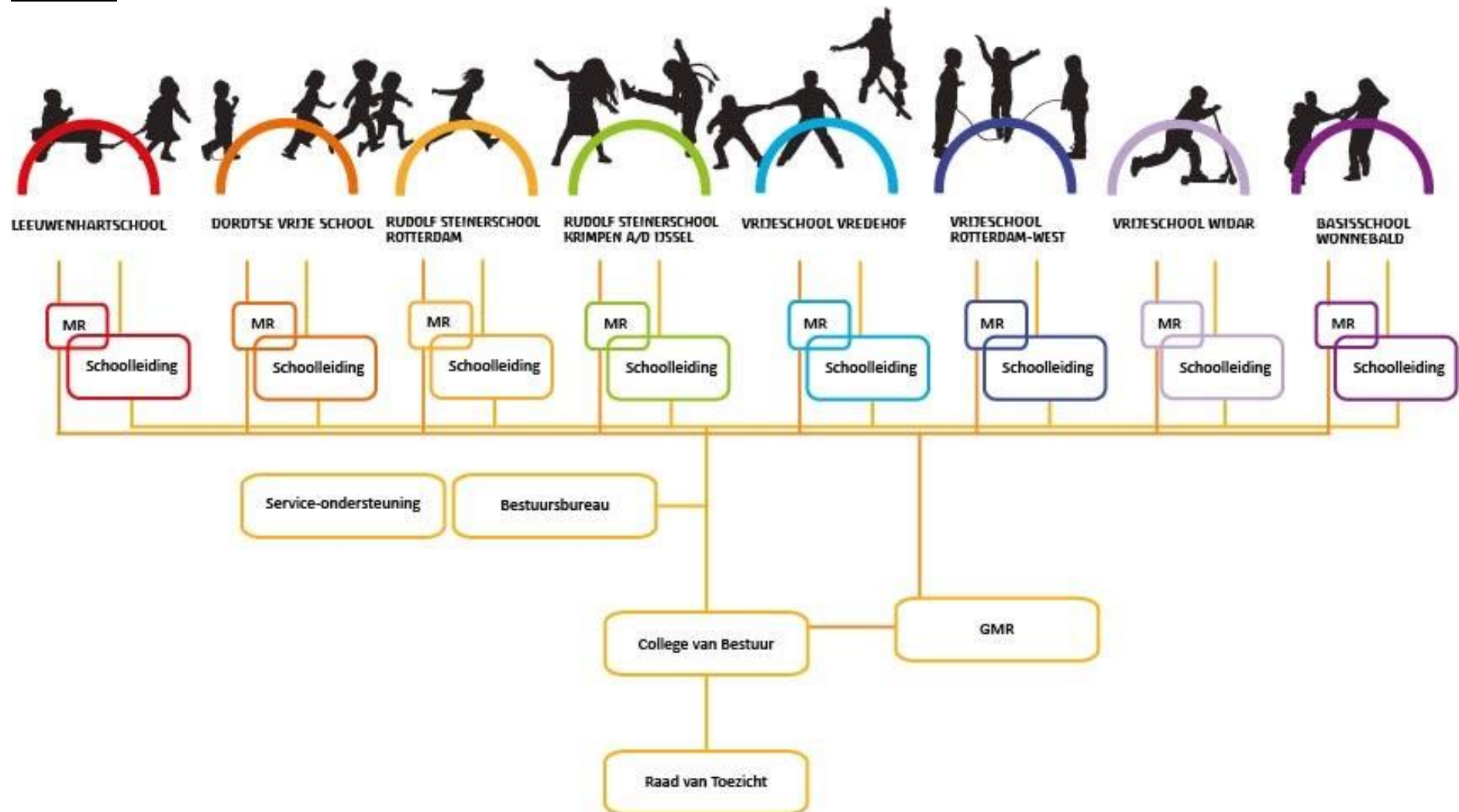
Het bestuur is lid van de Vereniging van Vrijescholen (VVS), de Verenigde Bijzondere Scholen (VBS), de PO-Raad en de Vereniging van Toezichthouders in Onderwijs en Kinderopvang (VTOI).

Internationalisering

De vrijescholen hebben geen structurele internationale verbanden. Via de Vereniging van Vrijescholen worden contacten met de vrijescholen in de wereld onderhouden.

Organogram

Ontwikkeling bestuurlijke structuur

Bestuurlijk was 2020 een jaar met wisselingen zowel in de schoolleiding als in de Raad van Toezicht.

De procedure voor het werven van een vaste bestuurder heeft geen resultaat opgeleverd. De in 2019 aanstelde interim bestuurder dhr. Peter Schreuder is bereid gevonden nog minimaal 2 jaar verbonden te blijven aan de SVZH. De interim status is omgezet in een aanstelling voor bepaalde tijd.

Op twee scholen: de VS Widar en de Rudolf Steiner School locatie Prinsenland zijn nieuwe schoolleiders aangesteld.

In de Raad van Toezicht hebben twee leden afscheid genomen en is een nieuw lid toegetreden per 1 januari 2021. Er is nog 1 vacature voor een lid, in 2021 zal de Raad een procedure starten voor het opvullen van deze vacature zodat de Raad eind 2021 weer voltallig is.

De Samenwerkende Vrijescholen werken conform de Code Goed Bestuur. Er is een heldere functiescheiding tussen bestuur en intern toezichthouder, die is vastgelegd in statuut en reglementen. Aan de hand van de code geven Bestuur en Raad van Toezicht van de SVZH invulling aan onder andere horizontale verantwoording, integriteit, professionaliteit, toezicht, sturing en beheersing.

Bestuurder

Peter Schreuder

Nevenfuncties bestuurder:

- Zelfstandige MetExpeRtiSes

Intern toezicht: De Raad van Toezicht

Nicolaas de Schrijver, Eigenaar Social Art Management bv. (voorzitter)

Piter D. de Jong, Senior Project Manager bij Ministerie van Economische zaken

Jindra Kessener, Zelfstandige Perspectief in Verandering, interim HR-directeur

Toegetreden met ingang van 1 januari 2021:

Irma Miedema, Zelfstandig onderzoeker/adviseur onderwijs at IM Consult
Vacature

4. Verslag van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad

De GMR heeft het afgelopen schooljaar evenals ouders en leerlingen ervaren als een bijzonder jaar. Een jaar waarin covid voor veel onrust zorgt en veel van schoolbestuur, -directie en vooral leerkrachten en leerlingen is gevraagd. De GMR prijst hierin de flexibiliteit en het omschakelvermogen van de leerkrachten binnen de SVZH.

Naast het nieuwe leren, waarbij afwisselend op locatie dan wel thuisonderwijs is geboden, zag de stichting ook andere belangrijke uitdagingen als:

- Huisvestingsproblematiek m.b.t. het sterk groeiend aantal leerlingen;
- Bezetting met voldoende leerkrachten en
- De werving van een nieuwe schoolbestuurder.

Inzake deze onderwerpen heeft de GMR contact met de interim bestuurder en met de Raad van Toezicht gehad. Tussen de Raad van Toezicht en de GMR is verschil van inzicht ontstaan over de wijze waarop de vrijeschoolse identiteit geborgd moet worden. Dit was aanleiding voor de GMR en RvT voor indringende en verdiepende gesprekken. Zowel bij de RvT als bij de GMR heeft hierna een wisseling in voorzitterschap plaatsgevonden. Het intensieve proces heeft de relatie en samenwerking echter gesterkt. Tijdens de werving van een nieuw lid voor de RvT hebben de GMR en RvT samen intensief opgetrokken en is met succes een nieuw lid verwelkomd in de RvT. De GMR kijkt met plezier uit naar de verdere samenwerking met de RvT als ook met de bestuurder. Vanuit de overheid is een uitdaging bij de scholen neergelegd om aan te geven wat extra nodig is om de schade die is veroorzaakt door het coronavirus te kunnen herstellen. De GMR blijft vanuit haar functie positief kritisch en betrokken meedenken met de bestuurder en met de RvT.

Eric van Bekkum, voorzitter.

5. Verslag van de Raad van Toezicht

Inleiding

De Raad van Toezicht (RvT) van Stichting Samenwerkende Vrijescholen Zuid Holland bestaat in 2020 uit vijf onafhankelijke leden. De RvT houdt integraal toezicht met maatschappelijke verantwoordelijkheid. De RvT heeft een controlerende functie en dient als klankbord voor de bestuurder. Daarnaast vervult zij ook de rol van werkgever voor de bestuurder.

2020 was een bijzonder jaar door de coronapandemie. De pandemie heeft veel uithoudingsvermogen gevraagd van leerlingen, ouders en medewerkers.

De Raad heeft 'live' vergaderd, maar vooral ook digitaal online. De RvT kwam in het verslagjaar 7 keer bijeen voor reguliere vergaderingen. Daarnaast zijn er meerdere video-calls geweest voor onderling overleg, was er overleg met de bestuurder en is twee keer een traject met de Benoemingsadviescommissie gelopen.

Binnen de RvT zijn een aantal commissies actief zoals de Financiële Auditcommissie, de commissie Kwaliteit, de commissie Identiteit en de Remuneratiecommissie. Ook deze overleggen hebben deels online plaatsgevonden.

En er is vanaf september regelmatig bilateraal overleg tussen de voorzitter van de raad en de bestuurder.

In het verslagjaar heeft de Raad 2 maal formeel overleg gehad met de GMR.

Daarnaast hebben de GMR en de RvT in een petit comité verschillende gesprekken gevoerd.

De zelfevaluatie over het jaar 2019 vond begin 2020 plaats. De zelfevaluatie over 2020 van de Raad van Toezicht is i.v.m. de pandemie doorgeschoven naar het 2e kwartaal 2021.

Toezicht visie

De RvT heeft de taken en bevoegdheden uitgeoefend conform de statuten van de stichting zoals die zijn uitgewerkt in het governance document RvT en het bestuursreglement waarbij de Code Goed Bestuur in het Primair Onderwijs in acht wordt genomen. Het governance document en bestuursreglement krijgen een update in 2021.

De Code Goed Bestuur benadrukt de verplichte scheiding van de functies van bestuur en intern toezicht binnen organisaties voor primair onderwijs. Bij de Samenwerkende Vrijescholen Zuid Holland betreft het een functionele scheiding. Dat wil zeggen dat de functies van bestuur en intern toezicht in twee verschillende organen van het bevoegd gezag zijn ondergebracht. De functie van bestuur ligt bij het College van Bestuur, uitgevoerd door de bestuurder, en de functie van intern toezicht ligt bij de Raad van Toezicht.

De RvT ziet het toezien op de identiteit en kwaliteit van het vrijeschoolkarakter van het onderwijs als een belangrijke taak. In 2020 is het gesprek hierover sterk geïntensiveerd, zowel tussen de RvT en de bestuurder als tussen de RvT en de GMR.

Verslagjaar 2020

Het strategisch beleidsplan 'Goed onderwijs en ruimte voor Leiderschap' voor de jaren 2019 - 2023 was ook in 2020 richtinggevend.

Het aantal leerlingen dat onderwijs geniet bij de Stichting Samenwerkende Vrijescholen Zuid Holland is nog steeds groeiende. Belangrijk aandachtspunt hierbij blijft dat we over voldoende leerkrachten beschikken die op inspirerende wijze het vrijeschoolonderwijs vorm kunnen geven. Het op peil houden van met name leerkrachten en leidinggevende functies is een voortdurend aandachtspunt.

Het blijven van een interessante en inspirerende werkgever als Stichting Samenwerkende Vrijescholen Zuid Holland, en dat ook zichtbaar houden voor de buitenwereld, is daarom regelmatig onderwerp van gesprek.

De aanwas van leerlingen en het tekort aan beschikbare ruimte voor klaslokalen maakten het gehele jaar het huisvestingsdossier een vast agendapunt van de vergaderingen. Op veel scholen is sprake van renovatie of nieuwbouw.

Sinds 2019 was er een interim-bestuurder werkzaam. De werving en selectie middels een extern bureau voor een nieuwe bestuurder heeft geen resultaat opgeleverd. De RvT heeft in overleg met de GMR en het directieteam de interim-bestuurder bereid gevonden om voor bepaalde tijd in dienst te treden als bestuurder van de SVZH.

Halverwege het verslagjaar heeft een verdieping plaatsgevonden in de samenwerking tussen de GMR en de Raad van Toezicht. Aanleiding was een verschil van inzicht met betrekking tot de wijze waarop de vrijeschoolidentiteit geborgd moet worden in de stichting, bestuur en toezicht. Een vertegenwoordiging van de RvT en de GMR heeft hier een aantal diepgaande gesprekken over gevoerd en dat heeft de relatie tussen RvT en GMR verbeterd. Als vervolg hierop wordt in 2021 extra aandacht besteed aan het onderwerp vrijeschoolidentiteit en zijn de RvT commissies onderwijskwaliteit en identiteit samengevoegd.

Aan het einde van de eerste zittingstermijn zijn twee leden (voorzitter en lid) per 1 september, respectievelijk 1 november 2020 afgetreden. De Raad heeft uit hun midden een nieuwe voorzitter gekozen per 1 september 2020.

Na succesvolle werving in nauwe samenwerking met de GMR is per 1 januari 2021 een nieuwe lid (op voordracht van de GMR) tot de RvT toegetreden. Eén zetel in de RvT is nog vacant.

De RvT heeft de jaarstukken 2019 goedgekeurd en haar goedkeuring gegeven aan de begroting 2021. Het toezicht op de doelmatige besteding van middelen vindt

periodiek plaats aan de hand van gesprekken tussen de RvT en bestuurder over de kwartaalrapportages. Verder vindt er jaarlijks een gesprek plaats tussen RvT, bestuurder en accountant waarin deze laatste in het accountantsverslag mede ingaat op de doelmatige besteding van middelen.

De RvT is lid van de Vereniging Toezichthouders in het Onderwijs. Hierdoor wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot deskundigheidsbevordering, tot netwerken en kan advies worden ingewonnen.

De leden van de RvT ontving een vergoeding in lijn met de richtlijnen van de WNT.

Ten aanzien van de werkgeversrol die de RvT hanteert is de CAO Bestuurders PO van toepassing.

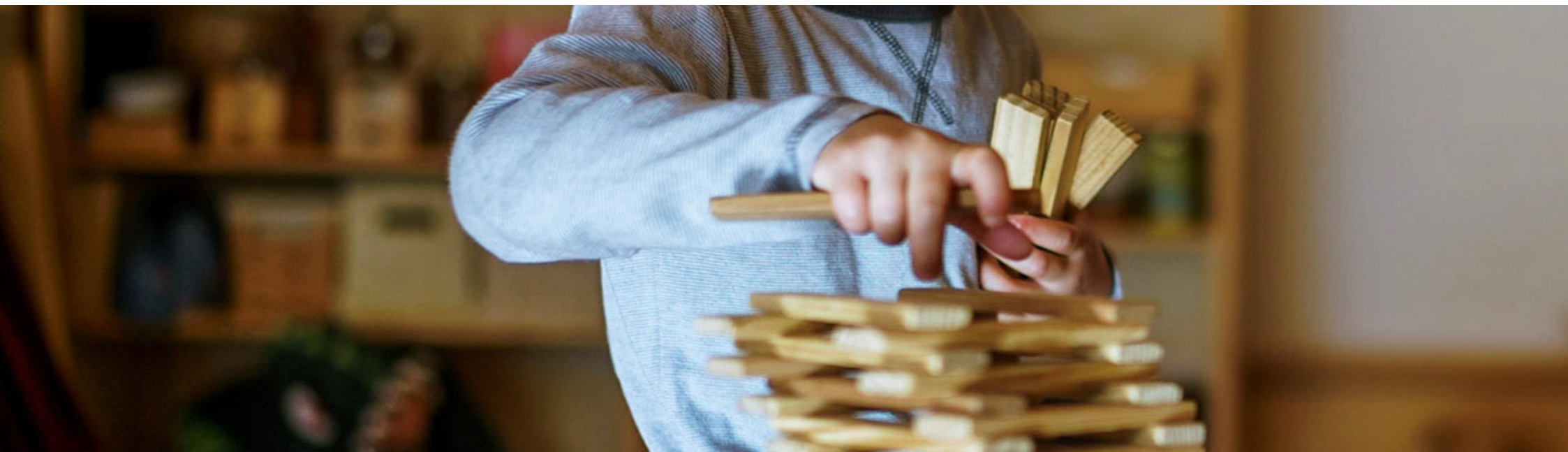
Overzicht van de belangrijkste besluiten van de RvT in 2020

De RvT is in het verslagjaar 7 maal bijeen geweest. Hieronder volgen de belangrijkste besluiten:

1. Begroting 2020-2024 versie 22 januari 2020 goedgekeurd.
2. Aanstellen interim-bestuurder in tijdelijke dienst omdat de selectieprocedure via Scolix niet succesvol was gebleken.
3. De RvT heeft de toetreding tot de vereniging doordecentralisatie onderwijs-huisvesting Arcade van Dordrecht goedgekeurd.
4. De RvT heeft ingestemd met de toetreding van de bestuurder van SVZH in het bestuur van de stichting Arcade.
5. Treasurystatuut 6.0 met aanpassing ten aanzien van het beleggen goedgekeurd.
6. Personeelsbeleid ten aanzien van: functiewaardering, beloningsbeleid en vergoedingsregelingen vastgesteld.
7. Begroting 2021-2025 versie 30 november 2020 goedgekeurd.

Overzicht van functies en nevenfuncties in 2020

	Functie RvT	Commissies	Benoemd/ herbenoemd (tot)	Hoofd- en nevenfuncties
Nicolaas de Schrijver	Voorzitter per 1-9-2020 Lid tot 1-9-2020	Financiële Auditcommissie Kwaliteitscommissie Remuneratie	1-9-2019 1-9-2023	Eigenaar SAM: Social Art Management, Mediation Voorzitter Stichting Vrije Scholen Ithaka Bestuurslid Visual Thinking Strategies Nederland
Piter D. de Jong	Lid	Financiële Auditcommissie	1-11-2016 1-11-2020 1-11-2024	Senior Project Manager bij Ministerie van Economische zaken
Jindra Kessener		Remuneratie Identiteit	1-9-2019 1-9-2023	Eigenaar Perspectief in Verandering, Leiderschap- en organisatieontwikkeling
Van 1-1-2020	Tot 1-9-2020:			
Paul R. Slier	voorzitter		1-9-2016 1-9-2020	Eigenaar juridisch adviesburo Slier Bestuurder onderwijsgroep Gallilei Toezichthouder Ashram College Lid diverse bezwarencommissies
Van 1-1-2020	Tot 1-11-2020:			
Margreet Vendel	Lid	Kwaliteitscommissie	1-11-2016 1-11-2020	College van Bestuur St Meer Primair Bestuurslid landelijk Arbeidsmarkt platform PO Voorzitter Raad van Toezicht Speciaal onderwijs Leiden Lid cultuureducatie groep Leiden

6. Strategisch doelen 2019-2023: Goed onderwijs en ruimte voor leiderschap

In 2019 is een intensief traject gevolgd om alle betrokkenen mee te nemen in het proces voor het bepalen van de strategische doelen voor de periode 2019-2023. In dit proces is tijd vrij gemaakt om met elkaar te spreken over waar wij, de SVZH, de komende jaren voor willen staan en welke doelen voor ons leidend zijn in het onderwijs voor de komende jaren.

Elke organisatie is geworteld in zijn omgeving. Deze omgeving is steeds in beweging en de SVZH heeft daarin een eigen en eigenwijs profiel en gaat dus op een eigen manier om met die beweging. De veranderingen in de omgeving bieden kansen en ook bestuurlijke opgaven. Daarvoor is intern en extern onderzoek gedaan. Zijn gesprekken die op de scholen zijn gevoerd benut, zijn er gesprekken gevoerd met onze stakeholders en met collega-bestuurders van vrijescholen en is gebruik gemaakt van trends die voor de Vereniging van Vrijescholen worden gesignaleerd en door de PO-Raad; alsmede de publicaties van de Staat van het Onderwijs van de Inspectie en als de Staat van het Vrijeschoolonderwijs van de Vereniging van Vrijescholen.

De thema's die we voor de SVZH in kaart hebben gebracht zijn:

1. *De school als gemeenschap*

Onze scholen vormen een gemeenschap waar kinderen, leraren en ouders zich thuis voelen.

Er is veel beweging en er liggen kansen om de keten van onderwijs, opvang, (jeugd-) zorg en andere voorzieningen dichterbij elkaar te brengen. Deze trend biedt kansen voor onze vrijescholen die van oudsher een gemeenschap vormen van leraren, ouders en leerlingen. De dialoog wordt gebruikt om steeds maar weer met elkaar af te stemmen of om te voldoen

aan vragen van leerlingen en ouders. Op welke manier gaan ouders en leerlingen van onze scholen dat merken? En wat betekent dat:

We blijven ons inspannen om naast het regulier basisonderwijs ook ruimte te creëren voor speciaal basisonderwijs met wortels in de vrijeschoolpedagogiek. Ook willen we de ambities van de scholen ondersteunen om een meer vanzelfsprekende verbinding met de (gemeentelijke) jeugdzorg te realiseren.

We willen dat opvang en onderwijs bij onze scholen steeds vanzelfsprekender bij elkaar gaat passen: We stimuleren de vorming van pedagogisch samenhangende activiteiten en aanbod voor kinderen 2 tot 12 jaar. De momenten van veranderingen aan de schoolgebouwen is een natuurlijk moment om hiervoor duurzame samenwerking te realiseren.

Het vrijeschoolonderwijs kent een oorsprong in het leerplan van 4 tot 18 jaar. De van overheidswege gedwongen knip tussen PO en VO willen we herstellen. Het perspectief van een PO/VO-locatie waarin een school van de SVZH meedoet kan daarbij een inspiratiebron vormen. Ook kan gedacht worden aan een tienercollege waarin de basisschool doorloopt tot de 8^e klas.

2. *Identiteit*

Onze scholen verzorgen eigentijds en zelfverzekerd vrijeschoolonderwijs.

Onderwijs is altijd in beweging, want ze is geworteld in een veranderende samenleving. De wereld stelt leerlingen (als ze groot zijn maar ook nu) voor andere vragen en uitdagingen. We hebben daar nog maar gedeeltelijk

antwoord op, zoals interculturaliteit, duurzaamheid en digitalisering. Er worden nieuwe kerndoelen ontwikkeld en soms stuurt de politiek direct op output. Hoe gaan we hiermee om? Hoe wendbaar en adaptief is ons onderwijs?

We werken steeds aan de emancipatie van het vrijeschoolonderwijs en ontwikkelen steeds eigen standaarden. De bedoeling van ons onderwijs wordt bovenscholers en tussen vrijescholen verder verduidelijkt en is op schoolniveau in alles zichtbaar en voelbaar.

We blijven bestuurlijk dicht aangesloten bij de landelijke ontwikkeling van nieuwe kerndoelen en zullen in dit proces de ontwikkeling van bouwstenen die passen bij de vrijeschool ondersteunen. Een voorbeeld hiervan is de leerlijn digitale geletterdheid. We zullen ons eigen curriculum blijven ontwikkelen, bijvoorbeeld voor Engels, dat door alle scholen kunnen worden gebruikt.

We vinden dat onze scholen er voor alle leerlingen zijn, er geen oneigenlijke drempels worden ervaren en er een culturele inclusiviteit wordt ervaren. De vrijeschool is een unieke internationale beweging en de vrijeschool in Nederland kan putten uit verschillende bronnen van over de hele wereld om vorm te geven aan culturele inclusiviteit.

We werken aan en met ICT en digitalisering doen we vanuit pedagogische waarden. Het is geen doel op zichzelf maar er wordt steeds afgewogen wat we leerlingen willen meegeven en hoe we ook met ICT en digitale media passend bij de levensfase authentiek blijven onderwijzen.

3. *Professionaliteit*

Onze leraren krijgen de ruimte en verantwoordelijkheid om hun eigenheid en professionaliteit in te zetten en verder te ontwikkelen.

Er willen steeds meer leerlingen naar de vrijeschool. Gelukkig geldt dat ook voor leraren. Het spreekt steeds meer leraren aan om op een vrijeschool te werken. De eigenheid appelleert aan alle leraren. Dat geldt voor zowel degene die al bij de SVZH werken als zij die ervoor kiezen om bij ons te komen werken. De SVZH wil een aantrekkelijke werkgever zijn waar leraren de ruimte krijgen om vanuit die eigenheid het vak te beoefenen en te groeien in het vak.

Aan leraren wordt niet van bovenaf voorgeschreven hoe ze het vak moeten doen. Ze tonen leiderschap en vormen met elkaar de visie om wat goed onderwijs is en kunnen zo verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen professionaliteit. Leraren zijn nieuwsgierig naar hoe collega's het doen, wat ze van elkaar kunnen leren en krijgen de tijd en middelen om zich te scholen.

We hebben de visie dat HR-beleid maatwerk is en de school hier de eenheid is waarbinnen dit vorm hoort te krijgen. Evenals een flexibele schil van invallers die de school echt kent. De school biedt een aantrekkelijke werkomgeving en geeft maximale ruimte voor eigen verantwoordelijkheid en persoonlijke en professionele groei. De scholen zijn onderling solidair en helpen elkaar uit de brand bij tijdelijke tekorten en mobiliteit.

De SVZH organiseert in opdracht van de scholen de werving van nieuw leerkrachten en de gezamenlijke scholing en begeleiding in een eigen academie, met behulp van interne schoolcoaches, een externe schoolopleider en coalitievorming met scholingsinstituten.

4. *Kwaliteit*

Onze scholen staan voor kwaliteit en kwaliteitszorg.

De inspectie spreekt het bestuur aan op de kwaliteit van het onderwijs op de scholen. Die verantwoordelijkheid is zo diep mogelijk in de organisatie belegd. De school geeft zelf een duidelijk kader van die onderwijskwaliteit en de ambitie. En echte kwaliteit is de kwaliteit van de dialoog van de leerling en de leraar die gericht is op de brede ontwikkeling van leerlingen. Het past bij de Vrijeschool dat de leraar het eigen onderwijs zelf ontwikkelt. Als een kwaliteitsvraagstuk de reikwijdte van de leraar overstijgt dan pas neemt de school het heft in handen. Het bestuur neemt het heft in handen als een kwaliteitsvraagstuk de reikwijdte van de school overstijgt.

Leraren en scholen hebben een duidelijke, zichtbare en voelbare eigen visie op kwaliteit en ambitie. Scholen voeren eigen zelfevaluaties uit.

Het bestuur voert met regelmaat interne audits uit die borgen dat de scholen voldoen aan de basiskwaliteitseisen die we zelf stellen en die worden gesteld door de rijksoverheid. Hiermee worden de scholen ondersteund in hun schoolontwikkeling en verzorgt het bestuur maatschappelijke transparantie.

We hebben een betrouwbaar managementinformatiesysteem en signaleren vroegtijdig het risico van verhoogd toezicht van de Inspectie. Het bestuur neemt een actieve rol ter ondersteuning van de scholen ter voorkoming daarvan.

6.1 De school als gemeenschap

In het strategisch beleidsplan 2019-2023 staat beschreven dat de SVZH waarde hecht aan de school als gemeenschap. Hierbij is er aandacht voor het onderwijs aan het kind en aandacht voor ontwikkelingen die de kinderen kunnen ondersteunen in hun ontwikkeling binnen en buiten de klas.

Hierbij valt te denken aan het ontwikkelen van IKC's en tienercolleges, nauwe samenwerking met GGD en jeugdzorg en het ontwikkelen van speciaal onderwijs binnen de vrijeschoolpedagogiek.

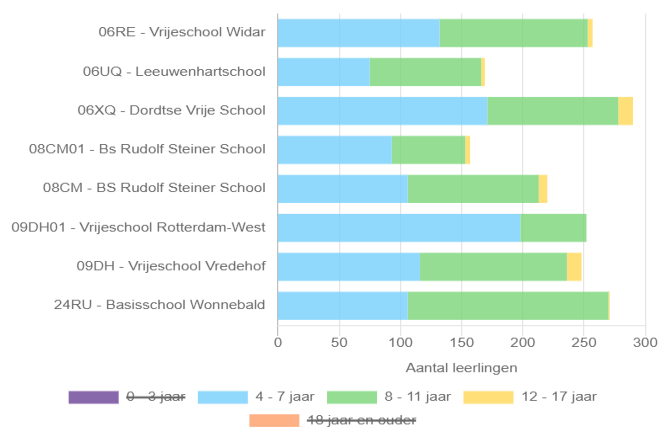
6.1.1. De leerling

Het bestaansrecht van onze scholen wordt bepaald door het feit dat er leerlingen zijn. Dat bestaansrecht groeit nog steeds. In 2020 is het leerlingaantal gegroeid met 97 tot 2011 leerlingen. Dat komt neer op een groei van 5 %. Deze groei is iets groter dan vorig jaar.

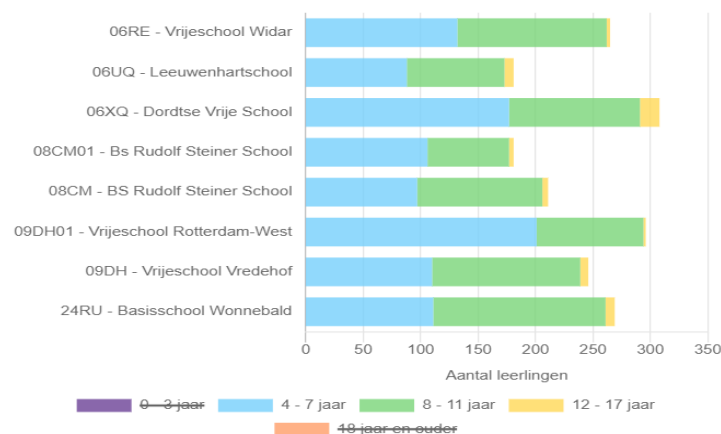
Het aandeel kinderen van 4 tot 7 is nog steeds groter dan van 8 tot 12 jaar namelijk 54%. Het aantal aanmeldingen blijft ook stijgen en het komt regelmatig voor dat scholen geen leerlingen meer kunnen aannemen. Om meer leerlingen goed onderwijs te kunnen bieden zijn we afhankelijk van goede leraren en de beschikbaarheid van

gebouwen en lokalen.

Het voldoen aan deze voorwaarde heeft constante bestuurlijke aandacht. Op een aantal scholen is gekozen voor een stabiliteit in leerlingaantal. Groeischolen zijn de scholen in Rotterdam West en Dordrecht. Deze scholen ontwikkelen zich allebei naar een dubbel-stroomschool waardoor er dan weer een stabiele situatie is. De scholen in Oud-Beijerland en Krimpen ontwikkelen zich tot een enkel stroomschool zonder combinatieklassen. Dat komt ook de kwaliteit ten goede omdat op die manier het vrijeschoolleerplan beter kan worden uitgevoerd.

aantallen per 1-1-2020: 1914

Aantallen per 31-12-2020: 2011

6.1.2. Passend onderwijs bieden

Passend onderwijs

Alle leerlingen moeten een plek krijgen op een school die past bij hun kwaliteiten en mogelijkheden. De inzet van gelden voor passend onderwijs hebben tot doel de leerlingen in de school zo goed mogelijk te begeleiden.

De gelden die het bestuur ontvangt via de lumpsum en vanuit het samenwerkingsverband (SWV) worden ingezet voor de doelen omschreven in de schoolondersteuningsprofielen (SOP) van de scholen en via de inzet van Intern Begeleiders, Remedial Teachers, leraren en onderwijsassistenten. Hierdoor worden leerlingen zo goed mogelijk ondersteund. Alleen in die gevallen waarbij het gewenste resultaat niet lukt wordt verwezen naar een andere school.

Het lukt de SVZH-scholen goed om deze ondersteuning te bieden.

In 2020 zijn 6 leerlingen uitgestroomd naar het SBO/SO, dit is 0,3% van het gemiddeld aantal leerlingen in 2020.

Zie ook hoofdstuk 7.3 Samenwerkingsverbanden.

In de School Ondersteuning Profielen (SOP) is beschreven welke niveaus van zorg en hoeveel zorg er op een school gehanteerd kan worden. In de school(zorg)ondersteuningsplannen beschrijven de scholen hun aan het SOP gerelateerde doelen en de wijze waarop zij deze doelen behalen. Het SOP en de ondersteuningsplannen zijn ook onderdeel van de schoolplannen en in de schoolplannen staat omschreven hoe de scholen verder werken aan de invulling van passend onderwijs. Het SOP en de ondersteuningsplannen worden door en met de SWV-coördinatoren en de schoolteams opgesteld en voorgelegd aan de MR'en voor instemming.

De gemeenten hebben bij de invoering van passend onderwijs ook een rol, waardoor de samenwerking tussen schoolbesturen en gemeenten van belang is. In het op overeenstemming gericht overleg [OOGO] tussen de wethouders van gemeenten en de samenwerkingsverbanden passend onderwijs is het ondersteuningsplan

besproken en de gemeenten hebben ingestemd met het ondersteuningsplan. Er wordt nadrukkelijk gekeken hoe de gemeenten en het onderwijs elkaar kunnen versterken in de zorg rondom kinderen.

Speciaal onderwijs

Onze scholen zijn aangesloten bij zes verschillende samenwerkingsverbanden. Elke school heeft een eigen ondersteuningsprofiel en draagt zorg voor de deskundigheidsbevordering die nodig is om dit uit te voeren.

De scholen bieden basisondersteuning vanuit financiële middelen die door het samenwerkingsverband beschikbaar worden gesteld. Indien leerlingen meer ondersteuning nodig hebben, dan kan dat door middel van ambulante zorg of arrangementen.

Indien de extra ondersteuning niet volstaat dan wordt een overplaatsing naar het speciaal onderwijs samen met ouders en het samenwerkingsverband geregeld.

In het schooljaar 2019-2020 is op VS Vredenhof een klas gestart met 8 leerlingen die vrijeschoolonderwijs aangeboden krijgen vergelijkend met het onderwijs op speciaal basisonderwijsniveau. Deze leerlingen ontvangen onderwijs passend bij hun mogelijkheden. Door ook SBO-onderwijs op de vrijeschool mogelijk te maken, hoeven kinderen niet een overstap te maken naar een andere school voor SBO. De wens is deze vorm van onderwijs binnen onze vrijescholen verder uit te breiden.

Vervolgonderwijs

Passend onderwijs vatten wij ook op als basisonderwijs dat voorbereidt op passend vervolgonderwijs.

Voor leerlingen die na het PO naar een Vrijeschool voor Voortgezet onderwijs willen zijn er steeds meer mogelijkheden in onze regio. Het Rudolf Steiner College in Rotterdam heeft een grotere capaciteit en in Delft is een vrijeschoolafdeling ondergebracht bij het Grotius College. Daar kunnen elk jaar 75 brugklassers instromen.

Wij zijn ook blij met het feit dat het Rudolf Steiner College in samenwerking met een ander VO-schoolbestuur in Rotterdam twee jaar geleden een beroepsgerichte vmbo-afdeling is gestart. Leerlingen met een passend advies op dat niveau kunnen nu ook kiezen voor vrijeschool vervolgonderwijs.

In het afgelopen jaar hebben 154 leerlingen de stap gezet naar het voortgezet onderwijs, 69 leerlingen daarvan hebben gekozen voor een vervolg van de onderwijsloopbaan in de Vrijeschool.

IKC vorming

Alle scholen van de SVZH hebben een vorm van samenwerking met een Peuterspeelzaal en Buitenschoolse Opvang.

De schoolleiders hebben veel overleg met deze samenwerkingspartners om een doorgaande pedagogische aanpak te bewerkstelligen.

Elke school werkt hieraan op een eigen wijze die het beste bij de school past. VS Widar en VS Wonnebald hebben een nauwe samenwerking met een opvangpartner

waarbij samen gewerkt wordt aan een doorgaande pedagogische lijn. Op VS Wonnebald is de directie zowel directie van de school als de opvang. Rotterdam-West en de Leeuwenhartschool onderzoeken hoe de samenwerking met een opvangpartner kan worden geïntensiveerd. Ook deze beide scholen hebben de ambitie de samenwerking zo vorm te geven, dat hier een doorgaande pedagogische lijn ontstaat. De overige scholen werken samen met hun opvangpartner in een goede constructieve relatie. Indien scholen bij hun ontwikkeling extra financiële middelen nodig hebben, bekijkt het bestuur vanuit welk perspectief zij hier mogelijk in kan bijdragen. In de begroting is een budget opgenomen voor innovatie, die dan mogelijk hiervoor gebruikt kan worden.

Tienercollege

Het bestuur gaat in de tweede helft van 2021 onderzoek doen naar mogelijkheden tot nauwere samenwerking met het voortgezet onderwijs. In het onderzoek wordt gekeken naar mogelijkheden om de overstap van het primair onderwijs naar het voortgezet onderwijs anders te organiseren en vorm te geven. Hierbij zal ook gekeken worden naar good practices die inmiddels in het land aanwezig zijn. Na onderzoek moet bekeken worden wat zoal haalbaar is en welke financiële consequenties dit met zich meebrengt. Het innovatiebudget kan mogelijk ruimte bieden voor eerste ontwikkelingen.

6.1.3. De leraar

De kwaliteit van het personeel is van groot belang voor de kwaliteit van het onderwijs. Binnen het strategisch beleidsplan is het HRM-beleid een belangrijk thema. De SVZH levert met haar personeelsbeleid een belangrijke bijdrage aan de duurzame inzetbaarheid van personeel gedurende hun volledige loopbaan. Medewerkers wordt een aantrekkelijk loopbaanperspectief geboden waarin ze zich kunnen blijven ontwikkelen en ontplooien. De SVZH stimuleert en geeft medewerkers de ruimte om zich te scholen, zowel op individueel niveau als in teamverband. De SVZH stimuleert en begeleidt interne mobiliteit en draagt zorg voor goede begeleiding van startende leerkrachten. Ook wordt doorgroei naar andere taken of functies gestimuleerd.

Jaarlijks wordt het meerjarenformatiebeleid van de SVZH met de directies en de PGMR geëvalueerd en bijgesteld. De SVZH hanteert normen voor de formatieomvang van alle functies in de organisatie gerelateerd aan aantal groepen en aantal leerlingen. Hierdoor ontstaat een consistent meerjarenformatiebeleid dat binnen de financiële kaders valt en daarnaast hebben we zicht op de ontwikkeling en de verwachte instroom en uitstroom van medewerkers.

Het jaar 2020 is ten opzichte van 2019 een vrij stabiel jaar geweest met betrekking tot de personeelsopbouw en de groei van het aantal fte's en aantal personeelsleden, waar we in eerdere jaren juist een grotere groei zagen.

Het gemiddelde ziekteverzuim is rond de 10%, dit is te hoog. De doelstelling van 5% is hiermee wederom niet gehaald. De wijziging van het beleid naar een eigenregiemodel in 2018 heeft nog niet geleid tot een verbetering die zichtbaar is in het ziekteverzuimpercentage. Door de komst van COVID-19 en alle gevolgen van dien voor de scholen.

In die gevallen waarin er feitelijk sprake is van arbeidsongeschiktheid is getracht door o.a. de intensivering van de inzet van een stafmedewerker en intensievere ondersteuning van de schoolleiders, de re-integratietrajecten te verkorten. Dit is helaas niet gelukt: behandelingen en re-integratie-activiteiten zijn vertraagd door wachtlijsten in de zorg en schoolsluitingen.

De reguliere gesprekkencycli van frequent verzuimgesprekken, functionering en beoordeling hebben zo veel mogelijk plaatsgevonden. Ook hier was het laveren tussen de mogelijkheden en beperkingen die COVID-19 oplegde.

Het lerarentekort is ook bij de SVZH duidelijker voelbaar. De vacatures met name voor ziektevervanging zijn niet in alle gevallen vervulbaar gebleken. We hebben in meerdere mate gebruik moeten maken van interim IB, interim SL, ZZP leerkrachten en uitzendbureaus. Het is lastiger om goed gekwalificeerde leerkrachten te werven en de procedures duren langer.

We zien op een drietal functies verschuivingen van personeel in loondienst naar personeel niet in loondienst. Bij de vakleerkrachten gymnastiek, euritmie of bijvoorbeeld handenarbeid/handvaardigheid is er sprake van aanstellingen met een kleine omvang of van onderwijsaanbod in projecten, die door inhuur vaak beter en efficiënter kunnen worden gerealiseerd. Hierbij hanteren we een uurtarief dat gelijk is aan het uurtarief van het personeel dat wel in loondienst is.

De functie van Intern Begeleider is op 2 scholen echt moeilijk vervulbaar gebleken. Uiteindelijk is gekozen voor de inzet via een interim constructie totdat een geschikte kandidaat gevonden was.

Door ons beleid om een flexibele schil rondom elke school te organiseren en de inzet van de flexpoolers en werkdrukverlagers blijft de inzet van uitzendbureaus voor vervanging zeer beperkt maar in twee gevallen hebben we toch moeten besluiten hiertoe over te gaan.

Kerngegevens personeel

In totaal heeft de SVZH aan het eind van 2020, bijna 134 fte aan personeel in dienst. Dat is circa 2 fte meer dan in december 2019. Waar we in voorgaande jaren een stijging zagen, is dit nu niet noemenswaardig. Wel zien we een stijging van het personeel niet in loondienst. Dit zijn vakleerkrachten maar ook interim Intern Begeleiders, een HR-medewerker en directeuren.

Bij de SVZH zijn eind 2020 202 mensen in dienst. Dit is een groei van 6 ten opzichte van 2019. Bijna 107 fte wordt ingevuld door medewerkers die meer dan drie dagen per week aan het werk zijn. Ten opzichte van 2019 is dit stabiel gebleven. De algemene lijn is dat meer fulltimers wenselijk zijn omdat er hiermee ook meer draagkracht is voor schoolse activiteiten.

Ook bij de SVZH zijn mannen beduidend in de minderheid. De verwachting is dat deze trend niet zal wijzigen. Het aandeel vrouwen neemt nog steeds toe.

Personeelssterkte per deeltijdcategorie

	Totaal	Deeltijd (WTF) cohort					
		0 - 0.2	0.2 - 0.4	0.4 - 0.6	0.6 - 0.8	0.8 - 1.0	>= 1.0
Aantal Personen	202	2	18	47	56	52	27
Bezetting (wtf)	133,9880	0,1630	4,9723	21,9810	36,0035	43,5064	27,3618

Personeelssterkte per geslacht

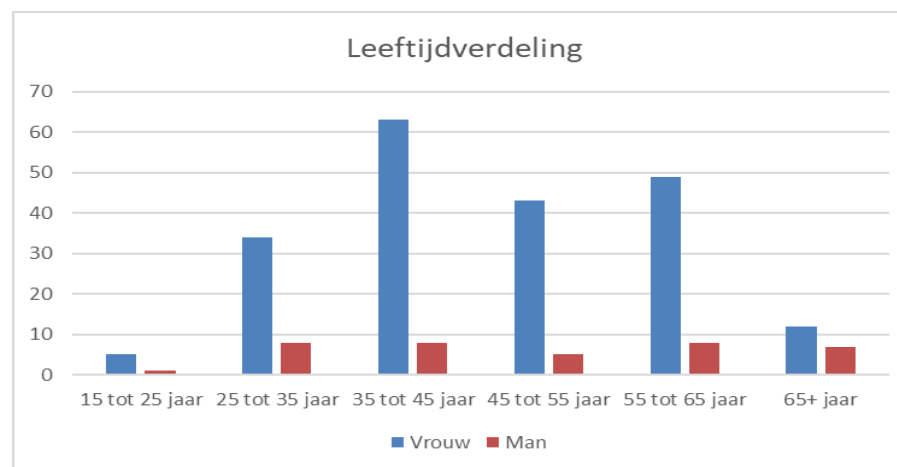
Geslacht		Totaal	Fulltime	Parttime
Vrouw	Aantal Personen	175	21	154
	Bezetting (wtf)	113,5779		
Man	Aantal Personen	27	6	21
	Bezetting (wtf)	20,4101		

Leeftijdgericht personeelsbeleid

Binnen de SVZH werken medewerkers van alle leeftijden en met allerlei verschillende kwalificaties. Het bestuursbureau initieert activiteiten om beleid af te spreken dat recht doet aan de CAO en aan de diversiteit van medewerkers.

De verdeling over de leeftijdsgroepen is wel iets aan het veranderen. De aantallen medewerkers in de leeftijd van 15-35 stijgt van 40 naar 48 en de aandelen medewerkers van 35-45 en 45-55 blijft stabiel.

We slagen erin om ook de oudere medewerkers aan ons te binden, hun aantal steeg van 16 naar 19. Ook dat vinden wij belangrijk, deze medewerkers blijven langer tot hun pensionering maar ook daarna nog op een of andere manier betrokken bij de scholen. Zij kunnen hierdoor hun ervaring delen met de jongere medewerkers.

Werving en selectie

In het personeelsbeleid is veel aandacht voor werving van voldoende nieuw personeel om enerzijds de pensioengolf op te vangen en anderzijds de groei van het aantal leerlingen te accommoderen. Dat kost steeds meer moeite. De werving wordt op bestuurlijk niveau ondersteund maar zal de komende jaren blijvende aandacht vragen. Digitale media werken daarbij beter dan krantenadvertenties. Het aantal afstudeerders van de vrijeschoolpabo is niet afdoende om in de vraag naar nieuwe leerkrachten te voldoen. Daarom is er meer zijinstroom uit het regulier onderwijs nodig. We zien ook dat er een sterke concurrentie op de arbeidsmarkt zichtbaar wordt. Ook de SVZH mengt zich hierin met een slimme campagne.

De Flexpool is in ieder geval een beproefd instrument om de instroom van nieuwe leraren te realiseren. Ook om inval bij ziekteverzuim snel te kunnen regelen. De ervaring is dat we aan het begin van een schooljaar de formatie meestal goed op orde hebben en daarin ook bovenformatieve aanstellingen hebben maar er gedurende het jaar knelpunten ontstaan.

We proberen al gedurende hun opleiding stagiaires aan ons te binden en middels het project 'Samen Opleidend Leren' nieuwe medewerkers op te leiden en een baan aan te bieden.

We onderzoeken de mogelijkheid om dit ook voor onderwijsassistenten op te zetten via een BBL constructie.

Werkdrukmiddelen

2018 was het eerste jaar dat er extra middelen beschikbaar kwamen voor de scholen vanuit de Rijksoverheid om in te zetten voor het verlagen van de werkdruk. Elke school heeft daarvoor in het team en met instemming van hun MR plannen gemaakt.

Er is eind 2020 5,5 fte personeel aangesteld met deze werkdrukmiddelen. In het schooljaar 2019-2020 is het budget iets verhoogd. Een aantal scholen heeft een gewijzigde inzet van onderwijsassistentie naar leerkracht en Intern Begeleiding

gemaakt. De loonkosten zijn door de CAO-stijgingen echter hoger geworden, waardoor de formatieve inzet in 2020 niet verhoogd kon worden. De inhoudelijke evaluatie en verantwoording geschiedt via de scholen.

Zie tabel hieronder de inzet per school.

verantwoording WDM	school	locatie	beschikbaar in 2020	inzet formatie en diensten derden	omschrijving formatie	inzet materieel	omschrijving materieel
761	Widar		€ 53.716	€ 53.156	leerkracht 4 dgn/week	€ -	
762	LHS		€ 33.018	€ 33.127	leerkracht 2 dgn/week en onderwijsassistentie 1 dg/week	€ -	
763	DVS		€ 57.608	€ 57.608	onderwijsassistent 1 dg/week, leerkracht 2 dgn/week	€ -	
764	RSSR	PRL	€ 44.729	€ 49.146	onderwijsassistentie, oefengroepjes leerkracht, extra IB	€ -	
769	RSSR	KR	€ 31.999	€ 33.776	vakleerkrachten en dubbele bezetting kleuterklassen	€ -	
765	VSV		€ 51.359	€ 51.428	leerkracht 3 dgn/week	€ -	
767	WEST		€ 49.775	€ 44.806	onderwijsassistentie 5 dgn/week	€ -	
766	Wonnebald		€ 56.071	€ 53.446	onderwijsassistentie 4 dgn/week en uitbreiding IB 0,5 dg/week	€ 1.526	extra printer in de lerarenkamer
totaal			€ 378.276	€ 376.493		€ 1.526	

Ziekte en verzuim

Het ziekteverzuim binnen de scholen van de SVZH ligt op een percentage van rond de 10-11%. Dit percentage is veel te hoog. Er is alles aangelegd dit percentage naar beneden te krijgen.

Zoals in het BFP is opgenomen is het doel een ZVP van 5% aan het eind van het schooljaar 2020-2021.

2020 is een jaar waarin het ziekteverzuimpercentage door COVID-19 flink gestegen is. Het percentage is vervuild omdat we ook alle medewerkers die afwezig waren wegens quarantaine of in afwachting van een testuitslag als ziek moesten registreren. Onze vervangingsverzekering gaf gedurende het jaar aan de vervangingskosten van deze afwezige medewerkers te dekken, maar daarvoor was het dus noodzakelijk dat ze 'ziekgemeld' werden.

Dit maakt het lastig om het feitelijke ziektepercentage te duiden.

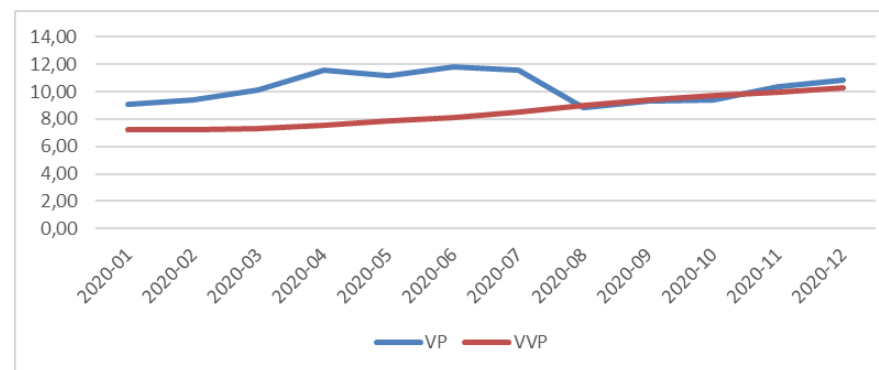
Jaarlijks maken we een uitgebreide analyse met betrekking tot de achtergrond van verzuim en dit is besproken met de schoolleiders. De doorgevoerde wijziging in de arbodienstverlening en HR-ondersteuning van de schoolleiders levert nog niet de beoogde resultaten op. In 2020 zijn hiervoor aanvullende afspraken gemaakt met de schoolleiders die de stafmedewerker verzuim maandelijks met de schoolleiders bespreekt. Ook is er maandelijks controle op de processtappen in het kader van de Wet Poortwachter.

De meeste re-integratiedossiers hebben door de COVID-19 maatregelen vertraging opgelopen. Enerzijds omdat er wachtlijsten zijn voor behandeling, anderzijds omdat re-integratie-activiteiten op de scholen niet altijd mogelijk waren: de scholen waren

dicht, half open of de medewerker kon vanwege de kwetsbare gezondheid niet op het werk verschijnen. Steeds is door de schoolleiders met de medewerkers gekeken wat wel mogelijk was.

Bijna de helft van het verzuim is opgevangen door de bovenformatieve aanstellingen. Voor extra inval hebben we bij elkaar genomen 4,28 fte vervangingsaanstellingen gegeven, de rest is opgevangen met onze flexpoolers, interim via detacheringsbureau (IB en schoolleiding) en de personeelsleden die vanuit de werkdrukmiddelen bekostigd worden.

In de onderstaande grafiek staat VP voor verzuimpercentage en VVP voor voortschrijdend (cumulatief) verzuim.

6.2 Identiteit als profilering

Vrijeschoolgedachtengoed

De SVZH is een samenwerking tussen 8 scholen voor vrijeschoolonderwijs. Elke school geeft op een uniforme en op een eigen wijze inhoud aan het onderwijs. Vanuit de identiteit blijft het belangrijk oog te houden voor het vrijeschoolgedachtengoed, waar we samen voor gaan en staan en te weten welke ruimte er is om eigen invullingen aan te brengen.

Het bestuursbureau zal activiteiten initiëren om met elkaar te verkennen wat ons bindt, op welke wijze wij hierin samen opgaan en wat ervoor nodig is om hier te komen. Het zichtbaar maken van de persoonsvorming van kinderen zal de leidraad zijn in deze verkenning.

In het schooljaar 2020-2021 organiseert het bestuur 5 studiedagen met alle directeuren van de 8 scholen om helder te maken en vast te stellen welke vrijeschoolwaarden wij allen omarmen en die wij in onze scholen inhoud en vorm willen geven. Elke school heeft dit tot nu toe gedaan vanuit het perspectief van de school. Hierdoor zien we verschillende accenten van vrijeschoolonderwijs in onze scholen. Dat is prima. Diversiteit in vrijeschoolonderwijs geeft aan vanuit welk perspectief de kracht van het vrijeschoolonderwijs wordt vormgegeven. Er is ook een behoefte aan samenhang. Welke is deze en hoe stellen we deze vast? Aan het einde van het schooljaar 2020-2021 is zichtbaar gemaakt welke vrijeschool uitgangspunten voor al onze scholen gelden en welke ruimte er is om in de eigen school accenten anders te laten zijn. En ook in het schooljaar 2021-2022 gaat deze ontwikkeling door en krijgt het een vervolg op diverse studiedagen. Mochten gemaakte keuzes financiële consequenties hebben, dan is er ruimte in de begroting door gebruik te kunnen maken van het innovatiebudget. In het boekjaar 2020 zijn er geen speciale uitgaven gedaan die ten laste van het innovatiebudget zijn geboekt.

Persoonsvorming

In het vrijeschoolonderwijs is de persoonsvorming van kinderen een belangrijk onderdeel in het begeleiden van kinderen in hun ontwikkeling. Met woorden en met taal wordt inhoud gegeven aan ontwikkelingen. Welke taal spreken we nu? Welke taal spreken we gezamenlijk? Op welke manier kunnen we de kennis die er al is verder zo inhoud en vormgeven, dat we helder hebben hoe wij de persoonsvorming van kinderen op een vergelijkbare manier gebruiken in onze scholen.

Wat beschreven is bij het onderwerp “vrijeschoolgedachtengoed” geldt ook voor dit onderwerp. Op dit moment werken scholen vanuit een eigen perspectief met een eigen taal gericht op de persoonsvorming van kinderen. Onderzocht wordt welke behoefte er is om hierin gezamenlijk ontwikkeling te creëren. Wat namelijk al goed gaat, moet goed blijven gaan. Waar nog zaken anders kunnen die tot verbeteringen leiden is het de moeite waard deze te onderzoeken. In studiedagen zal het bestuur hier aandacht aan schenken. Aan het einde van het schooljaar 2020-2021 zijn er heldere afspraken gemaakt.

Mochten gemaakte keuzes financiële consequenties hebben, dan is er ruimte in de begroting door gebruik te kunnen maken van het innovatiebudget. In het boekjaar 2020 zijn er geen speciale uitgaven gedaan die ten laste van het innovatiebudget zijn geboekt.

6.3 Professionaliteit

Binnen de SVZH vinden allerlei processen plaats op het gebied van personeelsbeleid en financieel beleid. Om de medewerkers meer vaardig te maken door meer eigenaar te worden van de verschillende processen initieert het bestuursbureau activiteiten om deze ontwikkeling te laten plaatsvinden.

Het personeelsbeleid van de SVZH is gericht op professionele ontwikkeling en doorgroeimogelijkheden.

Er is in 2020 circa € 74.000,- minder dan vorig jaar uitgegeven aan scholing en begeleiding van medewerkers. Dit komt voornamelijk omdat studie-activiteiten door COVID-19 geen doorgang vonden. Het totale budget dat aan scholing en begeleiding is uitgegeven is in 2020 € 202.160,-. Wij zijn er trots op dat we de afgelopen jaren flink extra hebben kunnen investeren in de professionaliteit van medewerkers. Er is in 2020 per fte € 1.495,- aan scholing en begeleiding besteed.

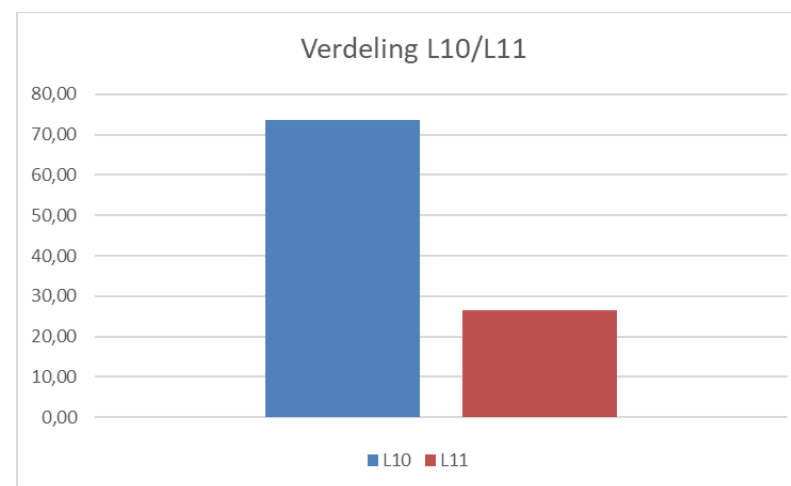
De gebruikelijke gezamenlijke studiedag heeft in 2020 geen doorgang kunnen vinden. Door de richtlijnen in het kader van COVID-19 goed te volgen, was het niet mogelijk in grote groepen samen te komen. De gezamenlijke studiedag staat nu gepland voor het najaar 2021. Alle schoolleiders zijn geregistreerd in het Schoolleidersregister.

In de SVZH-academie zijn 7 cursussen aangeboden waaraan is deelgenomen door 30 medewerkers. Een deel van de netwerkbijeenkomsten is niet doorgegaan wegens te weinig aanmeldingen en lopen nog door in het volgende kalenderjaar. Ook voor het komende jaar zal in overleg met de schoolleiders een passend programma opgesteld worden.

Functiemix

In de CAO-PO 2019-2020 is de verplichting van 40% L11 functies geschrapt inclusief de extra middelen die daar destijds voor beschikbaar zijn gesteld. Dit heeft geleid tot een bijstelling van het beleid: we streven naar een evenwichtige teamopbouw. 30% L11 functies (in fte) is geen doel op zich, maar een streefgetal in de formatie. De financiële dekking vanuit de lumpsumbekostiging is wel 30%. Meer L11 functies zijn toegestaan maar dekking van de kosten dient binnen de schoolbegroting plaats te vinden.

Per eind 2020 is het percentage L11 medewerkers binnen de SVZH: 26,9%

Samen Opleidend Leren (SOL)

De Vrijeschool Vredehof is een van de 7 scholen die vanaf het schooljaar 2020-2021 in het project 'Samen Opleidend Leren' samenwerkt met de Hogeschool Leiden om studenten praktijkgericht op te leiden tot autonome leerkrachten.

De visie van het project

Samen Opleidend Leren leidt studenten op tot autonome leerkrachten vanuit het vrijeschool leerplan, gebaseerd op het antroposofisch mensbeeld. We leiden studenten op tot zelfbewuste leerkrachten die eigenaarschap hebben voor hun eigen leerproces en die ieder kind kan zien in wat hij kan, wie hij is en wat hij nodig heeft.

Vrijeschool Pabo Hogeschool Leiden, Stichting Pallas, Stichting Vrijescholen Ithaka, Stichting Vrijescholen Athena, Stichting Vrije Scholen Rijnstreek, Stichting Geert Groote Scholen Amsterdam, Samenwerkende Vrijescholen Zuid-Holland en Vrijeschool Almere namens de samenwerking Midden-Nederland delen de volgende visie:

- We willen samen werken aan het opleiden van leerkrachten en het verder professionaliseren van de huidige leerkrachten en docenten. We willen dat alle partijen van het partnerschap lerend zijn.
- We zorgen voor congruentie in visie en handelen. De praktijken raken in elkaar verweven, er ontstaat een wederzijdse afhankelijkheid tussen de Vrijeschool Pabo en de opleidingsscholen en een gezamenlijke verantwoordelijkheid.
- De schoolbesturen creëren in hun scholen ruimte voor een professionele werkomgeving waarin leerkrachten van en met elkaar blijven leren. De opdracht van leerkrachten is complex en vraagt veel diverse competenties om de kinderen te verbinden met de wereld om hen heen. Dit maakt zelfreflectie en een kritische en onderzoekende houding in het huidige Vrijeschoolonderwijs belangrijker.

Op de VS Vredehof zijn nu 10 studenten wekelijks aanwezig en worden in en buiten de klas begeleid door de klassenleerkrachten en de mentor.

De VS Vredehof ontvangt de subsidie (€ 15.000 euro per schooljaar en € 1.500,- per student) om deze begeleiding en de mentor te bekostigen. De school is erg enthousiast over dit project.

6.4 Kwaliteit als uitgangspunt

6.4.1. Kwaliteiten in kaart

Van onze leerlingen willen we hun kwaliteiten goed in kaart hebben zodat we ze optimaal kunnen begeleiden in hun ontwikkeling. We onderscheiden daarbij de kwalificerende functie van het onderwijs: leren ze de dingen die ze later in hun (onderwijs) loopbaan nodig hebben om succesvol te zijn; de socialiserende functie: het leren dat je onderdeel uitmaakt van de samenleving; en de functie van persoonsvorming: de ontwikkeling van de menselijke individualiteit.

Kwalificatie: Eindopbrengsten

Ten aanzien van de kwalificerende functie van het onderwijs werken alle scholen met het leerlingvolgsysteem Parnassys. Daarmee zijn de resultaten voor taal en rekenen scherp in beeld gebracht en te volgen voor ouders in de tien-minutengesprekken en het jaargetuigschrift. Op school en bestuurlijk niveau worden de gegevens gebruikt voor analyse en kwaliteitsverbetering van het onderwijs.

In de hiernaast opgenomen tabel wordt in kleuren aangegeven hoe de eindopbrengsten zich verhouden tot de norm van de inspectie. Geel is gelijk aan de norm. Groen is boven de norm. Blauw is ruim boven de norm.

VS Rotterdam West heeft nog geen 6^e klas en is daarom niet opgenomen in deze tabel.

In het schooljaar 2019-2020 was de verwachting gebaseerd op de tussenopbrengsten, dat opnieuw alle SVZH-scholen tenminste een voldoende eindopbrengst hebben. De rijksoverheid heeft echter besloten om dit schooljaar niet af te sluiten met een centrale eindtoets, daardoor zijn er geen gegevens bekend.

	Eindtoets				
	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019
06RE - Vrijeschool Widar	Green	Yellow	Green	Yellow	Green
06UQ - Leeuwenhartschool	Red	Blue	Green	Green	Yellow
06XQ - Dordtse Vrije School	Green	Green	Blue	Green	Yellow
08CM - BS Rudolf Steiner School	Red	Red	Blue	Blue	Blue
08CM01 - Bs Rudolf Steiner School	Yellow	Red	Green	Green	Green
09DH - Vrijeschool Vredehof	Green	Red	Red	Blue	Blue
24RU - Basisschool Wonnebald	Yellow	Green	Yellow	Green	Blue

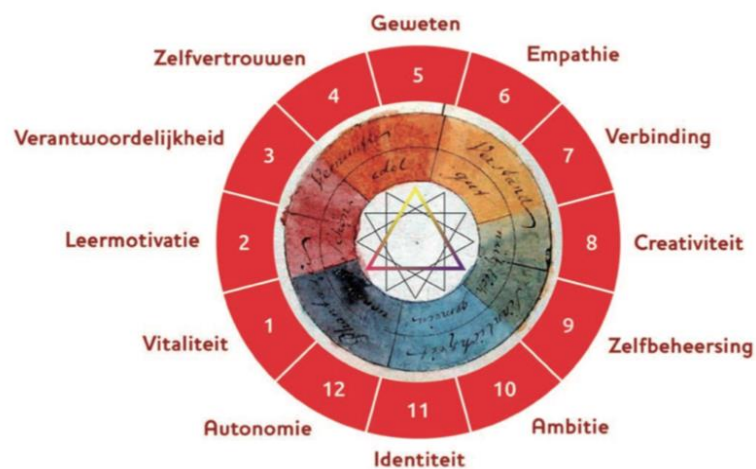
Socialisatie: Sociale veiligheid en vaardigheden

De socialiserende functie wordt in kaart gebracht op verschillende manieren die bij de school passen. De scholen hebben de ruimte gekregen daarin een eigen volgsysteem te kiezen. Er is gekozen voor volgsystemen van ZIEN, de Kanjertraining en de Regenboogtraining. Opgemerkt kan worden dat inzichten vanuit deze systemen ons informatie geven dat de leerlingen op onze scholen in het algemeen een goed gevoel hebben van welbevinden en zich tenminste voldoende veilig voelen.

Persoonsvorming: het pedagogisch kompas

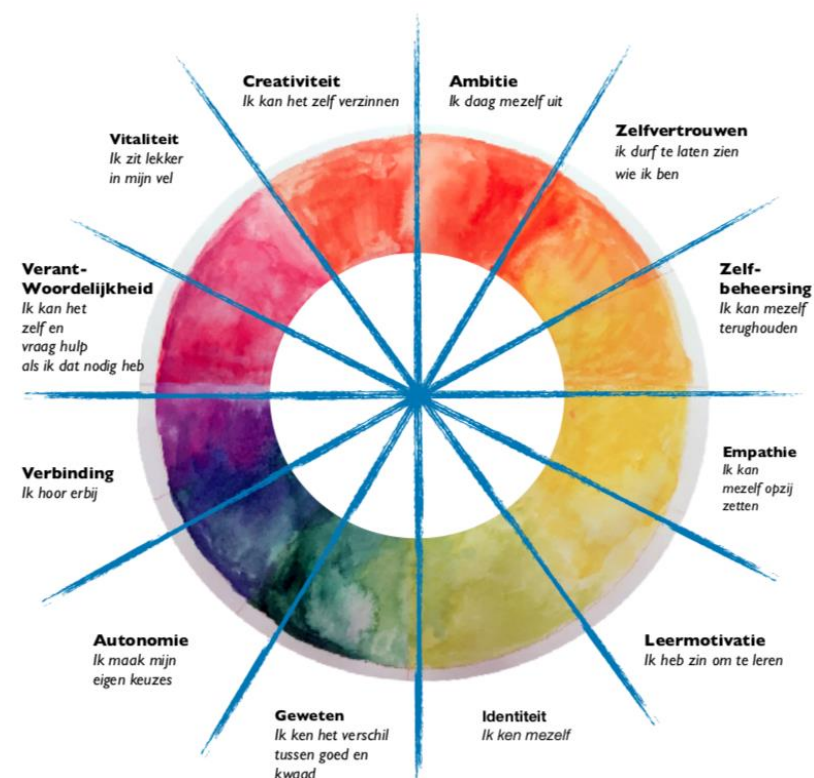
Voor de persoonsvorming is er in 2015 gekozen om de zienswijze van onze vrijescholen om te zetten in een pedagogisch kompas, waarin we een eigen nieuwe taal vinden om de persoonlijke (waarde-)ontwikkeling van kinderen in beeld te houden. Daarmee willen we de kwaliteiten van kinderen op dit vlak beter in kaart hebben en aan de hand daarvan ook gesprekken met ouders over hun kind verbreden. In het plaatje hieronder ziet u de huidige versie van dit kompas. Het geeft richting aan ons waarde gedreven onderwijs. Ook in 2020 is op een aantal scholen gewerkt met het toepassen van dit kompas. Onder meer om het bewustzijn van de bedoeling van de jaarfeesten te vergroten, als zoekfunctie in de leerling bibliotheek, bij het ontwikkelen van de leerlijn ICT, in de getuigschriften en voor kind gesprekken.

De bedoeling is dat aan het eind van het lopende schooljaar de goede voorbeelden van het gebruik van het kompas worden opgehaald zodat ze ook elders kunnen worden ingezet.

In het kompas zijn die thema's ten aanzien van persoonsvorming opgenomen waar het vrijeschoolonderwijs zich op richt.

Hieronder is een voorbeeld opgenomen hoe leerlingen zichzelf in beeld kunnen krijgen. Zij geven dan zelf antwoord op de vragen, leren zo zichzelf kennen en hebben in beeld waar ze zich in willen ontwikkelen.

6.4.2. Kwaliteitszorg

Het onderwijs van de Samenwerkende Vrijescholen wordt op 8 locaties verzorgd: Vrijeschool Widar in Delft, De Leeuwenhartschool in Oud-Beijerland, De Dordtse Vrije School in Dordrecht, De Rudolf Steinerschool Prinsenland in Rotterdam, De Rudolf Steinerschool Krimpen in Krimpen aan den IJssel, Vrijeschool Vredenhof in Rotterdam, Basisschool Wonnebald in Den Haag en de Vrijeschool Rotterdam West in Rotterdam-West.

Het onderwijs op onze vrijescholen wordt ingericht aan de hand van het integrale vrijeschoolleerplan. Dat is gebaseerd op het leerplan dat in 1919 zijn oorsprong kende en dat in de afgelopen eeuw is verrijkt en aangepast aan deze tijd. Thans is het leerplan vastgelegd in 'Ik zie rond in de wereld'. Daarin zijn de doelen over de verschillende leerjaren verwoord (zie <http://ikzierondindewereld.nl/>). De leraren verzorgen zelf de lessen op basis van eigen ervaringen en ervaringen van collega's vanuit de traditie van de vrijeschool. De vertelstof van de vrijescholen is daarin de rode draad. Ook aan de hand van de vertelstof wordt aandacht geschonken aan de persoonsvorming van de leerlingen. Door al deze elementen worden de kerndoelen van het basisonderwijs gedekt.

6.4.3. Kwaliteitszorg en intern toezicht

Kwaliteitszorg is een gedeelde verantwoordelijkheid van bestuur en schoolleiding. Kwaliteitszorg wil zeggen dat er een stelsel is waarmee we zicht houden op de kwaliteit van het onderwijs. Er zijn doelen geformuleerd en er wordt regelmatig geëvalueerd of deze doelen gehaald worden en verbeteringen worden doorgevoerd. Hiertoe hanteren we een aantal bouwstenen.

Vierjaarlijkse plancyclus

Bestuur en scholen werken met een vierjaarlijkse plancyclus. Doelen en strategie worden eens per vier jaar bepaald en vastgelegd in een strategisch plan op het niveau

van de stichting en schoolplannen op het niveau van de scholen. Jaarlijks wordt de voortgang geëvalueerd en verwerkt in het (school)jaarplan voor het komend jaar.

Evaluatie en analyse

Jaarlijkse evalueren en analyseren de scholen de leerlingpopulatie, de toetsgegevens, volgsystemen en de kwaliteit van leraren en verwerken deze uitkomsten in het schooljaarplan. Bijvoorbeeld in de aandachtspunten voor scholing of in verbeterplannen ten aanzien van onderdelen van het onderwijsprogramma. Eens in de twee jaar wordt een enquête uitgevoerd onder medewerkers en ouders. De schooljaarplannen worden bestuurlijk vastgesteld. Stafmedewerkers van de SVZH ondersteunen de scholen bij het uitvoeren van de evaluaties en analyses en het opstellen van jaarplannen.

Ten aanzien van kwaliteitszorg van de scholen is een belangrijke rol weggelegd voor het IB-overleg waarin alle IB'ers samen komen en kennis en knowhow wordt uitgewisseld. In een gezamenlijke werkdag van het IB-overleg en het MT wordt ook de aanzet gegeven van de evaluatie van de jaarplannen en worden concept jaarplannen voor het komende schooljaar gemaakt.

Interne Audit

Een sleutelrol in de bestuurlijke kwaliteitszorg is weggelegd voor de interne audits die worden uitgevoerd door een auditteam met een externe voorzitter. Dit auditsysteem is er op gericht zichtbaar te maken op welke manier de school inhoud en vorm geeft aan de kwaliteit van het onderwijs in combinatie met de doelen en uitgangspunten van het vrije schoolonderwijs. Het auditteam bezoekt tenminste 2 scholen per jaar. In de voorbereiding wordt afgesproken waar de focus op wordt gelegd tijdens de audit. Na de audit worden de resultaten van het onderzoek besproken en wordt een plan van aanbevelingen overlegd aan de school. De school neemt de aanbevelingen over en neemt deze op in het nieuwe jaarplan en/of schoolplan.

Managementrapportage

De laatste bouwsteen in het systeem van kwaliteitszorg is dat van de Managementrapportages (Maraps) die eens per kwartaal worden opgesteld door de scholen en besproken tussen schoolleiding en bestuur. In de Maraps zijn alle doelen uit het strategisch beleidsplan op de deelgebieden financiën, personeel, onderwijskwaliteit, innoveren en documentbeheer, op een meetbare manier opgenomen, wordt de voortgang gemonitord en worden afspraken vastgelegd. Ook in 2020 is de Marap weer verder ontwikkeld en zijn daarin indicatoren voor onderwijskwaliteit conform het nieuwe inspectiekader en de tussentijdse voortgang van de uitvoering van de schooljaarplannen opgenomen. Bestuur en stafmedewerker onderwijskwaliteit voeren jaarlijks kwaliteitsgesprekken op alle scholen met de schoolleider en intern begeleiding.

De Maraps worden, vergezeld van een bestuurlijke kwartaalrapportage voorgelegd en besproken met de Raad van Toezicht en de GMR.

6.4.4. Signaleren en Reflecteren

Een analyse op stichtingsniveau op het oordeel over de verschillende kwaliteitsgebieden levert het volgende op.

Aanbod:

Er zijn 4 scholen actief met het realiseren van een leerplan, een schoolwerkplan voor de vakken taal, rekenen, al dan niet aangevuld met vrijeschool specifieke vakken: schilderen, vormtekenen houtbewerking en de zaakvakken. Deze leerplannen zullen de scholen met elkaar delen in een digitale omgeving.

Zicht op ontwikkeling:

Op alle scholen is de structuur op orde. Er wordt veel gedaan om zicht te krijgen op de ontwikkeling van kinderen. In vaste cycli worden kinderen gevolgd in hun ontwikkeling. Aan de hand van bevindingen wordt onderwijs en ondersteuning georganiseerd.

Didactisch handelen:

Het niveau van het didactische handelen heeft op de meeste scholen een flinke ontwikkeling doorgemaakt en is sterk verbeterd ten opzichte van vorige jaren. Het directe Instructiemodel (EDI) blijkt een effectieve methode en passend voor de vrijeschoollessen.

Opbrengsten:

De eindopbrengsten van alle scholen leveren een positief beeld op over de gehele linie. In de analyse van de midden-toetsen vanaf klas 1 tot en met 6 herkennen we dat de scores in de loop van het volgen van schoolloopbaan stabiel blijven. In de zesde klas behoren de gemiddelde scores tot het hoogste percentiel. Dit past bij onze visie op onderwijs en leren. De tussenopbrengsten worden voor de volgende leergebieden gevolgd:

Leesvaardigheid (DMT)

In het onderwijsplan gaat in de klas 1 en 2 (leerjaar 3 en 4) niet veel aandacht uit naar snel lezen. We zien hier ook een beneden gemiddelde score. In klas 5 en 6 (leerjaar 7 en 8) zien we dat de achterstand ruim wordt ingelopen en in het bovenste percentiel wordt gescoord, echter het vraagt voor een aantal scholen extra aandacht om dit niveau te behouden.

Rekenvaardigheden

In de rekenvaardigheden zien we anders dan bij DMT dat de leerlingen gedurende de gehele schoolloopbaan gemiddeld of bovengemiddeld scoren. In enkele klassen zien we een rode score wat voor de betreffende school aanleiding is om maatregelen te nemen.

Spelling

Hiermee worden zowel grammatica als schrijfvaardigheid getoetst. Hierin volgen onze vrijescholen een gemiddeld beeld. Er zijn net zoveel uitschieters naar boven als naar beneden. Door de jaren heen is hierin een substantiële verbetering gerealiseerd onder meer door gebruik van de ondersteunende methoden zoals Staal en de methodiek Zo Leren Kinderen Lezen en Spellen (ZLKLS).

Begrijpend lezen

Begrijpend lezen is bij uitstek een vrijeschoolvaardigheid die wordt gevoed door veel lezen, verhalen en voorlezen. Bijna alle toetscores liggen ruim boven het gemiddelde gedurende de gehele schoolloopbaan.

Digitale geletterdheid

In het vrijeschoolonderwijs staat de ontwikkeling van kinderen op het gebied van digitale geletterdheid nog in de kinderschoenen. Het bestuursbureau zal activiteiten initiëren om een volgende stap in de ontwikkeling van digitale geletterdheid te zetten.

In onze scholen staan we aan de vooravond van ontwikkelingen gericht op digitale geletterdheid. Deze ontwikkeling is nodig, omdat we gezien en gemerkt hebben dat digitale middelen zeer ondersteunend zijn bij ons onderwijs.

Op VS Widar in Delft is men al een aantal jaren bezig digitale geletterdheid in het vrijeschoolonderwijs vorm te geven. De bedoeling is deze ervaringen met elkaar te delen en elkaar te enthousiasmeren, waarna een vergelijkbare ontwikkeling doorgemaakt kan worden. De scholen krijgen de mogelijkheid om hierbij ondersteund te worden en een gericht plan voor te bereiden voor implementatie op het gebied van digitale geletterdheid.

In de jaarplannen van de scholen is zichtbaar dat scholen dit onderwerp hebben opgenomen voor verdere ontwikkeling. Scholen hebben dan ook in hun eigen begrotingen hier geld voor gereserveerd. Daarnaast wordt er organisatiebreed voor een bedrag van € 44.500 geïnvesteerd in ICT hardware en netwerk.

Afstandsonderwijs

Door de COVID-19 crisis hebben we inhoud gegeven aan het afstandsonderwijs. We hebben gezien dat dit op verschillende manieren is gebeurd in onze scholen. Wat heeft ons dit gebracht en wat heeft ons dit gekost? Wat gaan we ervan borgen en wat ontwikkelen we hierin verder? Als stichting willen we werken aan een kwalitatief goed aanbod van afstandsonderwijs passend bij onze vrijeschool identiteit.

Het bestuursbureau zal activiteiten initiëren om met elkaar te spreken over het vervolg op en met het afstandsonderwijs.

De SVZH medewerkers hebben meegedaan aan twee enquêtes: een van de Begeleidingsdienst voor Vrijescholen (BVS) en een van Kennisnet. De uitkomsten van de BVS enquête is gepubliceerd in het rapport : [Onderwijs op Afstand PO](#).

In het rapport zijn best practices gedeeld en worden aanbevelingen gedaan voor het goed vormgeven van afstandsonderwijs. De scholen gaan met deze aanbevelingen aan de slag.

Het rapport van Kennisnet: de monitor hybride onderwijs geeft inzicht in de eerste stappen die gezet zijn en de ervaren knelpunten. Er is een landelijke rapportage en een SVZH deelrapportage beschikbaar.

“Het merendeel van de scholen is het gelukt om afgelopen voorjaar in korte tijd om te schakelen naar onderwijs op afstand. Dat blijkt uit de eerste resultaten van de 'Monitor hybride onderwijs in het po' van de PO-Raad en Kennisnet. De verschillen in aanpak waren echter groot. Zo was een gestructureerd lesaanbod en contact met de leraar niet voor ieder kind vanzelfsprekend. Ook de beschikbaarheid van een laptop met internetverbinding was een knelpunt, zowel voor een deel van de leraren als voor leerlingen.”

In januari 2021 volgt een verdiepend vervolgonderzoek.

Beide onderzoeken worden besproken met de Intern Begeleiders en de Schoolleiders.

COVID-19

Sinds maart 2020 heeft Nederland te maken met een COVID-19 pandemie. Vanuit de overheid, het RIVM en de PO-Raad worden instructies en protocollen verzorgd voor een juiste wijze van handelen in de publieke ruimte en in de schoolgebouwen. Het bestuursbureau gebruikt alle informatie voor protocollen binnen de eigen organisatie. Waar nodig, wordt deze steeds geactualiseerd.

Het jaar 2020 werd gedomineerd door alles wat in relatie staat tot de COVID-19 pandemie. Een pandemie die de Nederlandse maatschappij zichtbaar heeft veranderd en hier en daar heeft ontwricht. Ook het onderwijs is diep geraakt door zich te moeten aanpassen aan nieuwe geldende richtlijnen, protocollen en afspraken. Dit heeft ervoor gezorgd, dat scholen van maart t/m mei werden gesloten en dat dit opnieuw gebeurde in december. En dat in de periode daartussen allerlei maatregelen golden die het onderwijs aan de kinderen sterk bemoeilijkten. Ook de SVZH-scholen hebben in dit jaar zich steeds moeten vormen naar de regel van de dag, de maand en de hele periode. De flexibiliteit en veerkracht die dit vraagt van iedereen in onze organisatie werd dikwijls op de proef gesteld. Met trots kan gezegd worden, dat we op een positieve manier in alles hebben meebewogen om steeds vanuit het belang van het kind dat te doen, wat op dat moment binnen de mogelijkheden ligt.

6.5 Gebouwen en uitstraling

De SVZH kent in de afgelopen jaren een toenemende uitdaging ten aanzien van de onderwijshuisvesting. Tot 2011-2012 waren de uitdagingen met betrekking tot de huisvesting 1-dimensionaal. Deze had betrekking op schoolniveau, op het plannen en (laten) uitvoeren van onderhoud door het bevoegd gezag en het doen van aanvragen bij de gemeente ten aanzien van het groot buitenonderhoud. Tot die tijd werden onderhoudsplannen en de bekostiging daarvan binnen de schoolbegrotingen gepland en werden door het bestuur zonder explicitering van beleidsuitgangspunten beslissingen genomen.

Door de toenemende uitdagingen die sinds 2014 bij het bevoegd gezag liggen heeft het bestuur besloten om op stichtingsniveau een integraal huisvestingsplan te maken.

De nieuwe uitdagingen laten zich als volgt samenvatten:

- Bij wet is het plannen, het laten uitvoeren en de financiering van het buitenonderhoud van de gemeente overgeheveld naar het bevoegd gezag.
- De groei van het aantal leerlingen hebben we tot 2015 binnen de huidige scholen kunnen realiseren. Verdere groei betekent interne aanpassing van gebouwen en op enkele scholen de behoefte aan groei van de bruto vloeroppervlakte (externe uitbreiding).
- De groei van scholen en van gebouwen vraagt tevens om investeringen in inrichting en meubilair.
- De scholen zijn organisatorisch en onderwijskundig aan het veranderen. Ook is de uitstraling van gebouwen een expliciete doelstelling in het strategisch beleid van de stichting.
- Op een aantal scholen is renovatie en/of nieuwbouw voorzien op een termijn van 5 jaar.
- Door veranderende wet- en regelgeving is de deur opengezet naar verandering in eigendomsverhouding ten aanzien van gebouwen.

In het eerste Integraal Huisvestingsplan 2017-2027 is het geven van antwoorden op de uitdagingen die hierboven staan omschreven het doel. Een en ander is vertaald naar inhoudelijke en financiële consequenties. Het moet derhalve zorgen voor

duurzame kwaliteit van de ruimte voor onderwijs aan onze leerlingen, voor werk van onze medewerkers en voor financieel efficiënte en haalbare keuzes. Schoolleiders kunnen op basis van hun meerjarenonderhoudsplanning (MOP) jaarlijks (bij de begroting) een aanvraag bij het bestuur doen voor buitenonderhoud. Er is voor elk schoolgebouw een MOP-buitenonderhoud opgesteld. Het gemiddeld te besteden bedrag is gemaximeerd op de jaarlijkse bijdrage van het ministerie.

6.5.1. Onderhoud, renovatie en nieuwbouw

De scholen hebben in 2020 huisvestingsinvesteringen gedaan voor:

School	Wat
Widar	Hemelwaterafvoer, riolering, dakonderhoud, elektrische installatie
Leeuwenhartschool	Buitenschilderwerk, groot onderhoud terrein, doeken zonwering
Dordtse Vrijeschool	Voorbereidingen voor ingebruikname 2 ^e locatie
VS Vredeshof	Voorbereidingen voor de algehele renovatie in 2021
VS Rotterdam West	Binnenschilderwerk, marmoleum lokalen
RSSR Prinsenland	Marmoleum lokalen, extra RT ruimte (inpandig)
RSSR Krimpen	Binnenschilderwerk, uitbreiding ventilatiesysteem, voorbereidingen voor de uitbreidingsaanbouw
Wonnebald	Bouwvoorbereidingen nieuwbouw 2022
Bestuursbureau	Gebruiksklaar maken (schilderwerk, muur plaatsen, electra, ict-netwerk)

Bij Wonnebald zijn de voorbereidingen voor de **nieuwbouw** doorgegaan. Er is een definitief ontwerp. Er was onduidelijkheid over het totale beschikbare budget, het bestuur heeft hierover een aantal malen overleg met de gemeente gevoerd. Begin 2021 is helderheid over het beschikbare budget verschaft en zijn de maatregelen voor bezuinigingen in beeld indien na aanbesteding blijkt dat deze noodzakelijk zijn.

De gemeente Rotterdam heeft besloten over het beschikbaar stellen van een **renovatiebudget** voor de Vrijeschool Vredehof. Na goedkeuring van de businesscase is het proces voor de gunning gevolgd. Er is een projectmanager aangesteld, de voorbereidende tekeningen en ontwerpen worden gemaakt. Uitvoering is voorzien in 2021-2022.

In overleg met de gemeente is een wissellocatie gekozen (500 meter van de school), deze wordt begin 2021 gereedgemaakt, zodat in de zomervakantie 2021 de school kan verhuizen. De verwachting is dat de renovatie een jaar zal duren.

De gemeente Krimpen aan den IJssel heeft de **uitbreiding** van de Rudolf Steiner school aldaar na veel overleg en afwijzing van de 1^e bouwvergunning eindelijk goedgekeurd. Ook hier was sprake van een 1^e overschrijding van het beschikbare budget waardoor het ontwerp aangepast moest worden. Dit heeft voor vertraging gezorgd, maar begin 2021 kan eindelijk gebouwd gaan worden. De verwachting is dat de school direct in september 2021 de aanbouw in gebruik kan gaan nemen.

Na een proces van 5 jaar is de vereniging **doordecentralisatie** onderhoud Arcade in Dordrecht opgericht. De gemeente Dordrecht heeft alle schoolgebouwen overgedragen aan de vereniging. Hiermee is de doordecentralisatie aldaar een feit geworden.

De bestuurder van de SVZH is toegetreten tot het algemeen bestuur van de vereniging.

Arcade heeft eind 2020 vijf lokalen beschikbaar gesteld voor **uitbreiding** van de Dordtse Vrijeschool, in de locatie Zuilenburg, zodat de Dordtse Vrijeschool in de voorjaarsvakantie 2021 met 3 kleuterklassen en 2 onderbouwklassen (klas 1 en 2) daarheen kan verhuizen.

In het Integraal Huisvestingsplan van de gemeente Hoekse Waard is budget opgenomen voor de **uitbreiding** van de Leeuwenhartschool. Indien het IHP door de gemeenteraad wordt goedgekeurd gaat het bestuur in overleg met de gemeente over de inzet van deze middelen. Voor deze locatie is een aanvraag gedaan voor het zogenaamde SUVIS subsidie (corona ventilatiesubsidie).

Door de samenvoegen van een aantal al voorziene investeringen in onderhoud, een bijdrage van 30% van het rijk en de middelen voor uitbreiding zullen we proberen een slim plan te bedenken voor uitbreiding en het verbeteren van het binnenklimaat van deze school.

Voor alle andere locaties zagen we geen mogelijkheid om de rijkssubsidie aan te vragen, er is immers 70% aanvullende bekostiging nodig.

7. Financieel Beleid

2020 was een bijzonder jaar waarin COVID-19 grote invloed had. Dit alles lag buiten onze invloedssfeer en heeft ook zijn gevolgen op het financiële beleid.

We begonnen het jaar met de intentie om een positief resultaat te halen. Dit was noodzakelijk omdat we een fors negatief resultaat in 2019 verwachtten van ongeveer € 300.000,-.

Direct in het eerste kwartaal merkten we al dat de rijksoverheid een kasschuif constructie toepaste waardoor feitelijk de jaarrekening 2019 en de gehele begroting 2020 op zijn kop kwamen te staan. De jaarrekening 2019 had daardoor een resultaat dat € 300.000,- positiever was. En de begroting 2020 zou € 300.000,- negatiever uitkomen.

We hebben gekozen om geen aangepaste begroting te maken, maar gedurende het gehele jaar de eenmalige uitkeringen ad € 312.000,- waarvan de dekking dus in 2019 lag maar die in februari 2020 zijn betaald, apart in de exploitatieoverzichten te zetten.

Op deze manier waren de schoolleiders in staat om hun begroting goed te blijven volgen. We hadden een ombuigingsopdracht bij hen neergelegd. (rubriek taakstelling in de overzichten). De schoolleiders hebben hun eigen keuze passend bij hun school gemaakt welke maatregelen ze daarin zouden nemen. Op deze wijze hebben zij zicht op hun schoolfinanciën en personele inzet, en zijn zij verantwoordelijk voor hun eigen begroting.

Gedurende het jaar 2020 werden we daarna geconfronteerd met de pandemie en de maatregelen die ons voorgeschreven werden door de rijksoverheid. De scholen werden gesloten, er moest afstandsonderwijs verzorgd worden, de scholen openden weer gedeeltelijk en later geheel en in december werden de scholen wederom gesloten. Dit alles heeft enorme gevolgen gehad op de lessen, activiteiten en de inzet van ons personeel. Vele activiteiten konden niet doorgaan, terwijl er aan de andere kant meer uitgaven zijn gedaan ten behoeve van de facilitering van het

afstandsonderwijs (licenties, kopieerkosten, schoonmaak, schoonmaakmaterialen, ventilatie en inzet van vervangend personeel).

Tevens heeft de rijksoverheid gedurende het jaar aanvullende bekostiging in de vorm van subsidies toegekend om eventuele onderwijsachterstanden ontstaan door de schoolsluitingen in te lopen. Elke school heeft daarin zijn eigen keuzes gemaakt, gebaseerd op de leerling- en groepsanalyses.

Algemeen financieel beleid

In het financieel beleidsplan/begroting/financieel kader is opgenomen hoe de gelden worden verdeeld.

De uitgangspunten voor het financieel begrotingsbeleid van de Samenwerkende Vrijescholen Zuid-Holland zijn als volgt: de toegekende middelen worden ingezet voor het waarborgen van de kwaliteit van het onderwijs, de uitvoering van het strategisch beleid en het waarborgen van de continuïteit van de organisatie. Samen staan we sterk in het belang van goed onderwijs voor de aan onze zorg toevertrouwde leerlingen.

Daarbij hanteren we de financiële kengetallen conform de commissie Don m.b.t. solvabiliteit, liquiditeit, rentabiliteit, kapitalisatiefactor en het bestuurlijke kengetal weerstandsvermogen van minimaal 20% (definitie: Eigen Vermogen/ Totale Omzet).

De afgelopen jaren heeft de SVZH sterk geïnvesteerd in groei van de scholen en in de onderwijskwaliteit op de scholen.

De groei van de scholen moet veelal voorgefinancierd worden. De groeibekostiging die wij ontvangen volgt ongeveer 3 maanden na een groeitelling, de leerlingen volgen dan al onderwijs. Met het jaarlijks stijgen van de leerlingaantallen stijgt ook de drempel voor de eerste groeitelling, deze is immers 3% +13 leerlingen ten opzichte van de 1 oktober telling. Op termijn zal de groeibekostiging afvlakken naar 0.

Er is op drie scholen sprake van onevenwichtige groei, de klassen zitten gemiddeld nog niet aan de 24 leerlingen. Samen hebben we afgesproken de groei van alle scholen mogelijk te blijven maken door de gezamenlijke inzet van middelen. Ook de komende jaren zullen we weloverwogen besluiten blijven nemen over het openen van extra klassen of extra handen in de klassen als deze meer dan 30 leerlingen hebben.

Binnen de SVZH hebben we ook besloten om iedere school als een financieel en organisatorische zelfstandige school te behandelen (eigen gebouw, eigen directie, eigen OOP).

De SVZH hanteert formatienormen voor alle functies binnen de organisatie. Deze formatienormen worden jaarlijks (in maart/april) uitgebreid geëvalueerd bij het opstellen van het Meerjaren Bestuursformatieplan (BFP). En bij het opstellen van de begroting wordt getoetst of de gevraagde formatie ook daadwerkelijk ingezet kan worden.

Allocatie van middelen

Bij het opstellen van de begroting gaan we uit van de volgende allocatie en verdeling van middelen:

1. 95% Toedeling Rijksbekostiging op basis van het leerlingaantal op 1 oktober voorafgaand aan het begrotingsjaar (t-1) per school en brinnummer incl. toeslagen (bv kleine scholentoeslag). 5% van de Rijksbekostiging wordt gereserveerd voor solidariteit, gezamenlijke speerpunten uit het strategisch plan, gezamenlijke reservering voor de dekking van risico's en de ziektevervangings.
2. Groeibekostiging wordt naar rato aandeel in de leerlingengroei over de scholen verdeeld.
3. Doelsubsidies zoals werkdrukverminderingsgelden, SWV, muziekimpuls, gemeentelijk onderwijsbeleid blijven bij de school. De SVZH ontvangt geen

onderwijsachterstandsmiddelen van het rijk, tenzij versleuteld in gemeentelijke subsidies. Deze subsidies blijven onverdeeld bij de scholen.

4. Inkomsten uit medegebruik en verhuur blijven bij de school.
5. Ouderbijdragen blijven bij de school.
6. € 250,- per leerling afdracht aan het bestuursbureau t.b.v. gezamenlijke inkoop, formatie bestuursbureau en bestuursbureau en RvT-kosten.

Gezamenlijke uitgaven/reserveringen

Samenvattend waren in 2020 de totale gezamenlijke uitgaven begroot op € 1.065.238,-:

4.1	Personeelsvoorziening, arbo en scholing	494.957
4.2	Huisvesting bestuur en staf	9.265
4.3	Kantoorkosten/overhead en innovatie	277.350
4.4	ERD-ziektevervangings (4,28 fte)	283.666
Totaal		1.065.238

De kosten voor het bestuursbureau bestaan uit de punten 4.1 tot en met 4.3. De totale omvang van deze kosten is € 781.572,- zijnde 6,7% van de totale baten.

De omvang van de formatie van het bestuursbureau is vanaf 2020 vastgesteld op 3,8 fte (€ 380.565,-). Dit is 2,8% van de totale formatieomvang.

De kadernotitie begroting wordt in september voorafgaand aan het opstellen van de begrotingen voorgelegd in het directeurenoverleg. In december wordt de volledige begroting besproken in het directeurenoverleg, waarbij de bestuurder de uitgangspunten, de solidariteit en de uitwerking van het beleid voorlegt. Gezamenlijk worden de knelpunten en de speerpunten besproken.

Vanaf de tweede helft 2012 zijn rijksmiddelen beschikbaar gesteld onder de noemer van de prestatiebox. Deze middelen zijn onderdeel van de Rijksbijdrage en worden

toegedeeld aan de scholen. Op schoolniveau worden ze ingezet ten behoeve van een aantal specifieke prioriteiten:

- PR/communicatie
- Kwaliteit en processen
- Opbrengsten: kunstzinnig onderwijs, taal, rekenen en hoogbegaafdheid
- Draagkracht en ontwikkeling schoolleiding
- Voorkomen en oplossen uitval (HRM)

In totaal heeft de SVZH in 2020 € 366.510,- ontvangen.

Per 1 augustus 2021 zal de prestatiebox als zodanig vervallen, de middelen zullen op een andere manier in de lumpsum opgenomen worden.

Door de rijksoverheid extra subsidies beschikbaar gesteld

Inhaal- en ondersteuningssubsidie

Deze subsidie is voor ondersteuning en begeleiding van leerlingen met een leervertraging/achterstand en bedraagt € 900,- per leerling (10% van het aantal leerlingen van de 1 oktobertelling). De scholen hebben handelingsplannen gemaakt en de inzet van extra personeel (in loondienst of via externen) wordt geoormdt verantwoord. Nog niet besteedde middelen in 2020 zijn meegenomen naar 2021.

Tijdvak 2 loopt tot augustus 2021. Voor tijdvak 4 lopende in het schooljaar 2021-2022 is ook subsidie aangevraagd zodat de programma's voor deze leerlingen nog een jaar doorgezet kunnen worden.

Het gaat hier dus om individuele begeleiding of begeleiding van kleine groepjes leerlingen.

Extra handen voor de klas subsidie

Deze subsidie is regionaal aangevraagd en bedraagt ongeveer € 70,- per leerling (1 oktober telling). Deze kan ingezet worden voor vakdocenten, onderwijsassistentie in de klassen en zelfstandigen. De subsidie is toegekend voor januari - juli 2021 en zal ook geoormdt verantwoord worden in 2021.

G5 noodplannen en zij-instroomsubsidie

De 5 grote gemeentes in Nederland (Den Haag, Rotterdam, Utrecht, Amsterdam en Almere) hebben van de rijksoverheid voor 4 schooljaren middelen ontvangen voor het oplossen van het lerarentekort. Voor 4 jaar zijn diverse activiteiten afgesproken. De SVZH -scholen zetten in op: begeleiding zij-instromers (dubbele bezetting o.a.), vakdocenten zonder Pabo-diploma, extra onderwijsassistentie, bovenschoolse coaching en begeleiding van startende medewerkers.

7.1 Analyse financiële situatie

Het balanstotaal van de SVZH neemt toe met € 106.580,-.

De vaste activa nemen toe met € 131.050,-: door de investeringen in het onderhoud van de gebouwen (zie hoofdstuk 6.4.2) en de investeringen in meubilair nodig voor nieuwe geopende klassen; leer en hulpmiddelen zoals methoden en renovatie van de leerling bibliotheken; ICT-netwerken en computers. Totaal is € 355.710,- geïnvesteerd en € 224.660,- aan afschrijvingen geboekt.

Het totaal van de vorderingen is toegenomen met € 140.680,-. De vooruitbetaalde kosten van de huisvestingsactiviteiten zijn toegenomen met € 32.000,-. Dit betreft de voorbereidingskosten voor de aanbouw in Krimpen en de renovatie van de VS Vredehof. De kredieten zijn aangevraagd en begin 2021 uitbetaald. Er worden per project liquiditeitsplanningen gemaakt en vooraf bouwkredieten per termijn aangevraagd bij de gemeentes.

De overige vorderingen zijn toegenomen met € 88.080,-. Dit betreft met name de nog te ontvangen uitkeringen van de vervangingsverzekering (VF) en de te ontvangen subsidie Samen Opleidend Leren.

De liquide middelen zijn afgenomen met € 165.150,-. Dit bedrag is nagenoeg gelijk aan het exploitatieresultaat. De kasstroom komt beter in evenwicht en dat was ook de afspraak in de ombuigingsopdracht. De betaling van het bouwkrediet van de gemeente Krimpen is ondanks toezeggingen pas in het 1^e kwartaal van 2021 gedaan.

Het totale eigen vermogen neemt af met het exploitatieresultaat van € 169.060,-.

We bestemmen het resultaat conform ons financieel beleid en het bestuursbesluit resultaatverdeling 2020 als volgt:

€ 370.300,- wordt onttrokken aan de algemene reserve publiek. In totaal wordt

€ 94.510,- toegevoegd aan de bestemmingsreserve buitenonderhoud, dit bestaat uit € 100.000,- conform begroting en € 5.490,- afschrijvingslasten van de eerdere investeringen in gebouwen voor groot buitenonderhoud.

€ 106.730,- wordt toegevoegd aan de algemene reserve privaat. Dit zijn de niet bestede ouderbijdragen en afschrijvingskosten van de investeringen uit eigen middelen.

De voorziening (personeelsvoorziening jubilea) neemt iets af door de onttrekkingen.

De langlopende schulden zijn vooruit ontvangen subsidies 1^e inrichting meubilair/ onderwijsleerpakket en ICT. Dit jaar zijn wederom subsidies 1^e inrichting voor Dordrecht en Rotterdam West ontvangen.

De totale kortlopende schulden zijn toegenomen met € 260.500,-.

De meeste zijn regulier (afdrachten pensioenen, belasting en premies, reservering vakantietoeslag).

De overlopende passiva zijn toegenomen met € 165.180,-. Dit is het restant nog te besteden subsidie inhaal en ondersteuning.

Balans op 31-12-2020

1	Activa	31-12-2020	31-12-2019	2	Passiva	31-12-2020	31-12-2019
	Vaste activa			<u>2.1</u>	<u>Eigen vermogen</u>		
<u>1.2</u>	<u>Materiële vaste activa</u>			2.1.1	Algemene Reserve	995.160	1.365.460
1.2.1	Gebouwen en terreinen	954.010	757.290	2.1.2	Bestemmingsreserve publiek	932.290	837.780
1.2.2	Inventaris en apparatuur	668.070	641.010	2.1.3	Bestemmingsreserve privaat	259.500	152.770
1.2.3	Andere vaste bedrijfsmiddelen	208.650	191.650	2.1	Eigen vermogen	2.186.950	2.356.010
1.2.4	In uitvoering	-	109.730	<u>2.2</u>	<u>Voorzieningen</u>		
1.2	Materiële vaste activa	1.830.730	1.699.680	2.2.1	Personeelsvoorzieningen	86.750	100.820
	Totaal vaste activa	1.830.730	1.699.680	2.2	Voorzieningen	86.750	100.820
	Vlottende activa			<u>2.3</u>	<u>Langlopende schulden</u>		
<u>1.5</u>	<u>Vorderingen</u>			2.3.5	Overige langlopende schulden	118.020	88.810
1.5.1	Debiteuren	31.980	52.300	2.3	Langlopende schulden	118.020	88.810
1.5.2	Ministerie OCW	560.370	509.300	<u>2.4</u>	<u>Kortlopende schulden</u>		
1.5.7	Overige vorderingen	129.600	41.520	2.4.2	Vooruitontvangen gelden	1.310	-
1.5.8	Overlopende activa	245.220	223.370	2.4.3	Crediteuren	211.110	200.910
1.5	Vorderingen	967.170	826.490	2.4.7	Belastingen en premies soc.verz.	481.220	393.730
<u>1.7</u>	<u>Liquide middelen</u>			2.4.8	Schulden terzake pensioenen	124.790	120.170
1.7.1	Kassen	1.150	1.040	2.4.9	Overige kortlopende schulden	48.080	23.080
1.7.2	Banken	962.750	1.128.010	2.4.10	Overlopende passiva	503.570	371.690
1.7	Liquide middelen	963.900	1.129.050	2.4	Kortlopende schulden	1.370.080	1.109.580
	Totaal vlottende activa	1.931.070	1.955.540				
	Totaal activa	3.761.800	3.655.220		Totaal passiva	3.761.800	3.655.220

Staat van Baten en Lasten en de Begroting 2020

Het (bruto)resultaat is € 169.060,- negatief.

De baten zijn € 497.200,- hoger dan begroot. Dat komt o.a. door de extra inkomsten uit de rijksbijdrage, gemeentelijke (project)subsidies, subsidie zij-instromers en extra middelen vanuit de Samenwerkingsverbanden.

Er is € 696.240,- meer dan begroot uitgegeven aan personeelslasten. € 312.000,- hiervan is de eenmalige uitkering conform CAO-PO in februari 2020, waarvan de middelen in 2019 zijn ontvangen (de zogenaamde kasschuif van het ministerie). Per saldo is er € 384.240,- meer uitgegeven aan personeelslasten.

De totale formatie is stabiel gebleven, wel hebben we in meerdere mate moeten kiezen voor duurdere vervangingen (interimconstructie, uitzendbureau's) voor leraren, Intern Begeleiding en Schoolleiding.
(zie hoofdstuk Ziekte vervangingen)

Door de kasschuif van het ministerie ad € 312.000,- is het (netto)resultaat eigenlijk **€ 142.940,- positief**.

Bij taakstelling was in de begroting de ombuigingsopdracht opgenomen voor totaal € 152.170,-. Hierop is geen realisatie geboekt, de ombuigingen zijn zichtbaar in de basisformatie, de huisvestingslasten en de overige lasten.

We zijn trots dat we dit hebben kunnen realiseren ondanks alle COVID-19 gerelateerde consequenties.

In de volgende paragraaf vindt u een uitgebreide verschillenanalyse.

3	Baten	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
3.1	Rijksbijdragen OCW	11.143.720	10.678.720	10.321.960
3.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	205.670	203.320	258.690
3.5	Overige baten	849.750	819.900	761.430
	Totaal baten	12.199.140	11.701.940	11.342.080
4	Lasten	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
4.1	Personeelslasten	10.520.060	9.823.820	9.631.150
4.2	Afschrijvingen	224.660	211.510	196.160
4.3	Huisvestingslasten	604.370	631.980	521.520
4.4	Overige lasten	1.012.860	1.024.240	991.560
	Taakstelling	-	152.170-	-
	Totaal lasten	12.361.950	11.539.380	11.340.390
	Saldo baten en lasten	162.810-	162.560	1.690
5	Financiële baten en lasten			
5.1	Financiële baten	-	-	40
5.5	Financiële lasten	6.250	2.020	4.720
	Saldo financiële baten en lasten	6.250-	2.020-	4.680-
	Totaal resultaat	169.060-	160.540	2.990-

7.2 Verschillenanalyse

In de navolgende paragraaf treft u een vergelijking aan en een specificatie van de belangrijkste verschillen tussen realisatie 2019 en 2020 en tussen begroting 2020 en realisatie 2020.

7.2.1. Analyse Resultaat 2020 t.o.v. resultaat 2019

Het verschil tussen het (bruto)resultaat 2020 (€ 169.060,- negatief) en 2019 (€ 2.990,- negatief) is € 166.070,- en wordt als volgt op hoofdlijnen verklaard:

BATEN

De verschillen komen voor het grootste deel door de aanpassing in de Rijksbijdrage vanwege de groei en de reguliere prijsbijstellingen. Er zijn in 2020 geen structurele aanpassingen door de rijksoverheid in het kader van de CAO. Er was al een verhoging van de begroting 2020 t.o.v. de realisatie 2019 begroot van in totaal € 356.760,-.

- De **rijksbijdrage** is vanuit het ministerie aangepast, de werkdrukmiddelen zijn verhoogd. Er was al een ophoging van de rijksbijdrage begroot van € 609.190,-. In totaal is ruim € 907.150,- meer aan Rijksbijdragen ontvangen dan in 2019.

- De **bijdragen SWV** vanuit de Samenwerkingsverbanden (SWV) stijgen doordat de SWV enerzijds meer geld beschikbaar stellen voor de basisondersteuning (bedrag per leerling) en het aantal leerlingen groeit, maar ook doordat er meer maatwerkbudgetten (individuele begeleiding leerlingen) en schoolarrangementen (begeleiding groepen leerlingen) beschikbaar zijn gesteld dan begroot. Deze maatwerkbudgetten worden niet begroot omdat ze een op een gekoppeld zijn aan een leerling. (€ 33.900,-).

- De **gemeentelijke bijdragen** zijn gedaald (€ 36.790,-). De subsidies voor gemeentelijk achterstandenbeleid Rotterdam worden afgebouwd. De loonkostensubsidie vanuit de gemeente Den Haag is ook verlaagd.

-De **overige overheidsbijdragen** zijn gelijk gebleven ten opzichte van 2019.

- De **overige baten** zijn gestegen door met name de ouderbijdragen (€ 88.110,-). De ouders van de scholen blijven betrokken en zeggen hun bijdrage toe, maar hebben deze ondanks de COVID-19 maatregelen toch kunnen voldoen.

LASTEN

-Personele lasten

Met de aanpassingen van de CAO-PO en de groei van de scholen zijn ook meer personele loonkosten gerealiseerd: € 1.018.000,-. Een gedeelte van deze loonkosten was reeds begroot (€ 368.480,-), het overige deel betreft:

- de eenmalige uitkering in het kader van de CAO (kasschuif) € 312.000,-),

- de reguliere salarisverhoging in het kader van de CAO (was begroot),

- uitbreidingen in het kader van ziektevervangingen, begeleiding leerlingen tlv geormerkte subsidies (inhaalsubsidie, maatwerkbudgetten),

- per saldo geen uitbreidingen in fte's van de extra werkdrukmiddelen wel meer kosten en gewijzigde inzet (van onderwijsassistent naar leerkracht) (€ 65.000,-).

Op basis van werkelijke leerlingaantallen heeft de bestuurder besluiten genomen om extra klassen te openen. Ook zijn er extra medewerkers geworven voor de flexpool en de werkdrukvermindering. Twee functies zijn zeer moeilijk invulbaar gebleken, waarvoor een interimvoorziening moest worden getroffen: Interne Begeleiding op 2 scholen en een directeur.

Ten opzichte van 2019 is er in 2020 gemiddeld **3,23 fte** meer personeel aangesteld.

-de **overige personele lasten** zijn gedaald (€ 40.030,-). De kosten voor personeel niet in loondienst zijn t.o.v. 2019 toch weer gestegen. Door de noodzakelijke inzet van een interimsschoolleider op de Leeuwenhartschool en 3 leerkrachten waarbij het noodzakelijk is gebleken om via een uitzendbureau of een zelfstandige constructie de ziektevervangings of vacature op te vullen. Bij ziektevervangings worden deze kosten

maar gedeeltelijk vergoed door de verzekering.

Scholing is binnen de organisatie een speerpunt, maar helaas is door COVID-19 veel scholing niet doorgedaan (€ 74.160,- minder uitgegeven).

- de **Afschrijvingen** zijn gestegen, maar liggen in lijn met de begrotingen.

-de **Huisvestingslasten** zijn gestegen (€ 82.850,-). De lasten voor energie en water zijn gestegen, we denken dat dit te maken heeft met de noodzakelijke natuurlijke ventilatie zoals voorgeschreven door de overheid (€ 14.450,-). De lasten voor schoonmaak en schoonmaakmaterialen zijn gestegen door extra inzet van schoonmaakpersoneel en extra desinfectie, handdoekjes etc. in het kader van COVID-19. Ook de kosten voor reparatie van calamiteiten zijn gestegen (€ 28.000,-).

-de **Overige instellingslasten** zijn gedaald (€ 21.860,-). Dit zijn uitgaven voor alle schoolse uitgaven zoals administratiekantoor en accountant, kantoorkosten, verbruiksmaterialen, school- en jaarfeesten en contributies.

De overige beheerslasten zijn gestegen door de wervingsfee voor de interim bestuurder. De ICT licenties stijgen dit jaar wederom door de noodzaak van afstandsonderwijs. Maar de kosten voor bijvoorbeeld PR, jaarfeesten en allerlei schoolse activiteiten zijn door COVID-19 juist gedaald.

7.2.2. Analyse Resultaat 2020 t.o.v. begroting 2020

Het verschil tussen het (bruto)resultaat 2020 (€ 169.060,- negatief) en de begroting 2020 (€ 160.540 positief) wordt als volgt op hoofdlijnen verklaard. In 2019 is rijksbijdrage ontvangen voor loonkosten die in 2020 uitbetaald worden € 312.000,- (eenmalige uitkering in februari 2020).

Het (netto)resultaat voor het vergelijk met de begroting is dus € 142.940 positief. Dit is € 17.600,- minder dan begroot.

We maken hieronder een vergelijking tussen de vastgestelde begroting en de exploitatie waarbij we de eenmalige uitkering buiten beschouwing laten.

BATEN

-de **Rijksbijdrage** is gestegen als gevolg van de aanpassing van de reguliere bekostiging door het ministerie en de verhoging van de werkdrukmiddelen. Tevens is er € 399.030,- aan groeibekostiging (personeel en materieel) ontvangen, dit is € 11.970,- minder dan begroot. Dit zijn 7 leerlingen minder dan begroot.

Er is tevens € 99.440,- meer ontvangen vanuit de Samenwerkingsverbanden (SWV). Dit betreft de kleine ophoging van de budgetten voor de basisondersteuning doordat de SWV hun reserves moeten afbouwen. Er zijn ook aanvullende budgetten voor begeleiding van individuele leerlingen en arrangementen voor de begeleiding van een groep leerlingen en/of scholing van leerkrachten ontvangen ad € 93.235,-. De uitgebreidere verantwoording van deze ontvangen middelen vindt u in hoofdstuk 7.3.

-**Overige overheidsbijdragen.** Er is € 42.350,- meer ontvangen aan overige (gemeentelijke) overheidsbijdragen. De subsidies voor 1^e inrichting en meubilair zijn besteed en afgerekend. De subsidie 'leren loont' van de gemeente Rotterdam over het schooljaar 2019-2020 is ook volledig verantwoord, in 2021 zal ongeveer € 7.000,- terugbetaald moeten worden. Er is loonkostensubsidie verstrekt voor 1 medewerker met een zogenaamde STIP-baan. Tevens is er voor 4 zij-instromers subsidie ontvangen (€ 40.000,-).

-**Overige baten** Er zijn in totaal € 29.850,- meer overige baten ontvangen: € 18.450,- minder aan detacheringsinkomsten, door verminderde inzet en uitstroom van een gedetacheerde medewerker. Er zijn geen inkomsten uit markten of sponsorgelden, omdat deze activiteiten niet zijn doorgedaan. Wel zijn de inkomsten t.b.v. het project Samen Opleidend Leren ontvangen waar de VS Vredehof aan deelneemt (€ 17.250,-).

Aan ouderbijdragen is € 36.770,- meer ontvangen (zie hoofdstuk 7.9). Dit bedrag zal toegevoegd worden op schoolniveau aan de nog te besteden (private) middelen. Met de betreffende MR'en worden afspraken gemaakt voor de besteding.

LASTEN

-de totale **Personele lasten** zijn wederom flink gestegen (€ 384.240,-).

loonkosten

Er is gemiddeld 3,23 fte personeel meer aangesteld dan begroot. Dit zijn (ziekte/zwangerschaps)vervangingen, extra handen in de klassen middels assistenten vanuit de werkdrukmiddelen en de nieuwe subsidies.

Ook ten behoeve van begeleiding van leerlingen vanuit de maatwerkbudgetten (€ 43.103,- inzet formatie) zijn meer personele kosten gemaakt.

Per 1 januari 2017 is de SVZH eigenrisicodragers voor de ziektevervangingskosten geworden. Er is een verzekering afgesloten (stoploss) ter dekking van de piekkosten boven de 6% (€ 369.839,-).

In 2020 is **€ 580.592,-** aan ziektevervangingsloonkosten betaald (7,14 fte uitbreidingen voor langdurige ziektevervangingskosten en 1,3 fte poolers). Vanuit de verzekering wordt € 131.442,- aan uitkering verwacht. Naast deze ziektevervangingen zien we dat steeds vaker ook een beroep op vervangers met nog (net) geen pabodiploma gedaan moet worden. Deze kosten zijn niet declarabel. In de begroting 2020 was rekening gehouden met een 4,28 fte extra inzet en 3,2 fte poolers (totaal 7,48 fte). De poolers zijn voor 1,3 fte inzetbaar voor ziektevervangingskosten gedeclareerd bij de verzekering. De rest (1,9 fte) is ingezet voor extra handen in de klas, vervanging bijzonder verlopen/ nascholing.

Daarnaast is 1,21 fte extra aan uitbreidingen voor de vervangingen van Zwangerschaps- en bevallings- en ouderschapsverloven gegeven, hiervoor zijn aanvullende uitkeringen van het UWV ad € 67.966,- ontvangen.

overige personele kosten

De **inzet van extern personeel (diensten derden)** is hoger (€ 345.630,-). We merken hier duidelijk dat er personele tekorten ontstaan. In toenemende mate moeten we invalpersoneel via een externe constructie inhuren.

De werkdruk is dit jaar als hoog ervaren, er is weinig goed gekwalificeerd personeel beschikbaar. En de goede medewerkers werken vaak via een interim of zelfstandigen

constructie.

Zittend personeel heeft weinig mogelijkheden om uit te breiden, zodat ten behoeve van maatwerkbudgetten of remedial teaching voor individuele leerlingen ook hier regelmatig gekozen wordt voor een bureau of een zelfstandige. Tegenover deze laatste twee staan de inkomsten vanuit het SWV en de subsidies (totaal in 2020 resp € 50.151,- en € 35.332,-).

Op de Leeuwenhartschool is tot oktober 2020 een interim schoolleider aangesteld ten behoeve van de ziektevervangingskosten. En op 2 scholen zijn detacheringsbureaus ingezet voor de functie Intern Begeleider en 2 vervangingsleerkrachten, omdat de reguliere (vervangings)vacature niet invulbaar bleek.

In 2020 is € 163.153,- van deze kosten voor diensten derden gedeclareerd bij de ziektevervangingsverzekering. De potentiële vergoeding voor de verzekering komt op € 45.575,-. Het restant is voor eigen rekening.

Ten behoeve van de arbodienstverlening en trajecten begeleiding in het kader van de re-integratie is € 16.640,- minder uitgegeven dan begroot. Ook aan vrijwilligersvergoedingen en overige personele lasten (bv teamuitjes) is minder besteed dan begroot.

Dit jaar zijn de mogelijkheden voor scholing verminderd, scholingsafspraken werden afgezegd of online aangeboden voor minder kosten. Er is daarom € 60.840,- minder uitgegeven dan begroot. In totaal is per fte € 1.495,- aan scholing en begeleiding besteed. Gemiddeld per medewerker: € 1.000,-.

De reservering van € 35.000,- voor onvoorziene uitgaven is hiermee meer dan besteed.

Doordat we deze verhoging van het ziekteverzuim lopende het jaar zagen, is in het laatste kwartaal van 2020 een heroverweging gemaakt voor de vervangingsverzekering. Het bestuur heeft besloten over te gaan naar een wachtdagenvariant.

-de **Afschrijvingslasten** zijn iets hoger dan begroot. De afschrijvingslasten zijn regulier.

-de **Huisvestingslasten** zijn lager dan begroot. Op onderdelen zien we verhogingen: bij calamiteitenonderhoud door kapotte cv en plaagdierenbestrijding; bij schoonmaak uren en materialen voor extra inzet vanwege de coronamaatregelen en desinfectiemiddelen en handdoekjes. Ook aan energiekosten is meer uitgeven. De dotatie wordt zoals eerdere jaren opgenomen in de resultaatverdeling.

-de **Overige instellingslasten** zijn € 11.380,- lager dan begroot.

De administratie en beheerslasten zijn € 93.830,- hoger dan begroot. Dit komt vooral door de kosten gemaakt voor werving/selectie en afkoop van de inzet van de interim bestuurder (€ 68.944,-).

Ondanks onze ophoging van de begroting is wederom meer aan ICT-verbruikskosten uitgegeven (dit jaar € 19.380,-). Deze verbruikskosten bevatten vooral licenties voor digitale leermiddelen ten behoeve van het afstandsonderwijs.

In deze rubriek zien we ook minder kosten voor materialen, school en jaarfeesten, enerzijds was dat ook de bedoeling vanuit de bezuinigingsopdracht, anderzijds zijn vele schoolse activiteiten en jaarfeesten niet doorgegaan.

De kopieerkosten daarentegen zijn weer met € 9.990,- gestegen t.o.v. de begroting.

- **Financiële baten en lasten**, bestaande uit rentebaten en -lasten zijn in 2020 negatief. De rentestand is laag, de saldi op de spaarrekeningen leveren niets op. Er moet zelfs rente betaald worden over de saldi boven de € 100.000,-.

7.3 Samenwerkingsverbanden

De inhoudelijke toelichting op Passend Onderwijs vindt u in hoofdstuk 6.1.2.

De SVZH participeert in 6 Samenwerkingsverbanden (SWV) Passend Onderwijs. De Samenwerkingsverbanden gaan verschillend om met hun financiële middelen. Het ene SWV stelt per leerling middelen beschikbaar zodat de school zelf haar zorg kan organiseren, het andere SWV biedt veel diensten die de school kan afnemen. Het beleid van de SVZH is daarom ook dat alle middelen voor de betreffende school in dat SWV beschikbaar zijn. Bij meerdere scholen in een SWV worden de middelen voor de basisondersteuning verdeeld op basis van de leerlingaantallen. Individuele

arrangementen zijn altijd geormerkt aan de betreffende leerling en groepsarrangementen aan de betreffende groep.

In 2020 is in totaal € 299.000,- ontvangen van de Samenwerkingsverbanden. € 93.254,- hiervan is voor individuele ondersteuning van leerlingen. Op basis van een handlingsplan zijn deze middelen beschikbaar gesteld voor activiteiten/ begeleiding van de individuele leerling. De VS Vredehof is in het schooljaar 2019-2020 een pilot gestart voor een SBO-klasje. Met de financiële bijdrage van het SWV voor de TLV's van de leerlingen kan een passend aanbod in de school van 50% van de lestijd geboden worden. De pilot is einde schooljaar 2019/2020 geëvalueerd en verlengd met een schooljaar. Door gewijzigde financieringsvoorwaarden eindigt de TLV bekostiging in deze vorm na schooljaar 2020-2021. Er is nader overleg met het SWV om deze klas aan te merken als een inclusief klas zodat ook na augustus 2021 een aanbod voor deze leerlingen beschikbaar blijft.

De rest € 191.788,- is als Basisbudget (basis- en lichte ondersteuning) aan de scholen betaald. De school bepaalt zelf op basis van haar ondersteuningsplan waarvoor deze middelen worden ingezet, zodat passend onderwijs kan worden geboden. Globaal gebruiken de scholen de middelen voor: extra uren inzet van Remedial teaching, onderwijsassistentie of Interne Begeleiding; toetsen, testen en onderzoeken; scholing van de leerkrachten; materialen voor RT of begaafdheid, therapieën en trainingen van de leerlingen.

In 2020 zijn 7 leerlingen uitgestroomd naar een SBO of SO-school.

De scholen verantwoorden jaarlijks hun eigen inhoudelijke inzet aan het SWV.

	school	locatie	totaal bijdragen SWV	Basisondersteuning/ Lichte ondersteuning	Individuele arrangementen	# school- of klas arrangementen	#TLV (uitstroom naar SBO/ SO)	# indiv. arrangementen	opmerkingen
761	Widar		€ 73.598	€ 48.176	€ 25.422				7
762	LHS		€ 55.256	€ 54.217	€ 1.039			1	1
763	DVS		€ 36.540	€ 13.549	€ 22.991	2		1	4
764	RSSR	PRL	€ 7.779	€ 1.759	€ 6.020			1	
769	RSSR	KR	€ 28.240	€ 28.240	€ -			1	
765	VSV		€ 42.294	€ 2.001	€ 40.293	1		7	geen uitstroom naar SBO/SO wel TLV
767	WEST		€ 6.874	€ 2.028	€ 4.846			2	2
766	Wonnebald		€ 48.421	€ 41.817	€ 6.604			1	2
	totaal		€ 299.002	€ 191.788	€ 107.214	3		14	16

7.4 Treasuryverslag

Op 1 januari 2010 is de 'regeling beleggen en belenen door instellingen voor onderwijs en onderzoek 2010' van kracht geworden. De kern hiervan is dat de beschikbaar gestelde publieke gelden risicomijdend dienen te worden belegd en beleend. In 2016 is een nieuwe aangepaste regeling beleggen, belenen en derivaten 2016 van het ministerie van OC&W vastgesteld. De stichting heeft zijn Treasurystatuut aangepast, conform het model van de PO-Raad. Het statuut is vastgesteld door de Raad van Toezicht. In dit statuut is bepaald binnen welke kaders instellingen voor onderwijs hun financierings- en beleggingsbeleid dienen in te richten.

In 2020 is het statuut geëvalueerd en opnieuw vastgesteld. Er is een wijziging aangebracht in het procuratieschema.

Het uitgangspunt is dat de toegekende publieke middelen in overeenstemming met hun bestemming worden besteed. Voor de Samenwerkende Vrijescholen Zuid-Holland betekent dit dat alle bank- en spaartegoeden vrij opneembaar zijn. Ze zijn verdeeld over de ING bank en de Triodosbank.

Er wordt geen gebruik gemaakt van andere dan bovenstaande financiële instrumenten.

7.5 Risicomanagement en risicobuffer

Waar het in de jaarrekening vooral gaat om een zo juist en volledig mogelijk beeld te geven van, door een accountant te controleren, zekerheden, gaat het bij risicomanagement om het in beeld brengen van onzekerheden, de risico's.

In 2018 is door een werkgroep bestaande uit een delegatie van leerkrachten, schoolleiders, Raad van Toezicht met bestuurder en stafmedewerker financiën een nieuwe risicoanalyse opgesteld. De volledige analyse is opgenomen in het Financieel Beleidsplan 2019-2024. In dit verslag volstaan we met een korte samenvatting van het proces en de uitkomsten.

Op basis van een vragenlijst zijn door de werkgroep 54 risico's benoemd. Deze risico's zijn gewogen op impact en kans en daaruit is een top 10 van risico's opgesteld. Van deze top 10 zijn vervolgens de beheersmaatregelen geformuleerd en de financiële impact voor het benodigde weerstandsvermogen bepaald.

De financiële impact van deze risico's is berekend op € 842.000,-. De benodigde risicobuffer (bufferfunctie) is zoals gebruikelijk bepaald op 90% van de financiële impact en komt op € 757.800,-.

Het bedrag van de bufferfunctie is onderdeel van de algemene reserve. Op basis van deze berekening van de risicobuffer en de berekening van de transactiefunctie en de financieringsfunctie is de minimaal aan te houden hoogte van de (algemene) reserve € 1.764.701,-.

De voortgang op de genoemde bestaande risico's zijn opgenomen in het beleid en begroting en de financiële impact is hieronder in de tabel opgenomen.

In onderstaande tabel staat samengevat de voortgang van de TOP 5, de beheersmaatregelen en de financiële impact:

top 5	oorzaak/gebeurtenis	gevolg	aandachtsgebied INK	Beheersmaatregel(en)	Nieuw of reeds bestaand	Financiële impact
1	Onvoldoende aanbod leerkrachten en onvoldoende kwaliteit leerkrachten (idem voor functie IB). Krimp arbeidsmarkt	Klassen zonder leerkracht of minder goede leerkracht wordt aangenomen. Onderwijsdoelen worden niet gehaald, onvrede ouders.	Personeel en Onderwijskwaliteit	scholing, academie, talentenpool, aanpak werving en selectie, buffer opnemen in begroting	bestaand	€ 165.000,-
2	Te hoge werkdruk ervaren door leerkrachten; Hoog ziekteverzuim personeel; zwakke re-integratie, WIA en WW uitstroom	Hoog ziekteverzuim; Vervanging/ extra kosten Verzekering werkdruk, klassen naar huis, geld, domino; uitkeringen druk WIA, eigen wachtgeld	Personeel	talentenpool, bespreken managementrapportage, verzekering piek; gerichte inzet extra onderwijsassistenten, werkdrukmiddelen, professionaliseren HR-beleid, procesbegeleiding verzuim/uitstroom	bestaand	€ 100.000,-
3	De stichting leunt erg op twee personen (Bestuurder en stafmedewerker financiën). Continuïteitsrisico als beide gelijktijdig zouden vertrekken/arbeidsongeschiktheid	Administratieve achterstand, gebrek aan leiding/coördinatie	Interne organisatie	Gelijkmatige overdrachten organiseren, vastlegging in beleidsstukken, terugvallen op externe adviseurs	bestaand	€ 125.000,-
4	Leerlinggroei en krimp (imagoschade)	Groei aantal klassen/personeel/ voorfinanciering nodig	Financiën	beleid op groei/krimp, financiële scenario's bij groei/krimp, wanneer extra klassen, prognoses, in- en doorstroommanagement, checks en balances	bestaand	€ 162.000,-
5	Huisvesting (te klein, onderhoud); capaciteit en kennis huisvesting; vies gebouw, lang niet opgeknapt en tijdelijk onderkomen	Klachten; vertraging uitvoer; hygiëneproblematiek, onrust kinderen, leerkrachten, ouders Financieel risico bij	Huisvesting en Financiën	integraal huisvestingsplan, bouwkundig adviseur in dienst, procesbegeleiding renovatie/(ver)nieuwbouw dossier, juridisch advies	bestaand	€ 150.000,-
6	Verliezen van de identiteit i.v.m. de vele nieuwkomers die de (vrije)school niet goed kennen	Niet meer weten waar we voor staan Concurrentie, leerlingkrimp	Identiteit	communicatie en pr-lijn, meer identiteitsgebonden communicatie, budget in begroting	bestaand	€ 100.000,-

In control statement (verantwoordingsverklaring)

Rekening houdend met de beperkingen die noodzakelijkerwijs verbonden zijn aan alle interne beheersingssystemen, geven de interne beheers- en controlesystemen van onze scholen ons een redelijke mate van zekerheid dat de kwantitatieve en kwalitatieve verslaglegging geen onjuistheden van materieel belang bevat en dat dit systeem in 2020 naar behoren heeft gewerkt. De uit de verschillende rapportages voortgekomen bevindingen, aanbevelingen en maatregelen zijn besproken in het bestuur, met de schoolleiders en noodzakelijkerwijs met andere geledingen binnen de school.

7.5.1. Gebeurtenissen na balansdatum

De coronacrisis heeft diepgaande impact op het onderwijs. Dit is in 2020 gebleken en zal ook 2021 nog het nodige van onze medewerkers, ouders en leerlingen vragen.

Wij verwachten geen verhoogde risico's ten aanzien van de continuïteit van de stichting. Daarnaast verwachten wij geen significante bijstelling van de toekomstige exploitaties.

De belangrijkste risico's voor de organisatie betreffen de gezondheid van de leerlingen en personeelsleden en de kwaliteit van het onderwijs.

Wij verwachten dat de coronacrisis invloed heeft op het ziekteverzuim en de benodigde investeringen in het digitaliseren van de lesmethodes. Deze risico's zijn vooralsnog echter niet te kwantificeren in financiële zin.

7.6 Bezoldiging bestuurders

De leden van de Raad van Toezicht ontvangen een vergoeding binnen de normen van de Wet Normering Topinkomens. De vergoeding is vastgesteld op de helft van de percentages geldend in de WNT II. De voorzitter ontvangt 7,5% en een lid 5% van het WNT-loon van het College van Bestuur per kalenderjaar.

De bestuurder is in dienst en ontvangt conform de CAO-PO een salaris in schaal B3 conform CAO Bestuurders. De bezoldiging van de bestuurder valt binnen de normen van de Wet Normering Topinkomens (WNT), zie jaarrekening.

7.7 Beleid beheersing uitkeringen

In 2020 is een personeelslid afgevoerd met een beëindigingsovereenkomst en een personeelslid is ziek uit dienst gegaan.

Het personeelsbeleid van de stichting is erop gericht personeel verantwoordelijkheid te laten nemen voor hun eigen ontwikkeling en functioneren door hen aan te spreken en afspraken te maken. Er worden verbetertrajecten opgesteld en afspraken gemaakt over scholing, coaching en outplacement. We bevorderen mobiliteit binnen de SVZH of anders begeleiden we medewerkers naar een plek buiten de organisatie. De SVZH heeft geen eigenwachtgelders.

7.8 Toekomstparagraaf

De continuïteitsparagraaf geeft inzicht in de meerjarige financiële positie van de SVZH. De continuïteitsparagraaf wordt gekenmerkt door de verdere groei van het aantal leerlingen en tegelijk de bezuinigingsopdracht die gevolg is van het verwachte substantieel grotere exploitatietekort 2019. Na het vaststellen van de begroting 2020-2024 werd de CAO-PO afgesloten, met de kasschuif als gevolg. De financiële consequenties van groei en de nieuwe locaties zijn uiteraard verwerkt in deze paragraaf.

7.8.1 Kengetallen en liquiditeit

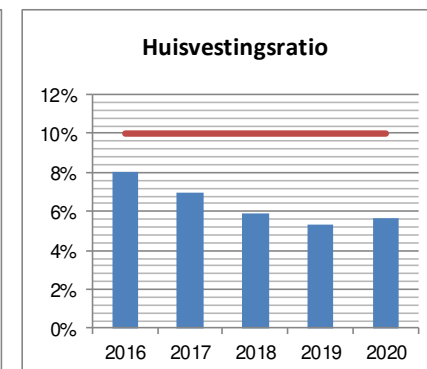
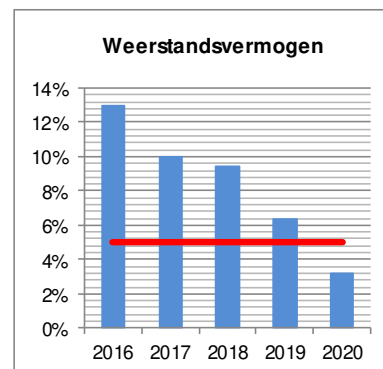
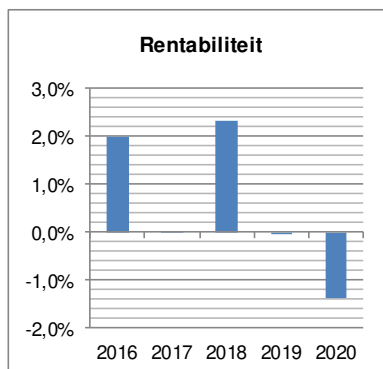
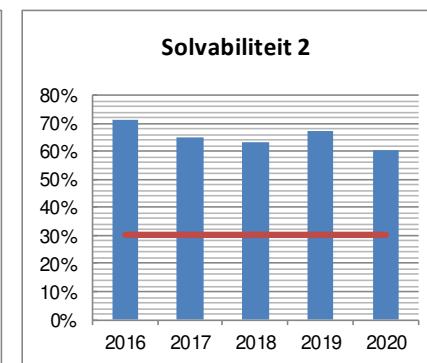
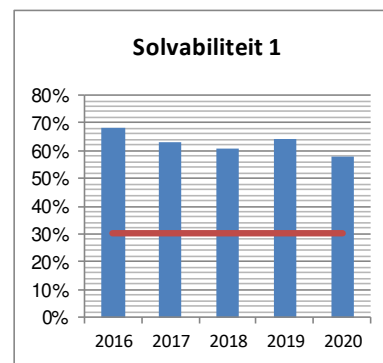
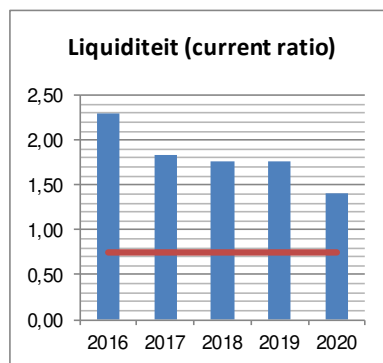
Met betrekking tot de solvabiliteit, liquiditeit, rentabiliteit, het weerstandsvermogen en de huisvestingsratio vermelden wij de onderstaande kengetallen.

In de grafieken staan de kengetallen van de SVZH met hun signalering van Commissie Don of eigen signalering.

We zien dat de laatste jaren het weerstandsvermogen terugloopt naar de signaleringsgrens. Dit komt doordat het eigen vermogen niet snel genoeg meegroeit met de rijksbijdrage/totale baten.

Halverwege 2019 is gesignaleerd dat 2019 zou eindigen met een groter negatief resultaat dan begroot. Direct zijn er analyses gemaakt en beheersmaatregelen genomen en ombuigingsmaatregelen getroffen voor de begroting 2020-2024.

Voor het opstellen van de begroting 2021-2025 betekent dat dat er afspraken zijn gemaakt teneinde een positief resultaat van ongeveer 2,5% te realiseren gedurende de gehele looptijd van die meerjarenbegroting.

Signaleringswaarde bovenmatige reserves

In 2020 heeft de rijksoverheid de nieuwe signaleringswaarde bovenmatige reserves geïntroduceerd. Besturen die een te hoge reservepositie hebben dienen een plan te maken voor afbouwen van deze bovenmatige reserves.

De SVZH heeft **geen** bovenmatige reserves.

Doorrekening tot en met 2025:

Bestuur: Samenwerkende Vrijescholen	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Totale baten	€ 12.084.456	€ 12.829.217	€ 12.955.882	€ 13.256.064	€ 13.540.160	€ 13.741.527
Aanschafwaarde gebouwen overige	€ 1.601.000	€ 1.788.358	€ 2.011.649	€ 2.257.222	€ 2.383.290	€ 2.646.012
Boekwaarde overige mva	€ 942.000	€ 1.129.358	€ 1.352.649	€ 1.598.222	€ 1.724.290	€ 1.987.012
Publiek eigen vermogen	€ 2.035.660	€ 2.390.418	€ 2.715.728	€ 3.039.774	€ 3.364.484	€ 3.721.456
Privaat eigen vermogen	€ 152.781	€ 152.781	€ 152.781	€ 152.781	€ 152.781	€ 152.781
Totaal eigen vermogen	€ 2.188.441	€ 2.543.199	€ 2.868.509	€ 3.192.555	€ 3.517.265	€ 3.874.237
Berekening						
0,5 aanschafwaarde gebouwen keer 1,27	€ 1.016.635	€ 1.135.607	€ 1.277.397	€ 1.433.336	€ 1.513.389	€ 1.680.218
Boekwaarde overige mva	€ 942.000	€ 1.129.358	€ 1.352.649	€ 1.598.222	€ 1.724.290	€ 1.987.012
Rekenfactor keer totaal baten	€ 604.223	€ 641.461	€ 647.794	€ 662.803	€ 677.008	€ 687.076
Normatief eigen vermogen (B)	€ 2.562.858	€ 2.906.425	€ 3.277.839	€ 3.694.361	€ 3.914.687	€ 4.354.306
Werkelijk publiek eigen vermogen (A)	€ 2.035.660	€ 2.390.418	€ 2.715.728	€ 3.039.774	€ 3.364.484	€ 3.721.456
Bovenmatige reserves C=(A-B)	€ -527.198	€ -516.007	€ -562.111	€ -654.587	€ -550.203	€ -632.850

Ook met de huidige begrotingen en investeringen in gebouwen en de opbouw van onze reserves zien we **geen** bovenmatige reserves ontstaan.

Liquiditeitsbegroting en control

Jaarlijks wordt bij het opstellen van de begroting een liquiditeitsbegroting opgesteld. De bekostigingssystematiek van het onderwijs en de investeringen zijn fluctuerend en niet gelijkelijk over een jaar verdeeld. Vanwege de voorfinanciering van de groei, groeibekostiging wordt immers 3 maanden na de gerealiseerde groei uitbetaald, en de investeringen is monitoring van de liquiditeit blijvend belangrijk.

Maandelijks wordt de liquiditeitspositie dan ook door de stafmedewerker financiën onderzocht. In 2020 is er geen liquiditeitstekort opgetreden.

Bij de grotere huisvestingsprojecten wordt vooraf een bouwkrediet aangevraagd.

Deze monitoring van de liquiditeitspositie zal ook de komende jaren noodzakelijk blijven.

Voor het monitoren van de exploitatie en investeringen gedurende het jaar zijn afspraken gemaakt met de directeuren.

Definities

De solvabiliteit geeft de verhouding tussen eigen en vreemd vermogen aan en verschaft dus inzicht in de financieringsopbouw. De solvabiliteit geeft ook aan in hoeverre de instelling op langere termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.

De rentabiliteit geeft aan of er sprake is van een positief dan wel een negatief exploitatieresultaat. Als de rentabiliteit groter is dan nul, zijn er minder lasten dan er baten zijn.

De kapitalisatiefactor is sinds 2015 vervangen door de huisvestingsratio. Deze geeft aan welk deel van de totale lasten is besteed aan lasten voor huisvesting incl. afschrijvingen voor gebouwen en terreinen.

Het weerstandvermogen SVZH is het eigen vermogen uitgedrukt in een percentage van de totale baten inclusief de financiële baten. Het weerstandsvermogen geeft aan het vermogen om niet-voorzien tot de reguliere bedrijfsvoering behorende risico's op te vangen.

Het weerstandvermogen ministerie is het eigen vermogen minus de materiële vaste activa uitgedrukt in een percentage van de totale Rijksbijdragen.

De liquiditeit (current ratio) geeft de verhouding aan in hoeverre op korte termijn aan de betalingsverplichtingen kan worden voldaan. De liquiditeit is de verhouding vlottende activa en kortlopend vreemd vermogen.

7.8.2. Personele bezetting

Schooljaar	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025
Aantal klassen/ leerlingen (1 okt t-0)	73/ 1648	77,5/ 1771	83/ 1862	83/ 1951	86/ 2015	87/ 2085	89/ 2119	92/ 2183
Management/ directie	6,2	6,7	7,0	7,4	7,4	7,4	7,4	7,4
Bestuursbureau	3,7	3,7	3,8	3,8	3,8	3,8	3,8	3,8
<i>Onderwijzend Personeel</i>	<i>89,05</i>	<i>94,3</i>	<i>98,24</i>	<i>104,24</i>	<i>107,24</i>	<i>111,24</i>	<i>114,24</i>	<i>115,24</i>
Nieuwe fte	5,5 fte	4,5 fte	6,5 fte	0 fte	3 fte	1 fte	2 fte	3 fte
Verloop fte	8,25 fte	5,8 fte	4 fte	4 fte	4 fte	4 fte	4 fte	4 fte
Pensioen fte	2 fte	2,9 fte	1,26 fte	2,3 fte	1,9 fte	2,4 fte	2,96 fte	1,81 fte
TOTAAL extra behoefte aan leerkrachten	15,75 fte	11,7 fte	11,26 fte	6,3 fte	8,9 fte	7,4 fte	8,96 fte	8,81 fte
Overige medewerkers (OOP)	11,46	18,23	17,68	16,64	16,58	16,58	16,58	
Totale gemiddelde Personele bezetting incl Verv	117,06	125,93	132,47	132,24	133,24	134,63	134,97	135,17

De groei van de scholen binnen de SVZH zet door maar vlakt de komende jaren wel af. In 2020 is het aantal fte aan structurele inzet ook meer gegroeid dan verwacht, vooral door de extra inzet t.b.v. werkdrukmiddelen en aanvullende subsidies. In bovenstaande tabel vindt u een inventarisatie voor de komende jaren van de groei, het verloop en pensionering van onderwijzend personeel. Om dit verloop op te vangen en de werkdruk door de volle klassen te verlagen is extra personeel nodig. Met het werkdrukakkoord en aanvullende subsidies zijn er meer financiële middelen om extra handen in de klas, bijvoorbeeld door onderwijsassistenten in te zetten. De subsidies zijn eenmalig of met een duur van 2-4 jaar. Weloverwogen keuzes ten aanzien van de inzet van personeel is belangrijk. Gezien de groei van de scholen verwachten we wel dat het personeel dat we aannemen op termijn in reguliere

vacatures kan instromen. Alle scholen hebben formatie voor een flexpooler, deze medewerkers ondersteunen de medewerkers op de scholen intensief zodat werkdruk verlichting optreedt en zijn inzetbaar voor de eerste 3 weken ziektevervangende. De werving en selectie van leerkrachten zal blijvend veel meer inzet vergen. De campagne voor werving wordt verlengd, er wordt actief overlegd met de Pabo's om goede stagiaires vooraf te interesseren voor ons onderwijs.

Jaarlijks worden de maatregelen van het Bestuursformatieplan geëvalueerd en bijgesteld. De formatienormen van leerkrachten, administratie, staf en directie zijn onderzocht en bestuurder heeft geen besluiten genomen voor aanpassingen van de basisformaties.

7.8.3. Meerjarenbalans

De begroting 2021-2025 is opgesteld met een positief jaarlijks exploitatieresultaat van ongeveer 2,5%, hierdoor zal ook de totale balans zich positief ontwikkelen.

De voorgenomen bezuinigingsopdracht zal gerealiseerd moeten worden om de kengetallen op niveau te krijgen en te houden.

Balansprognose	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Activa						
immateriele vaste activa	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
materiele vaste activa	€ 1.734.768	€ 1.856.104	€ 2.037.519	€ 2.254.832	€ 2.220.634	€ 2.435.881
financiële vaste activa	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal vaste activa	€ 1.734.768	€ 1.856.104	€ 2.037.519	€ 2.254.832	€ 2.220.634	€ 2.435.881
voorraden	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
vorderingen overig	€ 270.000	€ 312.232	€ 282.269	€ 284.266	€ 287.263	€ 288.261
vorderingen OCW	€ 540.000	€ 552.736	€ 573.033	€ 594.791	€ 607.499	€ 629.609
vorderingen OCW prestatiebox	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
effecten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
liquide middelen	€ 1.730.309	€ 1.273.497	€ 1.443.441	€ 1.558.800	€ 1.937.431	€ 2.075.302
Totaal vlottende activa	€ 2.540.309	€ 2.138.465	€ 2.298.743	€ 2.437.857	€ 2.832.193	€ 2.993.172
Totaal Activa	€ 4.275.077	€ 3.994.569	€ 4.336.262	€ 4.692.689	€ 5.052.827	€ 5.429.053
Passiva						
algemene reserve	€ 1.067.887	€ 1.422.645	€ 1.747.955	€ 2.072.001	€ 2.396.711	€ 2.753.683
bestemmingsreserve publiek	€ 967.773	€ 967.773	€ 967.773	€ 967.773	€ 967.773	€ 967.773
bestemmingsreserve privaat	€ 152.781	€ 152.781	€ 152.781	€ 152.781	€ 152.781	€ 152.781
overige reserves en fondsen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal eigen vermogen	€ 2.188.441	€ 2.543.199	€ 2.868.509	€ 3.192.555	€ 3.517.265	€ 3.874.237
personeel	€ 105.000	€ 110.830	€ 112.229	€ 114.849	€ 116.777	€ 118.130
onderhoud	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
overige voorzieningen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
langlopende schulden	€ 134.408	€ 134.408	€ 134.408	€ 134.408	€ 134.408	€ 134.408
belastingen en socialepremies	€ 400.000	€ 407.323	€ 412.464	€ 422.094	€ 429.180	€ 434.153
pensioen	€ 122.228	€ 132.111	€ 133.778	€ 136.902	€ 139.200	€ 140.813
vakantiegeld	€ 300.000	€ 312.395	€ 316.338	€ 323.724	€ 329.159	€ 332.972
overig kortlopend	€ 1.025.000	€ 354.303	€ 358.536	€ 368.157	€ 386.838	€ 394.340
Totaal overige passiva	€ 2.086.636	€ 1.451.370	€ 1.467.753	€ 1.500.134	€ 1.535.562	€ 1.554.816
Totaal Passiva	€ 4.275.077	€ 3.994.569	€ 4.336.262	€ 4.692.689	€ 5.052.827	€ 5.429.053

7.8.4. Meerjaren Staat/ raming van baten en lasten

Meerjarig zien we de rijksbijdragen flink groeien met ruim € 300.000,- per jaar door de leerlinggroei. In de jaren 2021-2023 is een afbouwend schema groeigelden opgenomen. De groeidrempel stijgt namelijk jaarlijks doordat er regulier meer leerlingen op 1 oktober ingeschreven zijn. De groeidrempel is 3% van het aantal leerlingen op 1 oktober het jaar ervoor (t-1) + 13 leerlingen.

Meerjarig begroten we een positief resultaat van ongeveer 2,5% van de totale inkomsten:

Hiervan is 1% voor de reservering voor het buitenonderhoud. Naar aanleiding van de opmerkingen van de accountant over 2019 is de presentatie van deze reservering vanaf deze begroting anders. Voorheen stond deze onder de huisvestingslasten als dotatie opgenomen. Op deze manier is het monitoren gedurende het jaar eenvoudiger en correct conform de activeringsmethodiek.

Voor het verbeteren van onze investeringspositie, voor het opvangen van tegenvallende inkomsten of verhoogde uitgaven is 1,5% beschikbaar.

Ook moeten we rekening houden met terugval in inkomsten vanuit het ministerie ten aanzien van de werkdrukmiddelen en de vereenvoudiging bekostiging die vanaf 1 januari 2023 van kracht wordt.

De meerjarenexploitatie is een geconsolideerde begroting waarin de verschillende schoolbegrotingen zijn opgeteld en ook de gezamenlijke kosten zijn opgenomen. De ambities en vraagstukken op schoolniveau in 2021 kunnen we gezamenlijk financieel dekken. Daarbij is het wel zo dat de ene school iets meer dan de andere school aanspraak maakt op gezamenlijke middelen. Dat is de solidariteit die je in een stichting met onze omvang kunt realiseren.

Staat van baten en Lasten		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Baten							
Rijksbijdrage		€ 11.024.423	€ 11.721.617	€ 12.086.332	€ 12.400.014	€ 12.674.110	€ 12.872.977
Overige overheidsbijdragen en subsidies		€ 201.605	€ 326.050	€ 163.000	€ 144.500	€ 147.000	€ 147.000
College- cursus en/of examengelden		€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Baten werk in opdracht van derden		€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Overige baten		€ 858.428	€ 781.550	€ 706.550	€ 711.550	€ 719.050	€ 721.550
Totaal Baten		€ 12.084.456	€ 12.829.217	€ 12.955.882	€ 13.256.064	€ 13.540.160	€ 13.741.527
Lasten							
Personeelslasten		€ 10.453.203	€ 10.587.519	€ 10.721.143	€ 10.971.472	€ 11.155.654	€ 11.284.896
Afschrijvingen		€ 213.940	€ 253.379	€ 265.166	€ 273.834	€ 286.334	€ 310.198
Huisvestingslasten		€ 599.052	€ 575.376	€ 571.876	€ 577.126	€ 586.376	€ 586.376
Overige lasten		€ 1.006.842	€ 1.053.686	€ 1.067.886	€ 1.105.086	€ 1.182.586	€ 1.198.586
Totaal Lasten		€ 12.273.037	€ 12.469.960	€ 12.626.071	€ 12.927.518	€ 13.210.950	€ 13.380.056
Saldo Baten en lasten gewone bedrijfsvoering		-€ 188.581	€ 359.257	€ 329.811	€ 328.546	€ 329.210	€ 361.471
Saldo Buitengewone baten en lasten		€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Saldo Financiële bedrijfsvoering		-€ 4.343	-€ 4.500	-€ 4.500	-€ 4.500	-€ 4.500	-€ 4.500
Totaal resultaat		-€ 192.924	€ 354.757	€ 325.311	€ 324.046	€ 324.710	€ 356.971

Liquiditeit- Kasstroomoverzicht

De doorrekening van de kasstroom geeft voor de komende jaren een verbetering weer.

Voorfinanciering van de groei is op deze manier op te vangen, de afweging ten aanzien van de hoogte van de investeringen zal jaarlijks opnieuw gemaakt moeten worden om de liquiditeit op peil te houden.

Het beleid van de komende jaren is dan ook om een positieve kasstroom te realiseren. Voor de begroting 2021 is dat niet gelukt door de investering in de aanbouw van onze locatie in Krimpen aan den IJssel. Het bouwkrediet is uiteindelijk in februari 2021 beschikbaar gesteld, dit in tegenstelling tot de verwachting bij het opmaken van de begroting 2021-2025 en door de gemeente toegezegd.

Dit zal speerpunt blijven in het begrotingsbeleid van de komende jaren. We zullen jaarlijks een positieve begroting moeten vaststellen en de investeringen moeten spreiden. Kengetal dat we daarbij gebruiken is de maximale afschrijvingslast als percentage van de totale begroting (omzet).

Kasstroom	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Kasstroom uit operationele activiteiten						
Kasstroom uit bedrijfsoperaties						
- Resultaat voor financiële baten en lasten	€ 359.257	€ 329.811	€ 328.546	€ 329.210	€ 361.471	
- Aanpassingen voor						
-- afschrijvingen	€ 253.379	€ 265.167	€ 273.834	€ 286.334	€ 310.197	
-- mutaties voorzieningen	€ 5.830	€ 1.399	€ 2.620	€ 1.928	€ 1.353	
- Veranderingen in vlottende middelen						
-- vorderingen	€ 55.097	€ 9.666	-€ 23.755	-€ 15.705	-€ 23.108	
-- kortlopende schulden	€ 33.904	€ 14.984	€ 29.761	€ 33.500	€ 17.901	
investerings in de aanbouw krimpen	-€ 675.000	€ -	€ -	€ -	€ -	
betaling gemeentes 1e inrichting	€ 45.000					
Ontvangen interest	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	
Betaalde interest	-€ 4.500	-€ 4.500	-€ 4.500	-€ 4.500	-€ 4.500	
Buitengewoon resultaat	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	
Totaal Kasstroom uit operationele activiteiten	€ 72.967	€ 616.527	€ 606.506	€ 630.767	€ 663.314	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten						
(Des)investerings immateriële vaste activa	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	
(Des)investerings materiële vaste activa	-€ 374.715	-€ 446.582	-€ 491.147	-€ 252.136	-€ 525.444	
(Des)investerings financiële vaste activa	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	
Totaal Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-€ 374.715	-€ 446.582	-€ 491.147	-€ 252.136	-€ 525.444	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten						
Mutatie langlopende schulden	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	
Totaal Kasstroom uit financieringsactiviteiten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	
Mutatie liquide middelen						
Beginstand liquide middelen	€ 995.873	€ 1.780.873	€ 1.479.125	€ 1.649.070	€ 1.764.429	€ 2.143.060
Mutaties liquide middelen	€ 785.000	-€ 301.748	€ 169.945	€ 115.359	€ 378.631	€ 137.870
Eindstand liquide middelen	€ 1.780.873	€ 1.479.125	€ 1.649.070	€ 1.764.429	€ 2.143.060	€ 2.280.930

7.8.5 Leerlingaantallen bijgestelde prognoses

Grondslag van de financiering van het onderwijs zijn de leerlingaantallen. De leerlingprognoses in de Meerjarenbegroting worden opgesteld aan de hand van werkelijke aanmeldingen en verwachtingen. De aannames van de leerlingaantallen voor de toekomst zullen we daarom blijvend monitoren, zodat op elk moment duidelijk is waar er ruimte is om te groeien (in welke klassen) en waar acties nodig zijn om de begrote groei ook te realiseren. Bij een aantal scholen zien we dat leerlingen al vroeg voordat ze 4 jaar worden zijn aangemeld, op andere scholen komen de aanmeldingen pas later. Leerlingen die niet direct geplaatst kunnen worden, worden op een wachtlijst geplaatst. De schoolleiders nemen direct contact op wanneer er een plaatsingsmogelijkheid is.

Indien de begrote groei niet gerealiseerd wordt, zijn aanvullende maatregelen voor vermindering van de uitgaven noodzakelijk. Uiteindelijk kan de bestuurder besluiten om klassen samen te voegen of te sluiten.

In onderstaande tabel uit het Bestuursformatieplan 2021-2025 vindt u in geel de feitelijk ingeschreven leerlingen en in blauw de leerlingaantallen op basis van aanmeldingen en prognoses.

Scholen	FEITELIJKE LEERLINGEN					BEGROTING OBV FEITELIJKE AANMELDINGEN				
	1 okt. 2017	1 okt. 2018	1 okt. 2019	1 jan. 2020	1 okt. 2020	1 okt. 2021	1 okt. 2022	1 okt. 2023	1 okt. 2024	1-okt 2025
Vrije School Widar	260	252	256	269	262	262	243	245	246	228
Leeuwenhartschool	118	156	169	175	182	184	188	182	193	195
Dordtse Vrije School	234	270	289	305	304	333	363	398	424	435
Rudolf Steiner School Prinsenland	218	216	221	223	214	217	216	218	221	229
Rudolf Steiner School Krimpen	128	135	156	162	178	191	197	200	204	202
Vrije School Vredenhof	250	251	248	256	245	247	250	235	240	243
Vrijeschool Rotterdam-West	168	204	254	259	296	333	378	413	426	432
Basisschool Wonnebald	270	270	270	276	270	248	250	228	229	232
Totaal	1649	1771	1863	1925	1951	2015	2085	2119	2183	2196

7.8.6. Continuering en intensivering van beleid

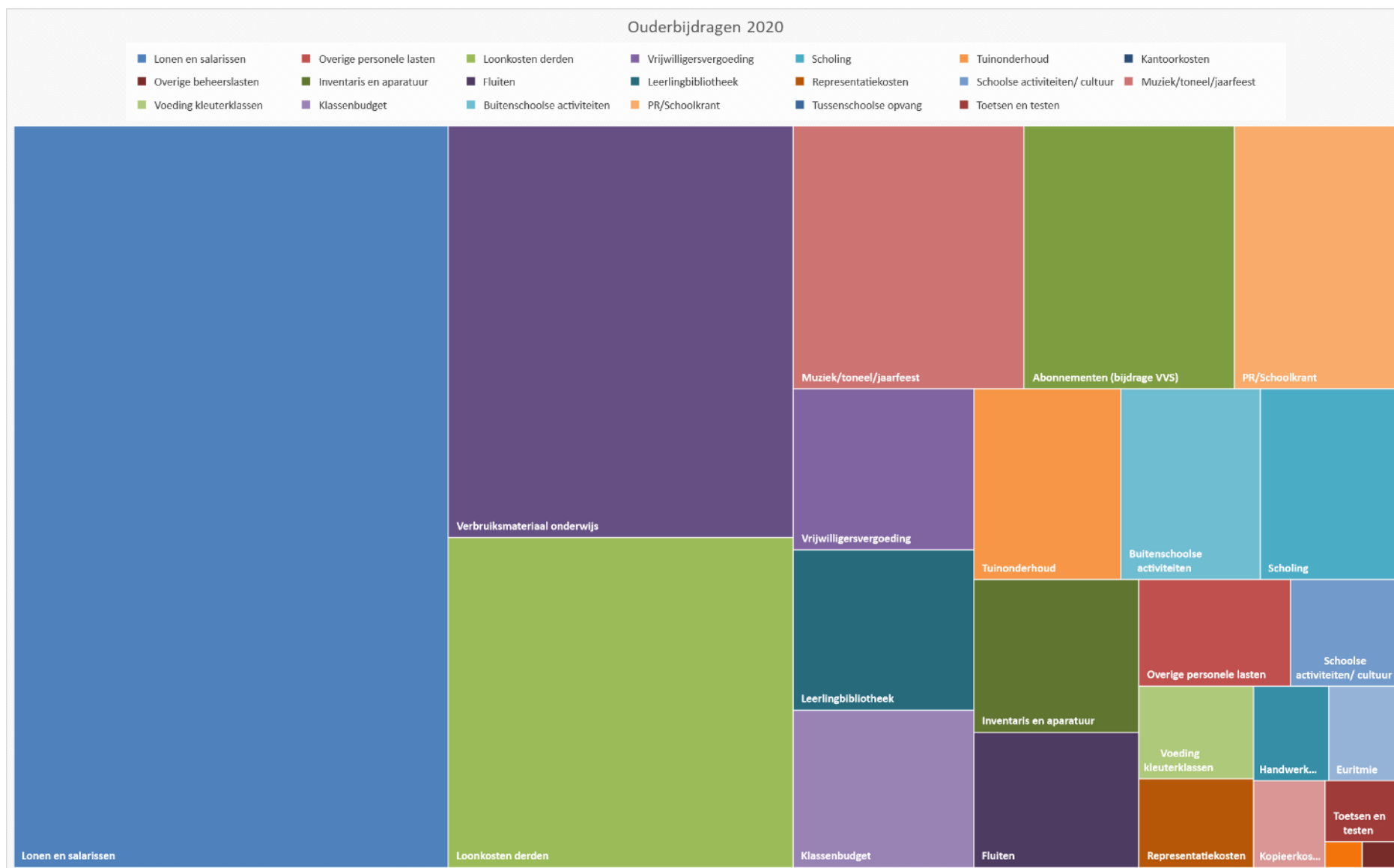
Elk jaar wordt 5% van de inkomsten gereserveerd om flexibel in te zetten op inhoudelijke speerpunten. De continuïteitsparagraaf ondersteunt het doorzetten van het beleid zoals dat in de goedgekeurde (meerjaren) begroting is vastgesteld. We blijven investeren in opleiding en ontwikkeling van personeel, evenals in investeringen in groei, werkdrukvermindering en ontwikkeling van het pedagogisch kompas.

7.9 Ouderbijdragen

De besteding van de ouderbijdragen wordt jaarlijks met de Medezeggenschapsraden besproken, de ouders stemmen in met de besteding ervan.

Van de ouderbijdragen worden die dingen betaald die ons onderwijs verfraaien en het onderwijs ondersteunen. Een groot gedeelte wordt besteed aan personele kosten: pianobegeleiding bij de euritmie, een gedeelte van de salariskosten voor euritmie, schoolarts en schoolmaatschappelijk werk, culturele vorming en schooluitjes. Het budget voor personele kosten is gelimiteerd maximaal 25% structureel, maximaal 25% projectmatig.

	WIDAR	LHS	DVS	RSSR PRL	RSSR Krimpen	VSVredehof	West	Wonnebald	Totaal
Begroting	88.000	45.000	82.500	60.000	35.000	80.000	80.000	67.500	538.000
Realisatie	89.957	44.206	98.292	51.282	39.746	91.372	82.576	77.340	574.771
Uitgaven									-
4.1.1 Lonen en salarissen	38.000	14.000	28.516	14.000	5.412	30.000		16.574	146.502
441.219 Overige personele lasten						7.364			7.364
441.220 Loonkosten derden	3.863	4.952	11.484	3.639	2.000	2.915	16.020	6.863	51.735
441.221 Vrijwilligersvergoeding	2.200	390	1.500		2.210	2.830		4.080	13.210
441.231 Scholing	11.031				200	684			11.915
443.310 Tuinonderhoud	2.950	1.000		3.651	2.013	715	2.116	301	12.746
444.110 Kantoorkosten									-
444.150 Overige beheerslasten								417	417
444.200 Inventaris en apparatuur	512	333	571			490	8.195	1.362	11.463
444.200 Fluiten		967	5.950	1.934	1.256				10.107
444.200 Leerlingbibliotheek	1.007	555	4.000	1.214		2.514	2.006	1.860	13.156
444.410 Representatiekosten	455		1.053				3.150		4.658
444.420 Schoolse activiteiten/ cultuur	222	-		2.808	2.200				5.230
444.421 Muziek/toneel/jaarfeest	3.313	1.124	3.369	3.926	3.000	4.512	2.810	5.591	27.645
444.422 Voeding kleuterklassen	847	206				1.696		2.091	4.840
444.423 Klassenbudget	820	750	-	2.750	2.250	1.700	3.700	940	12.910
444.430 Buitenschoolse activiteiten	1.562	682	3.803		650	475	2.091	2.820	12.083
444.431 PR/Schoolkrant	2.931	2.843	3.200	1.680	2.183	1.500	2.846	2.400	19.583
444.435 Tussenschoolse opvang									-
444.440 Toetsen en testen						2.014			2.014
444.460 Abonnementen (bijdrage VVS)	3.698	2.299	3.861	2.957	2.087	3.315	3.315	3.614	25.146
444.500 Verbruiksmateriaal onderwijs	8.382	7.458	8.826	8.660	4.500	7.680	11.857	7.250	64.613
444.501 Handwerkmateriaal	807		807			1.606			3.220
444.502 Handenarbeid	70		-			360			430
444.503 Euritmie			1.009			1.633	340		2.982
444.510 Kopieerkosten	65			1.750		1.000			2.815
Totaal Uitgaven	82.735	37.559	77.949	48.969	29.961	75.003	58.446	56.163	466.784

Basisinformatie.

De Stg. Samenwerkende Vrijescholen Zuid-Holland
Postbus 4292, 3006 AG Rotterdam
Tel: 010-4528197
www.svzh.nl
E: info@svzh.nl

is het bestuur van:

Vrijeschool Widar,
de Meesterstraat 2,
2613 XB Delft,
Tel: 015-2130330,
E: info@vswidar.nl
www.vswidar.nl

Rudolf Steiner School locatie Krimpen aan den IJssel,
Memlingstraat 2,
2923 XS Krimpen aan den IJssel,
Tel: 0180-519776,
E: administratie@rudolfsteinerschool.nl
www.rudolfsteinerschool.nl

Leeuwenhartschool,
Jasmijnstraat 6,
3261 BK Oud-Beijerland,
Tel: 0186-612142,
E: administratie@leeuwenhartschool.nl
www.leeuwenhartschool.nl

Vrije School Vredehof,
Vredehofweg 30,
3062 EP Rotterdam,
Tel: 010-4526519,
E: administratie@vsvredehof.nl
www.vsvredehof.nl

Dordtse Vrije School,
Dubbelmondestraat 1,
3312 NB Dordrecht,
Tel: 078-6140106,
E: administratie@dordtsevrijeschool.nl
www.dordtsevrijeschool.nl

Vrijeschool Rotterdam-West
Velsenluststraat 7
3021 AW Rotterdam
Tel: 010-3132490
E: administratie@vsrotterdamwest.nl
www.vsrotterdamwest.nl

Rudolf Steiner School locatie Prinsenland,
Michelangelostraat 375,
3066 NL Rotterdam,
Tel: 010-4557670,
E: administratie@rudolfsteinerschool.nl
www.rudolfsteinerschool.nl

Basisschool Wonnebald,
Mozartlaan 189,
2555 JK Den Haag,
Tel: 070-3254818,
E: admin@wonnebald.nl
www.wonnebald.nl

Samenwerkende Vrijescholen Zuid-Holland

Jaarrekening 2020

B Jaarrekening 2020

B1 Grondslagen

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen. Deze bepalingen zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop deze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover deze op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien deze voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Continuïteit

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

Activiteiten

Stichting Samenwerkende Vrijescholen Zuid-Holland voert het bevoegd gezag over acht scholen voor basisonderwijs, gespreid over de regio Zuid-Holland. De Stichting heeft als doel het onderwijzen en opvoeden van kinderen van 4 tot 12 jaar vanuit het antroposofisch mens- en wereldbeeld.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen, worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire bestuursleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van Stichting Samenwerkende Vrijescholen Zuid-

Holland en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toelichtend voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toelichtend de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Vergelijkende cijfers

De cijfers van 2019 zijn waar nodig, geherrubriceerd teneinde vergelijking met de cijfers van 2020 mogelijk te maken.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de instelling zich over verschillende zaken een oordeel vormt en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de verwachte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname van het materieel vast actief. Over terreinen wordt niet afgeschreven. De gehanteerde activeringsgrens bedraagt € 500.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn:

Categorie	Termijn
Gebouwen	10-40 jaar
Gebouwgebonden installaties	10-15 jaar
Kantoormeubilair	15-25 jaar
Schoolmeubilair	20-25 jaar
Inventaris en apparatuur	4-5 jaar
ICT	3-10 jaar
Leer- en hulpmiddelen	8 jaar

Investeringsubsidies

Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

Bijzondere waardevermindering van vaste activa

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

Een bijzonder waardeverminderingverlies wordt direct als een last verwerkt in het exploitatieoverzicht. Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Effecten

De ter beurze genoteerde aandelen en obligaties behoren tot een handelsportefeuille en worden gewaardeerd op de beurswaarde per balansdatum, waarbij zowel ongerealiseerde als gerealiseerde waardeveranderingen direct in het exploitatie-overzicht worden verantwoord.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden. Eventuele rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder de schulden aan kredietinstellingen onder de kortlopende schulden.

Algemene Reserve

Deze post betreft de niet-gebonden reserve die voortkomt uit de door (semi-)overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten.

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van de stichting. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de gerealiseerde baten en de werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.

Bestemmingsreserves

Hieronder zijn opgenomen de reserves die bedoeld zijn voor specifieke toekomstige uitgaven die uit de huidige beschikbare middelen gedekt moeten worden, waarbij om die reden door het bestuur een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht. De gehanteerde bestemmingsreserves zijn achtereenvolgens:

- De reserve buitenonderhoud ter dekking van het buitenonderhoud aan de onroerende zaken. Deze reserve bedraagt op balansdatum € 932.290.
- De private bestemmingsreserve is ontstaan uit de verkoop van het pand aan de Vredehofweg 32a. Deze reserve bedraagt op balansdatum € 259.500.

Het bestuur van de instelling heeft deze beperking aangebracht.

Bestemmingsfondsen

Hieronder zijn opgenomen de reserves die bedoeld zijn voor specifieke toekomstige uitgaven, waarbij door derden een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Voorziening ambtsjubileum

Op basis van Richtlijn 271 van de Raad van de Jaarverslaggeving is een voorziening opgenomen voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij ambtsjubilea voor personeelsleden.

Voor op balansdatum bestaande verplichtingen uit hoofde van ambtsjubilea is een voorziening gevormd. De voorziening is bepaald op basis van € 735 per FTE per jaareinde. Betaalde bedragen inzake jubileum worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Schulden

Opgenomen leningen en schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Grondslagen voor de bepaling van het exploitatieoverzicht

Baten

Onder baten wordt verstaan de van overheidswege ontvangen (normatieve) bijdrage OCW, overige OCW subsidies en overige overheidsbijdragen, alsmede de van derden ontvangen overige bijdragen. De baten worden toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben.

Opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato van de mate waarin de diensten zijn verricht, gebaseerd op de tot balansdatum in het kader van de dienstverlening gemaakte kosten in verhouding tot de geschatte kosten van de totaal te verrichten dienstverlening.

Personele lasten

Onder de personele lasten worden de lasten opgenomen van de personeelsleden die in dienst zijn van de rechtspersoon, alsmede de overige personele lasten die betrekking hebben op onder andere het inhuren van extra personeel, scholingskosten en bedrijfsgezondheidszorg.

Pensioenen

De onderwijsinstelling heeft haar pensioenregeling ondergebracht bij bedrijfstakpensioenfonds ABP. De pensioenverplichtingen uit de regeling worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in het exploitatieoverzicht verantwoord.

Voor bestaande verplichtingen (anders dan de te betalen premies) jegens de pensioenuitvoerder en/of werknemers wordt een voorziening opgenomen (indien relevant).

Ultimo 2020 en 2019 waren er voor de stichting geen pensioenvorderingen en geen verplichtingen naast de betaling van de jaarlijkse aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie. Ultimo 2019 was de beleidsdekkingsgraad van het ABP 95,8%. De beleidsdekkingsgraad eind 2020 is 87,6%. De overheid eist een beleidsdekkingsgraad van 104,2% of hoger. Hiermee voldoet de beleidsdekkingsgraad niet aan de minimale vereisten van de toezichthouder.

Afschrijvingen

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Lasten

De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen van waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop deze betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende ontvangen en betaalde rente-ontvangsten en -uitgaven van uitgegeven en ontvangen leningen en overige kredietfaciliteiten.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en vlottende effecten, met uitzondering van deposito's met een looptijd langer dan drie maanden.

Ontvangen en betaalde interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Transacties waarbij geen ruil van geldmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, worden niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van de leasetermijnen uit hoofde van het financiële leasecontract wordt voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een uitgave uit operationele activiteiten.

B2 Balans per 31 december 2020

(na bestemming van het resultaat over 2020)

1	Activa	31-12-2020	31-12-2019
	Vaste activa		
<u>1.2</u>	<u>Materiële vaste activa</u>		
1.2.1	Gebouwen en terreinen	954.010	757.290
1.2.2	Inventaris en apparatuur	668.070	641.010
1.2.3	Andere vaste bedrijfsmiddelen	208.650	191.650
1.2.4	In uitvoering	-	109.730
1.2	Materiële vaste activa	<u>1.830.730</u>	<u>1.699.680</u>
	Totaal vaste activa	<u>1.830.730</u>	<u>1.699.680</u>
	Vlottende activa		
<u>1.5</u>	<u>Vorderingen</u>		
1.5.1	Debiteuren	31.980	52.300
1.5.2	Ministerie OCW	560.370	509.300
1.5.7	Overige vorderingen	129.600	41.520
1.5.8	Overlopende activa	<u>245.220</u>	<u>223.370</u>
1.5	Vorderingen	967.170	826.490
<u>1.7</u>	<u>Liquide middelen</u>		
1.7.1	Kassen	1.150	1.040
1.7.2	Banken	<u>962.750</u>	<u>1.128.010</u>
1.7	Liquide middelen	963.900	1.129.050
	Totaal vlottende activa	<u>1.931.070</u>	<u>1.955.540</u>
	Totaal activa	<u>3.761.800</u>	<u>3.655.220</u>
2	Passiva	31-12-2020	31-12-2019
<u>2.1</u>	<u>Eigen vermogen</u>		
2.1.1	Algemene Reserve	995.160	1.365.460
2.1.2	Bestemmingsreserve publiek	932.290	837.780
2.1.3	Bestemmingsreserve privaat	<u>259.500</u>	<u>152.770</u>
2.1	Eigen vermogen	2.186.950	2.355.010
<u>2.2</u>	<u>Voorzieningen</u>		
2.2.1	Personeelsvoorzieningen	<u>86.750</u>	<u>100.820</u>
2.2	Voorzieningen	86.750	100.820
<u>2.3</u>	<u>Langlopende schulden</u>		
2.3.5	Overige langlopende schulden	<u>118.020</u>	<u>88.810</u>
2.3	Langlopende schulden	118.020	88.810
<u>2.4</u>	<u>Kortlopende schulden</u>		
2.4.2	Vooruitontvangen gelden	1.310	-
2.4.3	Crediteuren	211.110	200.910
2.4.7	Belastingen en premies soc.verz.	481.220	393.730
2.4.8	Schulden terzake pensioenen	124.790	120.170
2.4.9	Overige kortlopende schulden	48.080	23.080
2.4.10	Overlopende passiva	<u>503.570</u>	<u>371.690</u>
2.4	Kortlopende schulden	1.370.080	1.109.580
	Totaal passiva	<u>3.761.800</u>	<u>3.655.220</u>

B3 Exploitatieoverzicht 2020

3	Baten	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
3.1	Rijksbijdragen OCW	11.143.720	10.678.720	10.321.960
3.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	205.670	203.320	258.690
3.5	Overige baten	849.750	819.900	761.430
	Totaal baten	12.199.140	11.701.940	11.342.080
4	Lasten	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
4.1	Personeelslasten	10.520.060	9.823.820	9.631.150
4.2	Afschrijvingen	224.660	211.510	196.160
4.3	Huisvestingslasten	604.370	631.980	521.520
4.4	Overige lasten	1.012.860	1.024.240	991.560
	Taakstelling	-	152.170-	-
	Totaal lasten	12.361.950	11.539.380	11.340.390
	Saldo baten en lasten	162.810-	162.560	1.690
5	Financiële baten en lasten			
5.1	Financiële baten	-	-	40
5.5	Financiële lasten	6.250	2.020	4.720
	Saldo financiële baten en lasten	6.250-	2.020-	4.680-
	Totaal resultaat	169.060-	160.540	2.990-

B4 Kasstroomoverzicht over 2020

Kasstroomoverzicht over 2020	Referentie	2020	2019
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Saldo baten en lasten		162.810-	1.690
Aanpassingen voor:			
- Afschrijvingen	4.2	224.660	196.160
- Mutaties voorzieningen	2.2	14.070-	700-
Veranderingen in vlottende middelen:			
- Vorderingen (-/-)	1.5	140.680-	294.080-
- Kortlopende schulden	2.4	260.500	233.650-
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties		167.600	330.580-
- Ontvangen interest	5.1	-	40
- Betaalde interest (-/-)	5.5	6.250	4.720
		6.250-	4.680-
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		161.350	335.260-
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
(Des)investeringen materiële vaste activa (-/-)	1.2	355.710-	412.210-
Mutaties leningen (-/-)	1.3	-	36.030
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		355.710-	376.180-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Aflossing langlopende schulden (-/-)	2.3	29.210	10.490
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		29.210	10.490
Mutatie liquide middelen		165.150-	700.950-
Beginstand liquide middelen	1.7	1.129.050	1.830.000
Mutatie liquide middelen	1.7	165.150-	700.950-
Eindstand liquide middelen		963.900	1.129.050

B5 Toelichting op de balans per 31 december 2020

1.2 Materiële vaste activa	1.2.1	1.2.2	1.2.3	1.2.4	Totaal
1.2 Materiële vaste activa	Gebouwen en terreinen	Inventaris en apparatuur	Andere vaste bedr.middelen	In uitvoering en vooruitbet.	
Aanschafprijs	1.600.590	1.375.210	332.870	109.730	3.418.400
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	843.300	734.200	141.220	-	1.718.720
Stand per 1 januari 2020	757.290	641.010	191.650	109.730	1.699.680
Mutaties 2020					
Investerings	288.800	123.900	53.490	109.730-	356.460
Desinvesteringen	389.430-	132.810-	33.250-	-	555.490-
Afschrijvingen	92.080	96.090	36.490	-	224.660
Terugboeking cumulatieve afschrijvingen	389.430	132.060	33.250	-	554.740
Saldo	196.720	27.060	17.000	109.730-	131.050
Aanschafprijs	1.499.960	1.366.300	353.110	-	3.219.370
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	545.950	698.230	144.460	-	1.388.640
Stand per 31 december 2020	954.010	668.070	208.650	-	1.830.730

1.5	Vorderingen	31-12-2020	31-12-2019
1.5	Vorderingen		
1.5.1	Debiteuren	31.980	52.300
	Ministerie van OCW	45.060	50.290
	Te vorderen personele bekostiging	515.440	471.990
	Te vorderen prestatiebox	130-	12.980-
1.5.2	Ministerie van OCW	560.370	509.300
	Overige vorderingen	129.600	41.520
1.5.7	Overige vorderingen	129.600	41.520
	Overlopende activa	-	10.660
	Vooruitbetaalde kosten	18.190	18.460
	Vooruitbetaalde huisvestingskosten	227.030	195.030
	Verrekening fietsplan	-	780-
1.5.8	Overlopende activa	245.220	223.370
	Totaal vorderingen	967.170	826.490

De vorderingen hebben per einde 2020 en 2019 een looptijd korter dan een jaar.

1.7	Liquide middelen	31-12-2020	31-12-2019
1.7	Liquide middelen		
1.7.1	Kassen	1.150	1.040
1.7.2	Banken	962.750	1.128.010
	Totaal liquide middelen	963.900	1.129.050

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de onderwijsinstelling.

2.1	Eigen vermogen	Mutaties 2020			
		Saldo 1-1-2020	Bestemming resultaat	Overige mutaties	Stand per 31-12-2020
2.1	Eigen vermogen				
2.1.1	Algemene Reserve	1.365.460	370.300-	-	995.160
2.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)	837.780	94.510	-	932.290
2.1.3	Bestemmingsreserve (privaat)	152.770	106.730	-	259.500
	Totaal eigen vermogen	2.356.010	169.060-	-	2.186.950
2.1.2	<i>Bestemmingsreserve (publiek)</i>				
	Reserve buitenonderhoud	837.780	94.510	-	932.290
		837.780	94.510	-	932.290
2.1.3	<i>Bestemmingsreserve (privaat)</i>				
	Algemene reserve privaat	152.770	106.730	-	259.500
		152.770	106.730	-	259.500
	Totaal bestemmingsreserves	990.550	201.240	-	1.191.790

2.2	Voorzieningen	Stand per 1-1-2020	Mutaties 2020			Stand per 31-12-2020
			Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	
2.2.1	<i>Personeelsvoorzieningen</i>					
	Voorziening jubilea	100.820	-	14.070	-	86.750
	Totaal voorzieningen	100.820	-	14.070	-	86.750

2.2.1	<i>Personeelsvoorzieningen</i>	Stand per 31-12-2020	Onderverdeling saldo per 31-12-2020		Stand per 31-12-2020
			< 1 jaar	> 1 jaar	
	Voorziening jubilea		9.500	77.250	86.750
	Totaal		9.500	77.250	86.750

2.3	Langlopende schulden	Stand per 1-1-2020	Mutaties 2020		Stand per 31-12-2020
			Verstrekte leningen	Aflossingen	
2.3.5	<i>Overige langlopende schulden</i>				
	Spaarverlof	13.080	-	6.690	6.390
	Vooruitontvangen investeringssubsidies	75.730	45.600	9.700	111.630
	Totaal langlopende schulden	88.810	45.600	16.390	118.020

2.4	Kortlopende schulden	31-12-2020	31-12-2019
2.4.2	Vooruitgefactureerde bedragen	1.310	-
2.4.3	Crediteuren	211.110	200.910
	Afdr. / inh. loonheffing	430.240	348.500
	Afdr. / inh. Participatiefonds	45.540	39.740
	Afdr. / inh. Vervangingsfonds	5.440	5.490
2.4.7	Belastingen en premies sociale verzekeringen	481.220	393.730
	Afdr. / inh. ABP	124.790	120.170
2.4.8	Schulden terzake pensioenen	124.790	120.170
	Overige kortlopende schulden	5.830	12.150
	Netto salarissen	42.250	9.020
	Inhouding voorschot	-	1.910
2.4.9	Overige kortlopende schulden	48.080	23.080
	Overlopende passiva	21.820	24.500
	Te betalen vakantie-uitkering	316.570	284.170
	Overige subsidies OCW/niet geoormerkt	165.180	63.020
2.4.10	Overlopende passiva	503.570	371.690
	Totaal kortlopende schulden	1.370.080	1.109.580

De kortlopende schulden hebben per einde 2020 en 2019 een looptijd korter dan een jaar.

Model G. Verantwoording subsidies

G1. Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	Datum	De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond
Subsidieregeling inhaal- en ondersteuningsprogramma's onderwijs 2020- 2021 tijdvak 2	IOP2-61960-PO	16-10-2020	N
Subsidieregeling uitvoering convenanten lerarentekort PO G5	PO/25015213	23-7-2020	N

B6 Niet in de balans opgenomen verplichtingen (passief)/niet uit de balans blijvende rechten (actief)

Verplichtingen korter dan één jaar

Er is sprake van diverse huurovereenkomsten inzake kopieermachines. De hieruit voortvloeiende verplichting bedraagt circa € 40.000,- (inclusief btw).

Duurzame inzetbaarheid

In de CAO PO zijn afspraken gemaakt over het opnemen van verlof voor duurzame inzetbaarheid.

Medewerkers hebben recht op een basisbudget van 40 uur. Daarnaast is vanaf 57 jaar het sparen van ouderenverlof mogelijk. Uit inventarisatie blijkt dat er geen medewerkers zijn die gebruik maken van sparen met betrekking tot duurzame inzetbaarheid. Aangezien er over het kalenderjaar 2020 niet wordt gespaard kan er per ultimo 2020 geen voorziening worden gevormd.

B7 Toelichting op de exploitatierekening over 2020

3	Baten	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
3.1	Rijksbijdragen OCW			
3.1.1	Rijksbijdragen OCW	10.750.120	10.452.160	9.842.970
3.1.2	Overige subsidies OCW	94.600	27.000	213.890
3.1.4	Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdragen SWV	299.000	199.560	265.100
	Totaal	11.143.720	10.678.720	10.321.960
	<i>Specificatie</i>			
<u>3.1.1</u>	Rijksbijdragen OCW			
	Rijksbijdragen personeel OCW	9.302.580	9.016.080	8.503.520
	Rijksbijdragen materieel OCW	1.447.540	1.436.080	1.339.450
	Totaal	10.750.120	10.452.160	9.842.970
3.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies			
3.2.1	Gemeentelijke bijdragen	195.670	153.320	232.460
3.2.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	10.000	50.000	26.230
	Totaal	205.670	203.320	258.690
	<i>Uitsplitsing</i>			
<u>3.2.1</u>	Leren Loont 2018-2019	2.260-	-	83.190
	Leren Loont 2019-2020	60.520	66.942	60.520
	Leren Loont 2020-2021	47.570	36.458	-
	1e inrichting	10.300	-	7.890
	Gymvergoeding	23.170	10.000	22.280
	Loonkostensubsidie	27.480	36.920	42.000
	Onderwijskundige vernieuwing	1.180	-	1.180
	Gemeente Dordrecht	2.120	-	8.100
	Gemeente Den Haag subsidieverlening onderwijs 2020	13.020	-	-
	Diversen	12.570	3.000	7.300
	Totaal	195.670	153.320	232.460
3.5	Overige baten			
3.5.1	Verhuur	182.380	191.250	179.370
3.5.2	Detachering personeel	72.200	90.650	56.120
3.5.3	Schenking	-	-	4.220
3.5.4	Sponsoring	660	-	900
3.5.5	Ouderbijdragen	574.770	538.000	486.660
3.5.6	Overige	19.740	-	34.160
	Totaal	849.750	819.900	761.430
	<i>Uitsplitsing</i>			
<u>3.5.6</u>	Overige			
	Marktgelden	880	-	13.890
	Fonds 1818 - donatie anti-pestmethode	-	-	780
	RVKO overdracht middelen+materialen	-	-	9.710
	Bazaar	-	-	4.860
	Winkeltje	-	-	2.830
	Project Samen Opleidend Leren	17.250	-	-
	Diversen	1.610	-	2.090
	Totaal	19.740	-	34.160

4	Lasten	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
4.1	Personeelslasten			
4.1.1	Lonen en salarissen	9.738.290	9.088.770	8.720.290
4.1.2	Overige personele lasten	981.180	735.050	1.021.210
4.1.3	Af: uitkeringen	199.410-	-	110.350-
	Totaal	10.520.060	9.823.820	9.631.150

Uitsplitsing

<u>4.1.1</u>	<u>Lonen en salarissen</u>			
	Brutolonen en salarissen	7.297.150	6.761.350	6.436.330
	Sociale lasten	1.358.680	1.309.110	1.262.240
	Pensioenpremies	1.082.460	1.018.310	1.021.720
	Totaal	9.738.290	9.088.770	8.720.290

<u>4.1.2</u>	<u>Overige personele lasten</u>			
	Reiskosten (woon- werkverkeer)	46.990	33.650	40.770
	Dienstreizen	12.490	11.500	19.360
	Verhuiskosten	5.670	-	-
	Personeel niet in loondienst	584.280	238.650	555.030
	Vrijwilligersvergoeding	22.480	37.600	28.630
	Onderzoeken/begeleidingsdienst	4.750	8.000	5.570
	Dotatie personele voorzieningen	-	35.000	4.770
	Scholing	202.160	263.000	276.770
	Personeels- en arbeidsmarktbeleid	2.740	-	2.210
	Arbo-dienstverlening	33.610	50.250	12.650
	Overige	66.010	57.400	75.450
	Totaal	981.180	735.050	1.021.210

Er heeft bezoldiging plaatsgevonden conform artikel 383 lid 1 BW. Voor een specificatie van het bedrag zie bijlage B11.

Gemiddeld aantal FTE's	2020	2019
- Directie	7,78	8,54
- Onderwijzend Personeel	104,56	98,24
- Onderwijs Ondersteunend Personeel	23,36	25,69
	135,70	132,47

4.2	Afschrijvingen			
4.2.2	Gebouwen	92.080	81.470	78.820
4.2.3	Inventaris en apparatuur	96.090	94.480	87.230
4.2.5	Leermiddelen	36.490	35.560	30.110
	Totaal	224.660	211.510	196.160

4.3	Huisvestingslasten			
4.3.1	Huur	-	2.000	4.350
4.3.3	Onderhoud	109.260	106.100	90.800
4.3.4	Energie en water	159.840	137.000	145.390
4.3.5	Schoonmaakkosten	273.420	259.000	232.720
4.3.6	Heffingen	16.360	15.500	13.040
4.3.7	Dotatie onderhoudsvoorzieningen	-	96.180	-
4.3.8	Overige huisvestingslasten	45.490	16.200	35.220
	Totaal	604.370	631.980	521.520

	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
4.4 Overige lasten			
4.4.1 Administratie en beheerslasten	357.430	263.600	314.590
4.4.2 Inventaris en apparatuur	107.910	97.400	107.590
4.4.4 Overige	547.520	663.240	569.380
Totaal	1.012.860	1.024.240	991.560
<i>Uitsplitsing</i>			
<u>4.4.1 Administratie en beheerslasten</u>			
Administratie- en advieskosten	135.220	121.200	118.120
Accountantskosten *	13.540	8.800	8.440
Kantoorbenodigdheden	5.520	10.150	7.600
Telefoonkosten	9.410	13.350	10.630
Portokosten	5.440	4.500	3.260
Overige beheerslasten	188.300	105.600	166.540
Totaal	357.430	263.600	314.590
* <i>Specificatie honorarium accountant</i>			
- onderzoek jaarrekening	8.880	8.800	8.440
- andere controleopdrachten	4.660	-	-
Accountantskosten	13.540	8.800	8.440
<u>4.4.2 Inventaris en apparatuur</u>			
Inventaris en apparatuur	10.780	19.650	16.510
ICT-verbruikskosten	97.130	77.750	91.080
Totaal	107.910	97.400	107.590
<u>4.4.4 Overige</u>			
Wervingskosten	28.950	28.750	8.250
Representatiekosten	6.780	4.800	7.030
Innovatie	-	30.000	-
Schoolse activiteiten	1.250	5.600	5.950
Muziek/Toneel/Jaarfeest	26.690	52.000	48.420
Voeding kleuterklassen	7.210	10.000	8.470
Klassenbudget	11.720	15.480	11.050
Buitenschoolse activiteiten	20.140	16.800	26.880
PR/Schoolkrant	35.460	72.750	102.930
Kosten TSO/BSO	-	-	5.370
Bijdragen aan/vanuit SWV	77.720	103.960	55.780
Verzekeringen	11.000	10.300	9.000
Abonnementen	67.410	55.300	52.950
Medezeggenschapsraad	1.540	5.750	1.690
GMR	2.560	5.600	2.850
Verbruiksmateriaal onderwijs	169.080	178.080	136.720
Handwerk materiaal	14.950	8.700	19.600
Handenarbeid	2.610	2.300	2.110
Euritmie	2.640	7.620	9.550
IB/RT Materiaal	3.070	2.700	1.590
Kopieerkosten	56.740	46.750	53.190
Totaal	547.520	663.240	569.380
Taakstelling	-	152.170-	-
Totaal	-	152.170-	-

	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
5.1 Financiële baten			
Rentebaten	-	-	40
Totaal	-	-	40

De rentebaten zijn de renten van de spaarrekening en rekeningcourant.

5.5 Financiële lasten			
Rente- en bankkosten	6.250	2.020	4.720
Totaal	6.250	2.020	4.720

De rente- en bankkosten bestaan uit de kosten van het aanhouden van een spaarrekening en rekeningcourant.

B8 (Voorstel) bestemming van het exploitatiesaldo

Het exploitatieresultaat over het jaar 2020 bedraagt € 169.060 negatief.

Het bestuur heeft besloten het exploitatieresultaat als volgt te verdelen en te onttrekken danwel toe te voegen aan de volgende reserves:

	Stand 1-1-2020	Bestemming resultaat	Overige mutaties	Stand 31-12-2020
Algemene Reserve	1.365.460	370.300-	-	995.160
Bestemmingsreserve (publiek)	837.780	94.510	-	932.290
Bestemmingsreserve (privaat)	152.770	106.730	-	259.500
	2.356.010	169.060-	-	2.186.950

	Stand 1-1-2020	Bestemming resultaat	Overige mutaties	Stand 31-12-2020
<i>Bestemmingsreserve (publiek)</i>				
Reserve buitenonderhoud	837.780	94.510	-	932.290
	837.780	94.510	-	932.290
<i>Bestemmingsreserve (privaat)</i>				
Algemene reserve privaat	152.770	106.730	-	259.500
	152.770	106.730	-	259.500
Totaal bestemmingsreserves	990.550	201.240	-	1.191.790

B9 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die aanleiding geven hier te worden vermeld.

B10 Overzicht verbonden partijen

Overige verbonden partijen (minderheidsbelang en geen beslissende zeggenschap)

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel
Stichting Passend Primair Onderwijs Delflanden	Stichting	Delft
Stichting Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Hoeksche Waard	Stichting	Puttershoek
Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Dordrecht	Stichting	Dordrecht
Stichting Passend Primair Onderwijs Haaglanden	Stichting	Den Haag
Samenwerkingsverband Aan den IJssel	Stichting	Capelle aan den IJssel
Passend Primair Onderwijs Rotterdam	Stichting	Rotterdam
Vereniging van Eigenaars Vredehofweg 32A	Vereniging	Rotterdam

B11 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

WNT-verantwoording 2020 SVZH

De WNT is van toepassing op SVZH.

Het voor SVZH toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2020 € 143.000 (bezoldigingsmaximum voor het onderwijs, klasse C).

Met een totaal aan complexiteitspunten van 7, nader gespecificeerde als volgt:

- Baten	4
- Leerlingen	2
- Onderwijssoorten	1
Totaal	7

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Gegevens 2020	
bedragen x € 1	P. Schreuder
Functiegegevens	Interim Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2020	1-1 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,80
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 81.000
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 13.080
<i>Subtotaal</i>	€ 94.080
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 114.400
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€ -
Totale bezoldiging	€ 94.080
Gegevens 2019	
bedragen x € 1	P. Schreuder J. Gommers
Functiegegevens	Interim Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1-8 31-12 1-1 31-7
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,80 1,00
Dienstbetrekking?	Ja Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 28.670 € 59.770
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 5.410 € 9.890
<i>Subtotaal</i>	€ 34.080 € 69.660
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 57.850 € 80.150
Totale bezoldiging	€ 34.080 € 69.660

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2020									
bedragen x € 1	P.R. Slier	N. de Schrijver	N. de Schrijver	P.D. de Jong	M.A.M. Vendel	J. Kessener	A.E Vlug	L.J.M. Palmes	
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2020	1-1 31-8	1-1 31-8	1-9 31-12	1-1 31-12	1-1 31-12	1-1 31-12	1-1 31-12		
Bezoldiging									
Totale bezoldiging	€ 3.990	€ 3.490	€ 2.410	€ 4.730	€ -	€ 4.590			
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 14.300	€ 9.530	€ 7.150	€ 14.300	€ 14.300	€ 14.300			
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -		
Gegevens 2019									
bedragen x € 1									
Functiegegevens									
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1-1 31-12	1-8 31-12		1-1 31-12	1-1 31-12	1-8 31-12	1-1 31-7	1-1 31-7	
Bezoldiging									
Totale bezoldiging	€ 5.990	€ 1.740		€ 4.730	€ 4.350	€ 2.010	€ 2.440	€ 2.440	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 20.700	€ 5.790		€ 13.800	€ 13.800	€ 5.790	€ 8.020	€ 8.020	

C Overige gegevens

C1 Controleverklaring

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de Raad van Toezicht van Samenwerkende Vrijescholen Zuid-Holland

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van Stichting Samenwerkende Vrijescholen Zuid-Holland te Rotterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Samenwerkende Vrijescholen Zuid-Holland op 31 december 2020 en van het resultaat over 2020 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (hierna WNT);
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2020 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting in met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2020;
2. het exploitatieoverzicht over 2020; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2020 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Samenwerkende Vrijescholen Zuid-Holland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2020 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekking als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020 en de Nederlandse standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en het toezichthoudend orgaan voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de bepalingen van en krachtens de wet WNT. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten en fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het toezichthoudend orgaan is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de organisatie.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben de accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol 2020, het Controleprotocol WNT 2020, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is.
- Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het toezichhoudend orgaan onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing .

Almelo, 7 juni 2021

Eshuis Registeraccountants B.V.

WAS GETEKEND

drs. J.W.F. Löwik RA

Jan-Willem
Franciscus
Löwik

Digitally signed by Jan-Willem
Franciscus Löwik
DN: cn=Jan-Willem Franciscus Löwik,
o=NL, ou=Jan-Willem Franciscus Löwik,
email=j.lowik@eshuis.com
Reason: Ik keur dit document goed
Date: 2021.06.07 16:21:57 +02'00'

Bestuursbesluit

Vergadering Raad van Toezicht d.d. 15 juni 2021

Geachte Raad,

Hierbij stel ik u voor de jaarrekening 2020 goed te keuren met een negatief saldo van € 169.060 en akkoord te gaan met de verwerking van voornoemd saldo in de reserves conform het voorstel resultaatbestemming.

Rotterdam, 15 juni 2021

Voorzitter College van Bestuur,
De heer P.R. Schreuder

Besluit Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht stelt de jaarrekening 2020 vast met een negatiefsaldo van € 169.060 en gaat akkoord met de verwerking van voornoemd saldo in de reserves conform het voorstel resultaatbestemming.

Rotterdam, 15 juni 2021

De heer N. de Schrijver
Voorzitter

De heer P.D. de Jong
Lid

Mevrouw J. Kessener
Lid

Mevrouw I. Miedema
Lid